

Integrace národnostních menšin v podmínkách policejního školství

Bc. Hana Bendová

Diplomová práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

INSTITUT
MEZIOBOROVÝCH STUDIÍ BRNO

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Institut mezioborových studií Brno
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Hana BENDO VÁ**
Osobní číslo: **C12137**
Studijní program: **N7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor:

Téma práce: **Integrace národnostních menšin v podmínkách
policejního školství**

Zásady pro vypracování:

Zadané a zvolené téma bude zpracováno podle pokynů obsažených v materiálu IMS "Metodika psaní odborného textu a výzkum v sociálních vědách" (IMS 2009). Případně podle dalších materiálů, z nichž některé jsou obsaženy v literatuře připojené k tomuto studijnímu textu. Zejména bude dbáno na dodržování zásad publikační etiky a pravidel společenskovedního výzkumu. Průběžné výsledky práce budou pravidelně konzultovány s vedoucím diplomové práce.

S vědomím těchto zásad a pravidel a po konzultaci s vedoucím bude práce zaměřena:

- na problematiku integrace národnostních menšin zejména v souvislosti s jejich vzděláváním a adaptací do kolektivu majoritních žáků policejní školy
- na preventivní programy se zaměřím na multikulturní výchovu a výchovu k toleranci
- na uplatnění cizinců po ukončení středního vzdělání v řadách Policie České republiky

Součástí práce bude kvantitativní výzkum ve, kterém bude použita technika extenzivního empirického výzkumu sociologického charakteru, spočívající na analýze údajů získaných vyplněním dotazníků. Výzkum bude zaměřený na postoje žáků z majority a minority v oblasti vzdělávání a na uplatnění národnostních menšin v řadách Policie ČR.

Rozsah závěrečné práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování závěrečné práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

FABIÁNOVÁ, T. Jak jsem chodila do školy. 1.vyd. České Budějovice: ÚDO 1992.

GAVORA, Petr. Úvod do pedagogického výzkumu. Brno: Paido, 2000.

HAYESOVÁ, N. Základy sociální psychologie 2.vyd. Praha: Portál 2000.

HLADÍK, J. Multikulturní výchova (Socializace a integrace menšin) 1.vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně 2006.

CHRÁSKA, M. Metody pedagogického výzkumu. Praha: Grada 2007.

PRŮCHA, J. Interkulturní psychologie. 2.vyd. Praha: Portál 2007.

ŠÍŠKOVÁ, T. (ed.) Výchova k toleranci a proti rasismu. Praha: Portál 1998.

Vedoucí závěrečné práce:

PhDr. Alena Plšková

Katedra sociální pedagogiky

Datum zadání závěrečné práce:

30. listopadu 2012

Termín odevzdání závěrečné práce:

31. března 2014

V Brně dne 30. listopadu 2012

prof. PhDr. Pavel Mühlpachr, Ph.D.
vedoucí ústavu

doc. PhDr. Miloslav Jůzl, Ph.D.
vedoucí katedry

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

.....
Jméno, příjmení studenta

V Brně

.....
Podpis

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídnou k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Téma diplomové práce nese název “Integrace národnostních menšin v podmínkách policejního školství“.

Diplomová práce je zaměřena na problematiku integrace národnostních menšin do společnosti v České republice, zejména v souvislosti s jejich vzděláváním a zařazením do kolektivu žáků Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově. Teoretická část obsahuje výčet a vysvětlení základních pojmů, poukazuje na vybrané problémy soužití minorit s majoritou, popisuje systémem policejního vzdělávání, především pak charakterizuje projekty Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání a Vzdělávání národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově, dále pak popisuje podpůrné preventivní programy, které škola realizuje. Závěr teoretické části poukazuje na další uplatnění žáků z národnostních menšin v řadách Policie České republiky. V praktické části je provedeno srovnání a vyhodnocení získaných dat za účelem zjištění postojů žáků majority i minority k policejnímu vzdělávání a k uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky.

Klíčová slova:

Předsudky, postoje, projekty, policejní vzdělávání, tolerance, vzdělávání národnostních menšin.

ABSTRACT

Master thesis entitled "Integration of ethnic minorities in terms of police training". This thesis is focused on the integration of ethnic minorities into society in the Czech Republic, especially in relation to their education and inclusion into groups of pupils of Police College and Secondary Police School of the Ministry of Interior in Holešov. The theoretical part contains a list and explanation of basic concepts, refers to selected problems of minorities and the majority, describes a system of police training, especially characterizes the projects “Preparation and selection of pupils from ethnic minorities to education” and “Education of national minorities in the Police College and Secondary Police School of the Ministry of the Interior in Holešov”. Then describes the support of preventive projects that school implements. The conclusion of the theoretical part points

to the further employment of pupils from ethnic minorities in the ranks of the Police of the Czech Republic. The practical part is a comparison and evaluation of the data obtained in order to determine majority and minority pupils' attitudes to police training and employment of national minorities in the ranks of the Police of the Czech Republic.

Keywords:

Prejudices, attitude, projects, police training, tolerance, education of national minorities.

Děkuji PhDr. Aleně Plškové za její ochotu vést moji diplomovou práci, cenné rady, připomínky i praktický přístup.

Děkuji také svému nadřízenému Ing. Janu Dvořákovi, řediteli Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově, který mi umožnil provést výzkum právě v rámci školy. Zároveň mé díky patří všem kolegům, jejichž informace byly pro mou diplomovou práci velmi významné.

V neposlední řadě děkuji celé své rodině a přátelům, kteří mě vždy podporovali ve studiu na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně Institutu mezioborových studií Brno.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 CHARAKTERISTIKA MENŠIN A JEJICH PROBLÉMY V SOUŽITÍ S MAJORITOU	12
1.1 POJEM NÁRODNOSTNÍ MENŠINA, VYMEZENÍ UŽÍVANÝCH POJMŮ.....	12
1.2 SOUČASNÉ POSTAVENÍ MENŠIN V ČESKÉ REPUBLICE STUDUJÍCÍCH V PODMÍNKÁCH POLICEJNÍHO ŠKOLSTVÍ.....	17
1.3 VYBRANÉ PROBLÉMY SOUŽITÍ MINORIT S MAJORITOU.....	21
1.4 PROBLÉMY VE VZTAHU KE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN	23
2 SYSTÉM POLICEJNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	27
2.1 HISTORIE VPŠ A SPŠ MV V HOLEŠOVĚ.....	28
2.2 VÝVOJ ČTYŘLETÉHO MATURITNÍHO VZDĚLÁNÍ	29
2.3 SOUČASNÉ ČTYŘLETÉ STŘEDNÍ ODBORNÉ VZDĚLÁNÍ.....	32
2.4 POLICEJNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	34
2.5 VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁNÍ.....	40
3 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVÁNÍ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN VE VPŠ A SPŠ MV V HOLEŠOVĚ	42
3.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O PROJEKTU POLICIE PRO VŠECHNY	42
3.2 PŘÍPRAVA A VÝBĚR ŽÁKŮ Z NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN VE VPŠ A SPŠ MV V HOLEŠOVĚ	43
3.3 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN VE VPŠ A SPŠ MV V HOLEŠOVĚ.....	46
3.4 FINANCOVÁNÍ PROJEKTU „POLICIE PRO VŠECHNY“	50
4 PODPŮRNÉ PREVENTIVNÍ PROGRAMY VE VPŠ A SPŠ MV V HOLEŠOVĚ	52
4.1 PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST PRO PEDAGOGY A ŽÁKY	52
4.2 VOLNOČASOVÉ AKTIVITY	54
4.3 AKTIVITY INFORMAČNÍHO A PORADENSKÉHO CHARAKTERU	55
4.4 UPLATNĚNÍ SOCIÁLNÍHO PEDAGOGA	57
5 UPLATNĚNÍ ŽÁKŮ Z NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN V ŘADÁCH POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	59
II PRAKTICKÁ ČÁST	62
6 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ	63
6.1 CÍL, METODY VÝZKUMU A STANOVENÍ HYPOTÉZ.....	63
6.2 VÝBĚR RESPONDENTŮ	65
6.3 VLASTNÍ VÝZKUM	66
6.4 ANALÝZA A PREZENTACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	78
ZÁVĚR	80
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	82
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	88
SEZNAM OBRÁZKŮ	89
SEZNAM TABULEK	90
SEZNAM PŘÍLOH	91

ÚVOD

„Nikdy není příliš pozdě na to, abychom opustili své předsudky.“

Henry David Thoreau

Současná společnost, která se v dnešní době velmi rychle mění, nás často dostává do nových a někdy také stále složitějších životních situací. Příčin je hned několik. Jedny jsou lokální, charakteristické pro dané teritoriální oblasti a další jsou globální. Jde o problémy, se kterými se potýkají lidé na celém světě. Dnešní svět se sjednocuje, homogenní kultura státu neexistuje, národy se vzájemně prolínají, lidé cestují po celém světě, vznikají nové vazby, na které jsme nebyli do devadesátých let 20. století zvyklí. Svět dnešních teenagerů nezná hranice, protože odmalička cestují, někteří z nich v zahraničí studují nebo i pracují. Díky těmto možnostem, které naší generaci byly odepřeny, poznávají nové kraje, tradice, zvyky a setkávají se s lidmi z jiných etnických skupin. Děti a dnešní mládež se s členy minoritních skupin nesetkávají jen na svých zahraničních cestách, ve většině případů jsou to jejich spolužáci ve škole, sousedé, v dobrém případě dokonce i kamarádi. A přesto jsou zde problémy s nepochopením, odsuzováním, rasismem, stereotypy a zažitými předsudky v souvislosti s cizinci a národnostními menšinami.

Na otázku, co je příčinou této situace, neexistuje jednoznačná odpověď. Žijeme v demokratické zemi, ve které by měla být jedna ze základních hodnot tolerance. Ale kdo z nás dokáže určit, kde začínají a zároveň končí hranice této důležité hodnoty. Když se podíváme do dávné historie lidstva, nutně dojdeme k závěru, že i ta nejlepší myšlenka a skutek se dají zneužít k napáchání těch nejtěžších zločinů. Proto bychom toto všechno měli mít na paměti při začleňování cizinců a národnostních menšin mezi majoritní společnost.

Nejdůležitějšími faktory, které nás ovlivňují při vnímání cizinců a jiných národnostních menšin jsou naše osobní zážitky a zkušenosti, předávané zkušenosti ostatních lidí, působení médií a také místo, kde žijeme. Právě naše soužití s větším počtem určité etnické skupiny v dané lokalitě je jedním z faktorů, který ovlivňuje naše smýšlení, i díky časté negativní interakci, ať už je to vinou naší či příslušníka daného etnika.

Žiji ve městě Holešově, které čítá přibližně 12 500 obyvatel. V roce 2010 vedení města přistoupilo k radikálnímu řešení bydlení romských občanů a vystěhovali tuto etnickou komunitu do bytů na periferii Holešova. Toto rozhodnutí se střetlo na jedné straně

s velkým ohlasem a na druhé s velkými rozpaky. Pravidelně se zúčastňuji zasedání Školské komise města Holešova, kde se neustále řeší problematika romských dětí, jejich školní docházka a celkový vztah ke vzdělávání.

V dnešní době toto téma nabývá mnoha významů a zaměstnává i mnoho orgánů státní správy, samosprávy a především také Ministerstvo vnitra České republiky a Policii České republiky, jako nejvýznamnější složky vnitřní bezpečnosti státu. Vzhledem k výše uvedenému se chci ve své diplomové práci zabývat problematikou integrace cizinců a národnostních menšin v podmínkách policejního školství. Jde o téma, které je mi blízké, protože již deset let pracuji jako vychovatelka u čtyřletého maturitního vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově (dále jen VPŠ a SPŠ MV v Holešově), tedy s teenagery ve věku od patnácti do dvaceti let. Od roku 2007 se tato škola aktivně podílí díky projektům na integraci cizinců a národnostních menšin formou vzdělávání v oboru Bezpečnostně právní činnost. VPŠ a SPŠ MV v Holešově je jedinou státní školou poskytující střední vzdělání v oboru Bezpečnostně právní činnost.

Cílem mé diplomové práce je charakterizovat základní pojmy související s problematikou integrace národnostních menšin do společnosti v České republice, zejména v souvislosti s jejich vzděláváním, zařazením do kolektivu žáků policejní školy a jejich dalším uplatněním po ukončení středního vzdělání, především v Policii České republiky nebo dalších bezpečnostních sborech. Součástí diplomové práce bude analýza projektů zaměřených na zlepšení rovných příležitostí pro uchazeče z 9. tříd základních škol z národnostních menšin žijících v České republice při přijímacím řízení a vzdělávání v policejním školství. Jde především o přípravu před přijetím ke vzdělávání, samotné vzdělávání minorit a zlepšení rovných příležitostí žáků, multikulturní výchovu a vzdělávání pro účinnou prevenci rasismu, xenofobie a podporu integrace národnostních menšin v podmínkách policejního školství.

Výsledky výzkumu budou využity při analýze účinnosti v současnosti používaných opatření v rámci integrace a vzdělávání národnostních menšin a pro stanovení strategie další preventivní práce s touto věkovou skupinou v policejním školství. S ohledem na délku vzdělávání, která je 4 roky, pokládám za vhodné a efektivní, aby bylo dotazování prováděno v průběhu celého vzdělávání. Tím by se dosáhlo většího přehledu v této problematice vzhledem k tomu, že dotazníky by byly zadávány žákům prvního ročníku, kdy jsou ve zcela novém prostředí a vlastně i když budou na této škole nejstaršími, čili žákům čtvrtého ročníku.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA MENŠIN A JEJICH PROBLÉMY V SOUŽITÍ S MAJORITOU

Život jsou vztahy. Vztahy v rodině, zaměstnání, společnosti, ve světě. Existuje velká škála různých vztahů, které ovlivňují celý náš život. Vztahy jsou, to co nás obohacuje na straně jedné a trápí, provokuje až ničí na straně druhé. Naše komunikace ve společnosti s cizí kulturou má svůj základ v rodině a je někdy velmi těžké navazovat vztahy s cizinci, když neumíme vycházet se svými nejbližšími.

Určit národnost jedince je velmi složitá otázka a existující statistiky vychází pouze ze sčítání obyvatel, kde se jedinec přihlašuje ke své národnosti. Jinak se tento údaj neuvádí v žádném osobním dokladu. Výraz národnostní menšiny je mnohovýznamový a nepřesný. Bývá užíván k tomu, aby bylo možno zařadit pod jeden stručný střešní termín všechny typy a kategorie etnických společenství, s výjimkou státních národů na vlastním teritoriu, tedy:

- malá etnika nedisponující vlastním národním státem,
- části velkých státních národů sídlící na území jiného státu,
- specifické případy na pomezí etnografické či sociální skupiny.¹

1.1 Pojem národnostní menšina, vymezení užívaných pojmů

V České republice je pojem národnostní menšina vymezen zákonem č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, kde se říká: „*Národnostní menšina je společenství občanů České republiky žijících na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi, tvoří početní menšinu a zároveň projevují vůli být považováni za národnostní menšinu za účelem společného úsilí o zachování a rozvoj vlastní svébytnosti, jazyka a kultury a zároveň za účelem vyjádření a ochrany zájmů jejich společenství, které se historicky vytvořilo.*“²

¹ PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie: Sociopsychologické zkoumání kultur, etnik, ras a národů*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-280-5. s. 59

² PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie: Sociopsychologické zkoumání kultur, etnik, ras a národů*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-280-5. s. 60

Národnostní menšiny jsou charakterizovány jako osoby žijící na území státu, ke kterému mají historické a pevné vazby ale zároveň mají etnické, náboženské nebo jazykové rysy, které si uchovávají.³

Mezi pojmy, které úzce souvisí se soužitím více kultur, patří pojmy rasa a rasismus. Slovo původně pochází z arabštiny a významově je chápáno jako hlava, začátek, původ.

Rasy (plemena) jsou velké skupiny lidí s podobnými tělesnými znaky, které jsou dědičné, vytvořily se vlivem přírodního prostředí a vznikly původně v určitých geografických teritoriích: europoidní plemeno v Evropě a na Blízkém východě, negroidní plemeno v Africe, mongoloidní plemeno v Asii.⁴

Jako příklad mohou posloužit Romové, které někteří autoři zařazují do etnické skupiny a jiní do rasové skupiny, protože z velké části se o Romech mluví ve spojitosti s rasovou diskriminací nebo rasovým násilím vůči nim.⁵ Jiní autoři definují rasu jako plemeno, které je založeno na popisu fyziologických a morfologických znaků. Vědci tento termín považují za přežitý a shodují se na názoru, že rasy neexistují.⁶

S rasou úzce souvisí rasismus, což je soubor nevědeckých představ založených na nerovnosti mezi rasami a laickém názoru. Často může přerůst do fanatických podob nebo v systematický teror. Lidstvo totiž tvoří jeden živočišný druh – člověka rozumného neboli Homo Sapiens Sapiens, všichni lidé jsou svobodní a rovni v důstojnosti a právech.

Na druhou stranu pojmy, které rozdělují společnost a jsou hojně využívány, jsou majorita a minorita. Minoritou označujeme skupinu, která se od majority odlišuje kulturními a často i fyzickými znaky, může zde vznikat nerovnost, jež vyvolává pocit diskriminace.⁷

Diskriminace se projevuje u negativních akcí, které vyplývají z předsudků. Pod vlivem předsudků se lze za určitých podmínek dopouštět diskriminace. Ve společnosti

³ HLADÍK, Jakub. *Multikulturní výchova (Socializace a integrace menšin)*. Zlín: UTB, 2006. ISBN 80-7318-424-9. s. 40

⁴ PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie: Sociopsychologické zkoumání kultur, etnik, ras a národů*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-280-5. s. 62

⁵ PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie: Sociopsychologické zkoumání kultur, etnik, ras a národů*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-280-5. s. 60

⁶ NIKOLAI, Tomáš. *Příběhy ze špatné čtvrti aneb jak pracovat s tématem segregace nejen ve školství*. Praha: Člověk v tísni, 2007. ISBN 978-80-86961-45-3. s. 65

⁷ KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-383-3. s. 159

je nutné předcházet předsudkům, protože jejich projev se může lišit různou intenzitou od prostého sociálního vyhnutí až k extrémně agresivní činnosti.⁸

Diskriminace znamená, že majoritní společnost znevýhodňuje, poškozují nebo neuznává určité jedince a to z rasových, etnických, náboženských či jiných důvodů.⁹

V případě opačné situace hovoříme o pozitivní diskriminaci, kdy společnost určitou mírou zvyhodňuje minoritu na úkor příslušníků majority.¹⁰

Minorita (menšina) je chápána jako kulturní, náboženská, národnostní, příjmová a jiná kultura, která je znevýhodněna nebo je objektem předsudků ze strany jiné zpravidla většinové skupiny.¹¹

Dalším pojmem je xenofobie. *„Xenofobii charakterizují projevy odporu, nepřátelství, ale i nedůvěra ke všemu cizímu a strach ze všeho cizího. Konkrétním projevem je nepřátelství k lidem jiné barvy pleti, jiné národnosti, jazyka, náboženského přesvědčení, kultury, projevující se navenek odporem a nepřátelstvím vůči imigrantům, ale i cizincům s trvalým pobytem a uprchlíkům. Někdy je tento pojem užíván jako obecný termín pro rasismus, antisemitismus a nacionalismus. Stejně jako rasismus je předsudkem, který vytváří negativní názor bez jakékoliv znalosti nebo smyslu.“*¹²

Při začleňování cizinců se také setkáváme s termínem integrace. *„V obecném smyslu integrace znamená sjednocení, včlenění, zařazení nižší části ve vyšší celek. Vztahuje se k existenci strukturovaného celku, jehož části jsou ve funkčním spojení. Společenská integrace představuje kontinuální proces sjednocování elementů společenské struktury a procesů, které se v ní odehrávají, ve vyvážený funkční celek směřující k dosažení koheze a konsenzu a tím i životaschopnosti společenského systému.“*¹³

Funkce společnosti je většinou narušována měnicími se společenskými podmínkami. *„Tyto změny nutí společnost k neustálému přizpůsobování, hledání optimální rovnováhy tak, aby celek fungoval v daných podmínkách co nejlépe. Aktivní přizpůsobení, schopnost subjektů zasahovat do objektivních životních podmínek a přetvářet je, umožňuje*

⁸ PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie: Sociopsychologické zkoumání kultur, etnik, ras a národů*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-280-5. s. 70

⁹ KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál. 2008. ISBN 978-80-7367-383-3. s. 159

¹⁰ KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál. 2008. ISBN 978-80-7367-383-3. s. 159

¹¹ HARTL, Pavel. *Stručný psychologický slovník*. Praha: Portál 2004. ISBN 80-7178-803-1. s. 137

¹² ČESKO. *Prevence-praha.cz: rasismus-a-xenofobie* [online]. [cit. 2011-10-01]. *Rasismus a xenofobie*. Dostupné z WWW: <<http://www.prevence-praha.cz/rasismus-a-xenofobie>>.

¹³ HORÁKOVÁ, Milada. *Zaměstnávání cizinců v České republice : Integrace cizinců na trhu práce v České republice* [online]. [s.l.] : VÚPSV, prosinec 2001 [cit. 2011-10-01]. Dostupné z www: <<http://praha.vupsv.cz/Fulltext/int1.pdf>>.

optimální uspokojování individuálních, skupinových i společenských potřeb, patří mezi nejvyšší formy integrace.“¹⁴

Soužití různých kultur s sebou přináší i rozličné stereotypy a předsudky, které se odrážejí na životě naší společnosti a na vztahu k odlišným kulturám. Předsudek obecně chápeme jako negativní názor na jedince nebo skupinu. Tento názor je většinou formován před poznáním všech stránek věci. Existuje velmi mnoho předsudků, mohou se týkat věku, náboženství, fyziologických znaků, etnických, národnostních atd.

„Předsudek, předpojatost, názorová strnulost, emočně nabitý, kriticky nezhodnocený úsudek a z něj plynoucí postoj, názor přijatý jedincem nebo skupinou, může se vztahovat k čemukoli, nezávisí na okamžité situaci a neopírá se o porozumění.“¹⁵

Slovo předsudek je odvozeno z latinského slova praejudicium – precedent a v původním významu znamenalo úsudek. V dnešní době nám popisuje příznivý či nepříznivý postoj vůči osobě anebo věci, který člověk zaujímá bez opravdové zkušenosti. Ve zkratce to znamená smýšlet špatně o druhých bez náležitého opodstatnění. Jde o odmítavý až nepřátelský postoj vůči člověku, který patří do určité skupiny, jen proto, že do této skupiny patří a má se tudíž za to, že má nežádoucí vlastnosti připisované této skupině.¹⁶

Předsudky můžeme charakterizovat jako postoje jednotlivců nebo skupin, populací nebo národů, které odrážejí neobjektivní, většinou negativní postoj k lidem. Jsou součástí kulturních vzorců a školního vzdělávání. Ke změně předsudků dochází jen velmi výjimečně, což se může odrážet na účinnosti multikulturní výchovy ve školách.¹⁷

Stereotypy a předsudky jsou zvláštní druhy postojů, které se významově překrývají. Předsudky jsou šablonovité způsoby vnímání a posuzování určitého objektu, nejsou produktem vlastní zkušenosti, vychází a udržují je tradice.¹⁸

Stereotypy nejsou úplně totožné s předsudky, ale mají velmi silný emocionální náboj. Mohou být i pozitivní a na základě opakování činnosti nám usnadňují život, vykonáváme je jen s malou námahou. Stereotypy a předsudky obsahují zevšeobecňující hodnocení

¹⁴ HORÁKOVÁ, Milada . Zaměstnávání cizinců v České republice : Integrace cizinců na trhu práce v České republice [online]. [s.l.]: VÚPSV, prosinec 2001 [cit. 2011-10-01]. Dostupné z [www: <http://praha.vupsv.cz/Fulltext/int1.pdf>](http://praha.vupsv.cz/Fulltext/int1.pdf).

¹⁵ HARTL, Pavel. *Stručný psychologický slovník*. Praha: Portál 2004. ISBN 80-7178-803-1. s. 205

¹⁶ ALLPORT, Gordon Willard. *O povaze předsudků*. Praha: Prostor 2004. ISBN 80- 7260-125-3. s. 38-39

¹⁷ PRŮCHA, J., E. WALTEROVÁ a J. MAREŠ. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál 2003. ISBN 80-7178-772-8. s. 69

¹⁸ NAKONEČNÝ, Milan. *Lexikon psychologie*. Praha: Vodňák 1995. ISBN 80-85255-74-X. s. 194

a jsou velmi stabilní. Z toho vyplývá, že nositel předsudků hodnotí jedince určité národnosti na základě tradičně podaných informací bez vlastních zkušeností a reálného pohledu na jedince.

Jednou z forem prevence předsudků vůči národnostním a etnickým menšinám je multikulturní výchova, která je součástí průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu na školách. Pedagogický slovník uvádí, že multikulturní výchova je interdisciplinární oblast teorie a praxe a také soubor praktických aktivit. Prostřednictvím vzdělávacích programů se snaží o pochopení a respektování jiné kultury než své vlastní, o oslabení rasových a etnických předsudků. Má praktický význam vzhledem k postojům k jiným kulturám a rasám.¹⁹

Multikulturní výchova čerpá informace a zkušenosti hlavně z oboru pedagogika, sociologie a kulturní antropologie a využívá terminologii těchto předmětů, působí na postoje žáka a jejím úkolem je dosažení kognitivních a afektivních změn u žáka, aby jeho jednání odpovídalo soužití v multikulturní společnosti.²⁰

Multikulturní výchova se u nás stala výraznějším tématem až koncem 90. let minulého století a významně k tomu přispěly různé dotační příležitosti pro rozvoj vzdělávacích programů. Obecně je multikulturní výchova chápána jako prostředek ke zlepšení soužití majority s minoritou.²¹

Moore uvádí, že konkrétní výuka multikulturní výuky se určitým způsobem odvíjí od zkušeností a dovedností jednotlivých učitelů. V českém prostředí je stále chápána jako způsob řešení lokálních problémů a soužití, které se odehrává v rámci jednoho státu.²²

Společným východiskem je výchova k toleranci a snášenlivosti. V dnešním pojetí jde o soužití různých kultur vedle sebe. Je nutné si uvědomit, že menšiny nemůžeme přehlížet, ale na druhé straně menšina musí pochopit, že majorita nikdy nebude akceptovat všechny její požadavky.²³

¹⁹ PRŮCHA, J., E. WALTEROVÁ a J. MAREŠ. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál 2003. ISBN 80-7178-772-8. s. 137

²⁰ HLADÍK, Jakub. *Multikulturní výchova (Socializace a integrace menšin)*. Zlín: UTB, 2006. ISBN 80-7318-424-9. s. 19-20

²¹ HLADÍK, Jakub. *Multikulturní výchova (Socializace a integrace menšin)*. Zlín: UTB, 2006. ISBN 80-7318-424-9. s. 24

²² MOORE, Dana. *Než začneme s multikulturní výchovou od skupinových konceptů k osobnostnímu přístupu*. Praha: Člověk v tísni. 2008. ISBN 978-80-86961-61-3 s. 40-41

²³ KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál. 2008. ISBN 978-80-7367-383-3. s. 162

Na závěr bych použila výrok Räsänenové, která říká: „*Multikulturní škola a multikulturní společnost potřebují takové učitele, kteří jsou natolik autonomní a odvážní, že se dokáží vypořádat s problémy vždy, když se střetnou s nepravostí a diskriminací.*“²⁴

1.2 Současné postavení menšin v České republice studujících v podmínkách policejního školství

Vietnamci

První vietnamští občané k nám začali přijíždět v 50. letech 20. století po navázání diplomatických styků mezi ČSSR a Vietnamskou demokratickou republikou v rámci pomoci Vietnamu po válce. „*Po roce 1989 zaznamenalo území dnešní České republiky velký příliv Vietnamců. Přišli především zbylé části rodin zde již usazených Vietnamců, další významným proudem pak byli po roce 1993 Vietnamci z Německa, kdy Německo ukončilo s Vietnamci, kteří měli pracovní smlouvy z doby NDR, pracovní pobyty a nutilo je po finančním vyrovnání k reemigraci.*“²⁵ Nejvýraznějším rysem této komunity je izolovanost a uzavřenost. V České republice fungují tyto organizace: Svaz Vietnamců v ČR, Svaz vietnamských podnikatelů a Občanské sdružení vietnamsky hovořících občanů ČR.²⁶

V současné době učitelé začínají mluvit i o „problémových“ vietnamských dětech. Je to pro ně často překvapující, jelikož velká většina těch, se kterými se dosud setkávali, splňovala naše stereotypní představy o velké pili a snaze získat dobré vzdělání. Přibývá však stále více dětí, které mají při výuce problémy – s učivem a s disciplínou. Jedná se o děti, které se již narodily v Česku, často navštěvovaly českou mateřskou školu a nemají tedy problémy komunikovat česky. Jejich výchovné problémy mohou vycházet ze zmatenosti týkající se vlastní identity. Jsme ještě stále Vietnamci? Narodili jsme se v Česku, vyrůstáme celou dobu v českém prostředí, chodíme do české školy, ale vypadáme jako Vietnamci, žijeme ve vietnamské rodině, která nás vychovává podle vietnamských

²⁴ RÄSÄNENOVÁ, Rauni. *Kompetencia učiteľa pre multikultúrnu výchovu*. In MISTRÍK, E., a kol. *Kultúra a multikultúrna výchova*. Bratislava: IRIS, 1999. ISBN 80-88787-81-6. s. 218

²⁵ BLAFKOVÁ, Martina. *Specifika života vietnamské komunity v ČR* [online]. E-polis.cz, 22. leden 2009. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.e-polis.cz/nezarazene-clanky/343-specifika-zivota-vietnamske-komunity-v-cr.html>>. ISSN 1801-1438.

²⁶ HLADÍK, Jakub. *Multikulturní výchova (Socializace a integrace menšin)*. Zlín: UTB, 2006. ISBN 80-7318-424-9. s. 49

tradic. S tímto fenoménem je třeba pracovat.²⁷ Podle některých odborníků je „*memorování a jednostranné naslouchání učitele dodnes pro vietnamské školství charakteristické.*“²⁸

Slováci

Největší národnostní menšina v ČR je Slovenská. Slováci přicházeli do Čech již v osmnáctém století, tehdy především studovat. Po rozdělení Československa se Slováci stali národnostní menšinou v novém státě. Vzhledem k jazykové blízkosti nemají žádné větší problémy, na místech s větší koncentrací slovenské menšiny jsou otevřeny základní školy se slovenským vyučovacím jazykem (Karviná), jinde je umožněno a státem dotováno vyučování slovenského jazyka jako nepovinného předmětu. Stát podporuje slovenský národnostní tisk (Slovenské listy, Dotyky, Korene). Příslušníci slovenské národnostní menšiny se potýkají především s asimilací. Občanská sdružení, která se prezentují jako sdružení slovenské menšiny jsou např.: Klub slovenskej kultúry, Slovensko-český klub, Zväz Slovákov v ČR, Slovenské folklórne združenie Limbora, Slovenský literárny klub v ČR, Spolok priateľov slovenského divadla. Priority organizací se odvíjí od jejich programu a konkrétních aktivit. Cílem je uchování slovenské kultury a jazyka v prostředí české většinové společnosti. Všechny organizace se s větší či menší intenzitou hlásí k pěstování vzájemnosti mezi Slováky a Čechy.²⁹

Romové

Druhou, co do početnosti nejpočetnější národnostní menšinou jsou Romové. „*Počet Romů žijících v české republice je odhadován na 250-300 000. Při sčítání lidu se k romské národnosti hlásí asi 20 000 osob.*“³⁰ Romové jsou na území České republiky již od patnáctého století. Mluvit romsky bylo možné jen v soukromí, děti ve škole byly vedeny k tomu, aby svůj jazyk i všechny tradice zapoměly. Dnes jsou Romové uznanou národnostní menšinou se zaručenými menšinovými právy, sdružují se na národnostním principu, vydávají periodické i neperiodické publikace v romštině, rozvíjí svou kulturu na každoročních festivalech. V česko-romské verzi vycházejí časopisy: Romano Hangos, Romano vodi a Kereka. U větší části Romů však došlo k sociálnímu propadu, jsou vytlačováni na okraje měst a stávají se závislí na sociálních dávkách. V případě romštiny

²⁷ ČERNÍK, Jan., a kol., *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Jinočany:2007, Nakladatelství H&H. s. 131

²⁸ ČERNÍK, Jan., a kol., *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Jinočany:2007, Nakladatelství H&H. s. 131

²⁹ NOSKOVÁ, Helena. *K historii slovaků v českých zemích* [online]. Asimilovani.cz, 4. 4. 2008. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.asimilovani.estranky.cz/clanky/narodnosti-v-cr/Slovaci.html>

³⁰ LHOTKA, Petr. *Romové* [online]. Asimilovani.cz, 4. 4. 2008. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.asimilovani.estranky.cz/clanky/narodnosti-v-cr/Romove.html>

nelze mluvit o možnostech vzdělávání v mateřském jazyce v pravém slova smyslu. Romská menšina nemá tradici klasického vzdělávání ve svém jazyce a v současnosti se spíše snaží adaptovat na podmínky českého školství. Ve vzdělávání romských dětí jsou však uplatňovány vyrovnávací postupy, při kterých se romština využívá. Zástupci menšiny zřizování vlastního národnostního školství nenárokují. Jedním z problémů v oblasti vzdělávání romských dětí je, že stávající školy s převahou žáků z odlišného sociokulturního prostředí navštěvují převážně romské děti, které mají při zahájení povinné školní docházky problémy s komunikací v češtině. Tyto děti často hovoří „česko-slovenským“ etnolektem, a proto v přípravných a prvních třídách s převahou romských žáků ani nelze uplatnit romštinu jako pomocný vyučovací jazyk.³¹

Poláci

Třetí nejpočetnější menšinou jsou Poláci. Tradičně (od nepaměti) žijí na severu Moravy v dnešních okresech Karviná a Frýdek-Místek. Podle sčítání lidu je jich padesát tisíc. Menšinové polské školství se skládá ze třiceti základních škol, dvou gymnázií a šestnácti tříd na středních odborných školách. Pro malé děti je zřízeno padesát mateřských škol. V polském jazyce vychází státem dotované noviny *Głos ludu* a dále časopisy *Zwrot*, *Nasza gazetka*, *Prazsky kuryr*. Stát prostřednictvím grantů podporuje i vydávání knih menšinových autorů v polském jazyce. Polský jazyk užívá ve svém vysílání regionální studio Českého rozhlasu. Na celém území, kde polská menšina žije, lze zachytit vysílání polské televize. Poláci v ČR si stěžují na diskriminaci při vstupu na vysoké školy (přijímací zkoušky je možno vykonat pouze v českém jazyce), pocítují diskriminační přístup i při jednání na některých úradech a jsou rovněž přesvědčeni, že příspěvky státu na rozvoj národnostní kultury jsou malé. Kritizují i přijatý zákon o právech příslušníku národnostních menšin, jako obtížně vymahatelný.³²

Němci

V českém pohraničí a v českých městech žili Němci od třináctého století, kdy je do řídky obydlené země přizval Přemysl Otakar II. Se svými čtyřiceti tisíci tvoří jen malý zbytek kdysi velké menšiny. Němci se stali plnohodnotnou národnostní menšinou teprve po roce 1990. Jestli původně žili především v českém pohraničí a ve velkých městech, dnes

³¹ LHOTKA, Petr, *Romové v Českých zemích*. [online]. Asimilovani.cz, 4. 4. 2008. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.asimilovani.estranky.cz/clanky/narodnosti-v-cr/Romove.html>

³² ČENĚK, Aleš. *Být Polákem na Zaolziu. Reflexe a autoreprodukce minoritní kultury*, in: *Antropologické symposium II.*, ed. Ivo Budil a Marta Ulrychová, Plzeň: FHS ZČU, 2003. ISBN: 80-86473-29-5. s. 113 - 131 Dostupné také z: <http://www.asimilovani.estranky.cz/clanky/narodnosti-v-cr/Polaci.html>.

žijí relativně rozptýleně po celém území. Proto dodnes nevzniklo německé národnostní školství plně dotované státem (jsou zřízeny soukromé německé školy dotované ze zahraničí), v rámci restitucí nezískaly německé spolky své spolkové domy a tak musely svou činnost začínat od nuly. Velmi jim v počátcích pomohli krajané vysídlení do Německa a Rakouska. Státní podporu získal německý národnostní tisk, týdeníky Landes-Anzeiger, Landes Zeitung a Prager Volkszeitung, podporováno je i vydávání neperiodických publikací v německém jazyce. Občané německé národnosti se organizují do mnoha občanských sdružení regionálního charakteru, z nichž některá mají příhraniční působnost.

Ukrajinci a Rusíni

Ukrajinci a Rusíni přicházejí do českých zemí po vzniku samostatného Československa. Většinou zde studují, po studiích se zde někteří usazují natrvalo. Vznik Sovětského svazu a jeho represivní politika vůči šlechtě a buržoazii vyhnání mnohé Ukrajince i Rusíny z vlasti a někteří z těchto vyhnanců nacházejí nový domov v České republice. Početnost ukrajinské a rusínské menšiny se podstatně snížila v průběhu války a hlavně bezprostředně po ní. Před blížící se sovětskou armádou uprchli mnozí dále na západ. Z těch, kteří zůstali, odvěkli mnohé Sověti do Sovětského svazu. Komunistický režim dokončil zkázu zákazem všech národnostních spolků a zrušením ukrajinských národnostních škol. V současné době žije v ČR přibližně 32000 Ukrajinců a Rusínů. Obě skupiny užívají stejný jazyk, ale lpí na svých kulturních odlišnostech. Sdružují se do více občanských sdružení a s podporou státu pěstují svůj jazyk a kulturu. Ukrajinská menšina vydává čtvrtletník Porohy, Ukrajinský žurnál (vydává sdružení Ruta), dále vychází dvouměsíčník pro Ukrajince v ČR. Občanská sdružení, která se prezentují jako sdružení ukrajinské menšiny, jsou např. Ukrajinská iniciativa v ČR, Sdružení Ukrajinek v ČR, Fórum Ukrajinců v ČR a Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny. Vzhledem k rozptýlenému usídlení Ukrajinců v ČR neexistuje ukrajinské menšinové školství. Ukrajinská iniciativa podporuje vzdělávání dětí krajanů v mateřském jazyce v rámci tzv. Ridne školy („nedělní škola“). Většina Ukrajinců se hlásí k pravoslaví. V kostele sv. Klimenta v Praze se konají pravidelně řeckokatolické bohoslužby.³³

³³ HLADÍK, Jakub. *Integrovaný přístup k multikulturní edukaci: cesta k efektivnímu osvojování multikulturní kompetence*. In VETEŠKA, J. a kol. *Teorie a praxe kompetenčního přístupu ve vzdělávání*. Praha: EDUCA Service, 2011. ISBN 978-80-87306-09-3

Mezi nejpočetnější komunitu, která u nás žije, patří komunita Ukrajinská. Spouštěcím mechanismem k migraci bývá většinou tíživá ekonomická situace na Ukrajině. Často k nám přicházejí mladí ženatí muži, kteří nejsou schopni ve své domovině zabezpečit rodinu. Charakteristikou ukrajinské menšiny je slabá znalost češtiny a vysoká religiozita.³⁴

Rusínská menšina má také svá sdružení např. Sdružení Rusínů a přátel Podkarpatské Rusi, vydává dvoměsíčník Podkarpatská Rus. Rusové přicházejí na Moravu a do Čech především po roce 1918. Válka a události po roce 1945 počet Rusů podstatně snížily. Po roce 1993 po odsunu sovětských vojsk přichází Rusové do ČR za prací. Mnozí z nich získávají možnost dlouhodobého pobytu, zakládají zde rodiny a žádají o občanství. Geografické usídlení v ČR je celoplošné, s větší mírou koncentrace v Praze, Karlových Varech, Brně a dalších větších městech. I ruská menšina má v ČR své sdružení. Je to především sdružení Ruská tradice, která patří k nejvýznamnějším ruským organizacím u nás. Vydává knihy mapující osudy ruské emigrace, organizuje koncerty vážné hudby, které se konají hlavně v Obecním domě. Vydává časopis Ruské slovo. Ruský institut vydával časopis Vesti, Ruské středisko vědy a kultury, za podpory dotačního programu MK vydává časopisy Russkoje Slovo, Artek (vydavatel Spolek rusky mluvících studentů a jejich příznivců), Afiša (vydavatel Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice).

1.3 Vybrané problémy soužití minorit s majoritou

Soužití většinové společnosti s menšinou se sebou přináší řadu problémů, mezi velmi závažné patří mediální pohled na menšiny a sociální vyloučení.

V dnešní době je jen velmi malé procento rodin, které nemají televizi a internet. Tyto sdělovací prostředky mají ohromnou moc a jejich působení je dalekosáhlé. Působení médií je velmi komplexní, postihuje spoustu oblastí a souvislostí. Především televize a internet ohrožují postoje a chování především mladší věkové kategorie. Na jedné straně nám přinášejí velké množství důležitých a zajímavých informací, na straně druhé ohrožují mravní zodpovědnost, otupují a deformují diváka. Proto je nutné naučit děti získávané informace třídit a hodnotit.

„Obecně můžeme říci, že národnostním menšinám je v českém tisku věnována velmi malá pozornost. Uvádí se, že asi 1% tištěné plochy popisuje národnostní menšiny. Minority

³⁴ HLADÍK, Jakub. *Multikulturní výchova (Socializace a integrace menšin)*. Zlín:UTB, 2006. ISBN 80-7318-424-9. s. 52

jsou v tisku prezentovány jen okrajově a na základě obsahu článku mluvíme o těchto kategoriích:

- kriminalita (páchané trestné činy)
- demonstrace
- politika a sociální politika
- bydlení, zdravotnictví a školství
- kultura, historie
- neziskový sektor
- životní prostředí

Pozornost novinářů nejvíc upoutává, když se některý člen menšiny dostane do střetu se zákonem. Tyto články převažují a jejich podíl je přibližně 71%.³⁵

Česká média, ve většině případů popisují cizince, jen když se dopouštějí trestné činnosti nebo pobývají u nás nelegálně. Dochází tak k negativnímu zobecnění, které formuje záporné předsudky veřejnosti vůči menšinám.³⁶

Sociální vyloučení neboli sociální exkluze je proces, kdy lidé jsou postupně zbavováni zdrojů nezbytných pro zapojení do sociálního, ekonomického a politického života ve společnosti. Sociální vyloučení je spojeno:

- se životem v sociálně vyloučené lokalitě,
- s nízkým vzděláním,
- s nezaměstnaností,
- s prací načerno,
- se závislostí na sociálních dávkách,
- s výskytem sociopatologických jevů,
- se závislostí na lichvě,
- s diskriminací,
- s nedostatečným přístupem k informacím,
- s neschopností plánovat budoucnost.³⁷

³⁵ SIROVÁTKA, Tomáš. (ed.) *Menšiny a marginalizované skupiny v České republice*. Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-2791-6. s. 121-123

³⁶ HLADÍK, Jakub. *Multikulturní výchova (Socializace a integrace menšin)*. Zlín:UTB, 2006. ISBN 80-7318-424-9. s. 69

³⁷ NIKOLAI, Tomáš. *Příběhy ze špatné čtvrti aneb jak pracovat s tématem segregace nejen ve školství*. Praha: Člověk v tísni. 2007. ISBN 978-80-86961-45-3. s. 10-11

V ČR lze nalézt přes 310 sociálně vyloučených lokalit, ve kterých žije odhadem 60 až 80 tisíc osob.³⁸ Sociálně vyloučené lokality jsou koncentrací dlouhodobě nezaměstnaných, nízko-kvalifikovaných, chudých a stigmatizovaných osob, tzn. lidí s nedostatečnými dispozicemi řešit svoji situaci.

Velkým problémem jsou děti žijící v těchto lokalitách. Vyrůstají v chudobě a ve stísněných podmínkách, kde mnohdy nemají ani stůl, kde by se mohli připravovat na výuku. Děti se plně adaptují na tyto podmínky, jejich hodnoty se mění, vzrůstá nezájem o vzdělání, vítězem se stává ten, kdo jakýmkoliv způsobem sežene peníze.

1.4 Problémy ve vztahu ke vzdělávání žáků národnostních menšin

Snahou multikulturální výchovy je přispět ke zlepšení soužití lidí různých národností. Ve formálním školském systému, ale i v mimoškolském edukačním prostředí a v osvětové činnosti tato výchova zaujímá hlavní úlohu. Multikulturální výchova je pro pedagogy poměrně náročnou disciplínou, protože není samostatným předmětem s předem stanovenými osnovami. Jedná se o průřezové téma s širokým obsahem a cíli, kterými jsou hlavně výchova k toleranci vůči jiným rasám a poznávání a respektování rasy jiných národů. Jedním z hlavních úkolů při realizaci multikulturální výchovy je, aby pedagogové na ni byli dostatečně připraveni a ztotožnili se s jejími cíli.

Multikulturální výchova se prolíná různými vzdělávacími oblastmi, proto netvoří uzavřenou oblast informací a metod. Přístup k multikulturální výchově se projevuje v realizovaném učivu, v metodách, v klimatu třídy i celé školy.³⁹

Základním cílem multikulturální výchovy je naučit se porozumět lidem s odlišností, jinakostí a vytvořit prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi.⁴⁰ K naplnění těchto cílů je třeba rozvíjet sociální, personální, občanské a komunikativní kompetence, schopnosti řešit problémy a kooperovat.

Sociální a personální kompetence – žák přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi.

³⁸ NIKOLAI, Tomáš. Příběhy ze špatné čtvrti aneb jak pracovat s tématem segregace nejen ve školství. Praha: Člověk v tísni. 2007. ISBN 978-80-86961-45-3. s. 15

³⁹ BURYÁNEK, Jan. *Multikulturální výchova v RVP*. rvp.cz [online], [cit. 2013-11-18]. Dostupné z <http://www.rvp.cz/clanek/276/450>,

⁴⁰ ŠVINGALOVÁ, Dana. *Multikulturální výchova*. ucitelskyzpravodaj.cz [online], [cit. 2009-09-22]. Dostupné z <http://www.ucitelskyzpravodaj.cz/multukulturni-vychova/vychozipojmy/multukulturni-vychova>.

Občanské kompetence – žák respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situace ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví“.⁴¹

Také interkulturní vzdělávání „je zaměřeno na podporu a upevňování vzájemných vztahů mezi sociokulturními skupinami, především mezi majoritou a minoritami“.⁴² Úkolem interkulturního vzdělávání je rozvoj kompetencí žáků v této oblasti tak, aby byli připraveni na život v kulturně pluralitní společnosti.

Těmito kompetencemi jsou:

1. „znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti,
2. dovednosti orientovat se v kulturně pluralitním světě a využívat interkulturní kontakty a dialog k obohacení sebe i druhých,
3. postoje tolerance, respektu a otevřenosti k odlišným skupinám a životním formám, včetně vědomí potřebnosti osobní angažovanosti.“⁴³

Miková tvrdí, že „v českém školství chybí soustavná příprava budoucích učitelů pro multikulturní výchovu. Tato odborná příprava probíhá většinou formou přednášky, která je zařazena do výuky pedagogiky.“⁴⁴

Také pedagogická literatura, která se zabývá metodami práce s žáky, kteří pocházejí z různého sociokulturního prostředí, není jednotná. Z hlediska jejího obsahu lze již na úrovni analýzy jednoho autora, identifikovat rozpor. Jako příklad uvedu práce dvou autorů, Průchy a Vágnerové. Vágnerová tvrdí, že účinná spolupráce mezi učitelem a žákem, který vyrůstal v odlišném prostředí než učitel, závisí na znalostech zvláštností a specifik prostředí žáka.⁴⁵ Zároveň však konstatuje, že tato specifika by se neměla odrazit

⁴¹ BURYÁNEK, Jan. *Multikulturní výchova v RVP*. rvp.cz [online], [cit. 2013-11-18]. Dostupné z <http://www.rvp.cz/clanek/276/450>.

⁴² BURYÁNEK, Jan. (ed.) *Interkulturní vzdělávání: Příručka nejen pro středoškolské pedagogy*. Praha: Člověk v tísni – společnost při ČT, o.p.s., 2002. ISBN 80-7106-614-1. s. 14

⁴³ BURYÁNEK, Jan. *Interkulturní vzdělávání. Příručka nejen pro středoškolské pedagogy*. Praha: Člověk v tísni – společnost při ČT, o.p.s., 2002. ISBN 80-7106-614-1. s. 14

⁴⁴ MIKOVÁ, Marcela. Příprava budoucího učitele pro práci s dětmi z národnostních menšin. In GULOVÁ, Lenka a. Ema ŠTĚPAŘOVÁ. *Multikulturní výchova v teorii a praxi*. Brno: MU, 2004. ISBN 80-86633-14-4. s. 84

⁴⁵ VÁGNEROVÁ, Marie. *Školní poradenské psychologie pro pedagogy*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1074-4. s. 325

v učitelově přístupu, čímž se dostává do rozporu s vlastním tvrzením.⁴⁶ Průcha jde pak ve svém tvrzení ještě dál. Podle něho by žákům měly být zajištěny především podmínky, které respektují jejich kulturu a specifické výchovné styly v rodině.⁴⁷ Za těchto podmínek, které uvádí Průcha, by v našem vzdělávacím systému nešel vytvořit obecně stejný a rovný přístup ke všem žákům. Pedagog by tak musel pohlížet na každého žáka minorit individuálně. Mohu mít důvodně za to, že když už existují odlišnosti v teoriích, lze předpokládat, že i v praktických přístupech učitelů to bude stejné.

Pedagogická profese a její výkon ovlivňují osobní charakteristiky každého pedagoga individuálně. Dobrého pedagoga charakterizují jeho vlastnosti a přístup k vyučování. Mezi tyto charakteristiky patří především kvalifikace, specializace v oboru, profesní zkušenost, myšlení, verbální schopnost a postoje.⁴⁸

Myšlení pedagoga má jak emotivní charakter, tak i vědomostní základ, který se pak váže i na širší entity jako např. celkové vnímání a komunikace s kolegy a rodiči, vnímání žáků, jaké postoje si vytváří ke vzdělávací politice atd.

Pedagogické myšlení se pak odráží v konkrétních situacích, v konkrétních aktivitách a názorech.⁴⁹

Jsem přesvědčena, že v dnešní době už vzdělávání nabízí mnoho variant, jak přiblížit žákům cizí kulturu a překonat bariéry, které od sebe lidi oddělují. Učitel může využít například vyprávění žáků jiného etnika o své kultuře, dále pak hry, literaturu, dokumentární filmy, televizní reportáže a internet, který je v dnešní době fenoménem dnešní mladé generace.

Hlavní překážkou je především znalost jazyka. Jazyk je proto hlavním cílem, protože vytváří symbolickou síť, skrze kterou jsou žáci schopni pochopit dění v našem okolí.⁵⁰ Právě problémy s porozuměním, především při studiu odborných předmětů, zvládnutí odborné terminologie (například v předmětu právo, kontrola kriminality) a dále při studiu cizích jazyků vyvolává určité problémy. Proto je nezbytné, aby bylo jazykové vzdělávání ve škole prioritou.

⁴⁶ VÁGNEROVÁ, Marie. *Školní poradenské psychologie pro pedagogy*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1074-4. s. 322

⁴⁷ PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova: teorie - praxe – výzkum*. Praha: ISV nakladatelství, 2001. ISBN 80-85866-72-2. s. 43 – 45

⁴⁸ PRŮCHA, Jan. *Moderní pedagogika*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-631-4. s. 188 – 189

⁴⁹ PRŮCHA, Jan. *Moderní pedagogika*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-631-4. s. 194-196

⁵⁰ MURPHY, Robert F. *Úvod do kulturní a sociální antropologie*. Vyd. 2. Praha: Slon, 2004. ISBN 978-80-86429-25-0. s. 39

Od osvojení si českého jazyka se odvíjí další cíle. „Mezi kulturami a i ve vývoji kultur se mohou lišit názory a praktiky v tom, co mohou rodiče od dětí vyžadovat, k jakým hodnotám a jak děti vést. Tento problém lze spatřovat u žáků, jejichž rodinné prostředí se odlišuje od klimatu, které je ve škole nebo ve třídě, kterou navštěvuje. Problém může být o to komplikovanější, jestliže na žáka souběžně působí více hodnotových systémů, což může znejistit jak rodiče, tak i učitele v cílech a metodách jejich výchovy a vzdělávání.“⁵¹

Tento rozpor pak žáci vnímají a prožívají spolu s rodiči a školou jako názorový i citový konflikt.⁵²

K této problematice mohu dodat, že opravdu záleží na komunitě, ze které žáci pocházejí. Jde především o hodnotový žebříček a o priority v rodině. Pokud vzdělání stojí vysoko v hodnotovém žebříčku a pokud žáci mají podporu v rodině, je to v pořádku. Například u vietnamské komunity vzdělání zaujímá vysoké místo v žebříčku hodnot a podpora rodiny je daleko vyšší než u jiných žáků minorit. Toto své tvrzení opírám o skutečnost, že žáci vietnamské komunity se každoročně umísťují na předních místech v pořadí přijatých uchazečů ke vzdělávání.

Z vlastní zkušenosti mohu říci, že další překážkou při komunikaci se školou je přijetí autority pedagoga. Žáci minorit často vnímají pedagogického pracovníka jako rovnocenného partnera. Jako vychovatelka na internátě se setkávám při porušení internátního řádu žáky minority s jazykovou bariérou u rodičů těchto žáků. Pokud chci problém řešit s rodiči, musí mi daný žák tlumočit, protože je v rodině jediný, kdo umí česky. Tuto výsadu si žáci minorit uvědomují a díky ní se cítí jako dospělí, kteří mají moc rozhodovat.

Dalším problémem je klasifikace žáků minorit. Pokud vůči nim nebudou pedagogové uplatňovat stejná kritéria hodnocení jako k ostatním žákům, třeba i ve snaze jim pomoci, ve většině případů tato snaha může působit negativně. Žáci si rychle zvyknou na vysoké hodnocení, což se pak může projevit negativně při přechodu na střední školu, kde zjišťují, že nedosahují očekávaných kvalit jako ostatní žáci.⁵³ Mohu říci, že se s tímto problémem ztotožňuji, protože se s ním dost často setkávám ve své praxi a to nejen u žáků z řad minorit.

⁵¹ HAVLÍK, Radomír a Jaroslav KOŤA. *Sociologie výchovy a školy*, Praha: Portál, 2002. ISBN 978-80-7367-327-7. s. 37

⁵² FONTANA, David. *Psychologie ve školní praxi*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-725-1. s. 42

⁵³ PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-280-5. s. 166 - 167

Ministerstvo vnitra zřizuje, ale také ruší střední policejní školy, vyšší odborné policejní školy a školská zařízení, stanovuje jejich rozsah a obsah činnosti, které jsou uvedeny v interních aktech řízení a ve vyhláškách.⁵⁵ Dále pak vydává koncepci vzdělávání policistů a pedagogických pracovníků v policejních školách. V gesci ministerstva vnitra je aktualizace rámcového vzdělávacího programu pro studijní obor Bezpečnostně právní činnost.⁵⁶ Ministerstvo vnitra i Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy a Česká školní inspekce dává souhlas všem vyšším odborným školám spadajícím do systému rezortu vnitra k akreditacím studijních programů v oborech bezpečnostní činnosti.⁵⁷ Do systému vzdělávání policistů vstupují dva významní partneři, kteří se podílejí na zajištění policejního vzdělávání. Vrcholné postavení zaujímá Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání Ministerstva vnitra, který úzce spolupracuje s Oddělením vzdělávání odboru personálního Policejního prezidia České republiky.⁵⁸

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově je jediná mezi vzdělávacími subjekty Ministerstva vnitra České republiky, jak už vyplývá ze samotného názvu, která má statut vyšší odborné školy a zároveň i střední odborné školy. Ministerstvo vnitra dále zřizuje Vyšší policejní školu MV v Praze a Vyšší policejní školu MV pro kriminální policii v Pardubicích. Nejvyšší stupeň policejního vzdělávání poskytuje Policejní akademie České republiky v Praze.

2.1 Historie VPŠ a SPŠ MV v Holešově

Historie školy sahá až do období první republiky. V tehdejší době byla armáda a policie mezi lidmi velmi populární a hodně mladých zdravých mužů si přálo být v těchto bezpečnostních složkách. Většina měst chtěla mít „svou“ posádku a její přítomnost ve městě, protože to dávalo městu určitou společenskou prestiž, ale především byla přínosem pro obchod a živnostníky.

I okresní město Holešov mělo o umístění vojenské posádky zájem. Podle zápisu z roku 1937 Kronika města Holešova informuje, že s výstavbou nových kasáren bylo

⁵⁵ ČESKO. Zákon č. 561 ze dne 10. listopadu 2004. § 172 odst. 2. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 190.

⁵⁶ MV ČR. *Rámcový vzdělávací program - ZOP*. Praha: OVSPŠ, 2008. 34 s. Č.j. MV-25639-9/VO-2008

⁵⁷ ČESKO. Zákon č. 561 ze dne 10. listopadu 2004. § 172 odst. 5. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 190.

⁵⁸ ČESKO. Nařízení Ministerstva vnitra č. 5/2011, čl. 23. Nařízení, kterým se vydává organizační řád Ministerstva vnitra. In: *Věstník Ministerstva vnitra*. 2011.

započato 15. července 1937 na Újezdě⁵⁹. Stavělo se velmi rychle a už koncem roku 1938 byla kasárna dostavěna.⁶⁰

V roce 1945 začalo formování nového československého bezpečnostního aparátu, byl vytvořen Pohotovostní pluk 1 Národní bezpečnosti a byl zahájen výcvik nových příslušníků Národní bezpečnosti (NB) s cílem co nejrychleji je připravit pro praktický výkon služby. Proto bylo zřízeno sedm výcvikových středisek, jejichž počet se později rozrostl na 27. Jedno z těchto výcvikových středisek bylo vybudováno v Holešově.⁶¹ Po skončení výcviku byli noví příslušníci NB zařazováni na stanice NB a k dalším bezpečnostním složkám.

V 50. letech byly v Holešově dislokovány dělostřelecké útvary. V roce 1960 došlo k další reorganizaci v armádě, v rámci které byla 313. raketometná brigáda v Holešově zrušena. V létě téhož roku byl do holešovských kasáren umístěn 65. Výsadkový prapor a výsadkový průzkumný prapor zvláštního určení, z něhož byl v roce 1961 vytvořen 7. Výsadkový pluk.⁶² Tento pluk byl v roce 1969 rozpuštěn a jeho zástava byla zrušena. Bylo to jedno z prvních normalizačních opatření na zlikvidování jakéhokoliv odporu vůči okupaci Československa Sovětskou armádou. Jaký byl konkrétní důvod? Holešovská posádka v krizových dnech v roce 1968 nevpustila sovětské okupanty do kasáren a neposkytla jim žádnou pomoc.⁶³ Po rozpuštění pluku byla kasárna krátkou dobu prázdná. Od roku 1969 se škola stala školským zařízením Československé armády a pak od roku 1975 objektem Ministerstva vnitra, kde postupně působilo Ženijní technické učiliště, Vojenská střední odborná škola (směr Pohraniční stráž), Vysoká škola SNB (fakulta ochrany státních hranic), Důstojnická a praporčická škola SNB, Pohraniční stráž a Vojsk MV a Střední odborná škola federálního policejního sboru a v současné době Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově.

2.2 Vývoj čtyřletého maturitního vzdělání

Od roku 1969 byla škola zaměřena na vzdělávání ve strojírenském oboru, neboť absolventi byli zařazováni zejména do technických praporčických funkcí jednotlivých pohraničních rot. Poslední žáci tento typ studia ukončili v roce 1976. Na podzim téhož

⁵⁹ KRATOCHVÍL, Karel. Hraničáři v Holešově. *Holešovsko*. 2012, č. 2, s. 12. MK ČR E 12040

⁶⁰ DUBSKÝ, Jan. *Stručná vojenská historie posádky Holešov*. Holešov: RVO VŠ SNB F OSH, 1980. s. 15

⁶¹ DUBSKÝ, Jan. *Stručná vojenská historie posádky Holešov*. Holešov: RVO VŠ SNB F OSH, 1980. s. 27

⁶² DUFEK, Jiří. VÚ 7374: 7. výsadkový pluk zvláštního určení. Svět křídel, Cheb, 2013, ISBN-978-80-87567-32-6 s. 137

⁶³ DUBSKÝ, Jan. *Stručná vojenská historie posádky Holešov*. Holešov: RVO VŠ SNB F OSH, 1980. s. 35

roku vznikl nový typ střední školy pro potřeby Pohraniční stráže - Vojenská střední odborná škola Pohraniční stráže se směrem sociálně právním. Jednalo se o čtyřletou resortní školu, která formou denního studia poskytovala úplné střední vzdělání. Ke studiu byli přijímáni žáci, kteří ukončili 8. třídu základní školy a kteří měli zájem stát se vojáky z povolání u Pohraniční stráže. Žáci studovali v sociálně právním oboru a učili se tyto předměty: český jazyk nebo slovenský jazyk, ruský jazyk, německý jazyk, základy marxismu leninismu, dějepis, zeměpis, matematiku, fyziku, chemii, tělesnou výchovu, československé socialistické právo, sociologii, techniku administrativy a korespondence, psychologii a pedagogiku, základní řády, pořadovou přípravu, střeleckou přípravu, technickou přípravu, vojenskou přípravu a pohraniční přípravu.⁶⁴ Studium bylo ukončeno maturitní zkouškou z předmětů mateřský jazyk a literatura, ruský jazyk, marxismus-leninismus a československé socialistické právo a praporčickou zkouškou z odborných předmětů.

Ve 3. a 4. ročníku si vedle studia žáci splnili vojenskou základní službu. Jejich denní rozvrh byl stejný jako u mladších posluchačů, odpoledne po samostudiu měli navíc nácviky pořadové přípravy, nácviky se zbraní, rozšířil se i obsah výuky o vojenské předměty.

Po ukončení Vojenské střední odborné školy získal její absolvent hodnost rotmistra a byl převelen do výkonu služby na rakouské nebo německé hranici na pohraniční rotu nebo ke školní brigádě v Plané u Mariánských Lázní. Absolvent, který ukončil studium s vyznamenáním, měl možnost následně studovat 1. ročník Vysoké školy Sboru národní bezpečnosti, fakultu ostrahy státních hranic. Ovšem po roce studia musel odejít do praxe, teprve potom se mohl vrátit a pokračovat ve studiu 2. ročníku.

V roce 1980 se stala Střední odborná škola Pohraniční stráže a Vojsk ministerstva vnitra (VMV) nástupkyní Vojenské střední odborné školy Pohraniční stráže (PS), která také byla formou denního studia a poskytovala úplné střední vzdělání. Absolvováním dvouletého studia na této škole splnili žáci povinnou školní docházku. Úkolem školy bylo připravovat absolventy k výkonu praporčických funkcí u PS a VMV, ke studiu na Důstojnické škole PS a VMV, případně ke studiu na vysoké škole. Po ukončení školy byli absolventi – vojáci z povolání zařazováni k výkonu služby u útvarů PS a vojsk MV.

⁶⁴ VPŠ A SPŠ MV V HOLEŠOVĚ. *Výkaz o studiu*. RVO Holešov, 1975.

Ve škole se vyučovaly tyto předměty: český jazyk nebo slovenský jazyk, německý jazyk, základy marxismu-leninismu, dějepis, zeměpis, matematika, fyzika, chemie, tělesná výchova, základy československého práva, psychologie a pedagogika, základní řády, pořadová příprava, střelecká příprava, pohraniční příprava, vojenská příprava, technická příprava, zpravodajská příprava, kriminalistika a obrana proti zbraním hromadného ničení.⁶⁵

Do roku 1989 bylo studium ukončováno maturitní zkouškou z předmětů mateřský jazyk a literatura, ruský jazyk, marxismus-leninismus a praporčickou zkouškou z odborných předmětů - střelecká, spojovací, týlová, ženijní, automobilní a pohraniční příprava, vševojsková taktika, československé právo a tělesná výchova.⁶⁶

Vybraní absolventi mohli pokračovat ve studiu na Důstojnické škole PS a VMV, kde získávali odbornost velitele čety a hodnost podporučíka, nebo mohli být vysláni k dennímu studiu na odborné vysoké vojenské školy. Část absolventů byla zařazována na základní praporčické funkce u Vojsk MV nebo do šestiměsíčního kvalifikačního kursu pro zastávání funkcí výkonný praporčík PS nebo technik PS.

Ve školním roce 1989/1990 se přestal vyučovat marxismus-leninismus a začal se vyučovat předmět občanská nauka. Pochopitelně marxismus-leninismus už nebyl ani součástí maturitní zkoušky. Žáky této školy byli stále pouze chlapci české nebo slovenské národnosti.

V roce 1991 se změnil název školy na Střední odborná škola Federálního policejního sboru Holešov a vzdělávání bylo realizováno ve studijním oboru bezpečnostně právní činnost. Šlo o střední školu policejního dorostu, ve které stále studovali pouze chlapci a to tyto předměty: český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, ruský jazyk, občanskou nauku, dějepis, matematiku, fyziku, chemii, zeměpis, ekonomii, ekologickou výchovu, tělesnou výchovu, právo, pohraniční službu, kriminalistiku, pedagogiku a psychologii, techniku administrativy a korespondence, informační a výpočetní techniku, biologii, technickou a týlovou přípravu, bojovou přípravu a volitelný předmět.⁶⁷

⁶⁵ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Výkaz o studiu*. RVO Holešov, 1980.

⁶⁶ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Protokol o maturitní zkoušce*. RVO Holešov, 1989.

⁶⁷ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Výkaz o studiu*. RVO Holešov, 1991

Od roku 1992 dostalo toto studium název Čtyřleté maturitní studium, obor bezpečnostně právní činnost. Vyučovaly se stejné předměty jako v předchozím roce, s výjimkou ruského jazyka a pohraniční přípravy. V příštích dvou letech pak přibýly povinně volitelné předměty a to matematika, chemie, informační a výpočetní technika nebo dějepis. V letech 1992 - 1996 ve škole naposledy studovali chlapci slovenské národnosti, kteří se místo českého jazyka učili jazyk slovenský.

Školní rok 1994/1995 se stal v historii čtyřletého maturitního vzdělávání přelomový, neboť tehdy začaly ve škole studovat dívky.⁶⁸

2.3 Současné čtyřleté střední odborné vzdělání

VPŠ a SPŠ MV v Holešově je jediná státní policejní škola, která poskytuje čtyřleté střední odborné vzdělání v oboru 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost na základě Rámcového vzdělávacího programu⁶⁹ a Školního vzdělávacího programu obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost⁷⁰. Studium je denní a je určeno pro absolventy devátých tříd základních škol. Vzdělávání je ukončeno vykonáním maturitní zkoušky. Po úspěšném ukončení studia se mohou žáci hlásit na studium v jazykových školách, v navazujících studijních programech ve vyšších odborných školách i na školách vysokých.

Zájem absolventů základních škol o vzdělávání ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově mnohonásobně převyšuje kapacitu školy. Na tento studijní obor bylo v letošním roce, jakož i v uplynulých letech přijato pouze 90 žáků z devátých tříd základních škol. Uchazeči musí absolvovat náročné přijímací řízení. Součástí přijímacího řízení jsou výsledky z předchozího vzdělávání, test obecných studijních předpokladů, vědomostní test a test fyzické zdatnosti.

Pro ilustraci uvádím počty uchazečů pro školní rok 2013/2014. Přihlášku ke vzdělávání ve střední odborné škole v oboru vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost pro školní rok 2013/2014 podalo 310 uchazečů. Přijímacích zkoušek se zúčastnilo

⁶⁸ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Seznam žáků 1. ročníku 4-MV*. Holešov, 1990

⁶⁹ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost*. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2008. č.j. 6 907/2008-23.

⁷⁰ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Školní vzdělávací program obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost*. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 2009. Č.j. VPŠH-412/SP-2009

290 uchazečů z toho 152 chlapců a 138 dívek. Ke vzdělávání bylo přijato celkem 90 žáků. Z toho 56 chlapců a 34 dívek.⁷¹

U absolventů tohoto typu vzdělávání se předpokládá především uplatnění ve všech složkách Policie České republiky. Své studium mohou dále využít i v jednotlivých institucích státní správy, bezpečnostních agenturách a u městské police.

Výuka jednotlivých vzdělávacích předmětů probíhá v mateřských nebo ve speciálních učebnách. V jazykových předmětech se třídy dělí na dvě skupiny, což vede k zvýšení kvality výuky. Před nástupem do prvního ročníku jsou žáci rozděleni do tříd podle zvoleného cizího jazyka. V hodinách odborných předmětů (kriminálnístika, pořádková a dopravní služba) je realizována praktická výuka. Ve vyšších ročnících jsou pak žáci vedeni ke spolupráci se sociálními partnery při rozvoji profesních dovedností, které jsou nutné pro jejich začlenění do pracovního procesu po úspěšném absolvování vzdělávání.⁷²

Součástí školního vzdělávacího programu je povinná odborná praxe, kterou žáci absolvují ve třetím ročníku. Tato odborná praxe slouží k motivaci žáků při výběru povolání, ale především naplňuje prioritu vzdělávacího programu připravit absolventy pro přijetí do služebního poměru příslušníka Policie České republiky. V reálných podmínkách si žáci ověří své teoretické vědomosti a učí se aplikovat znalosti a dovednosti, které získali v rámci vzdělávacího procesu. Jedná se o dvoutýdenní souvislou praxi, která je realizována na pracovištích policie a na pracovištích orgánů státní správy a samosprávy. Součástí praxe je zpracování písemné zprávy o průběhu a obsahu odborné praxe a vypracování seminární práce na zvolené téma související s plněním úkolů v průběhu praxe.⁷³

Součástí odborného vzdělání, které VPŠ a SPŠ MV v Holešově nabízí, jsou tři povinné sportovní kurzy. V prvním ročníku je to kurz pobytu v přírodě, který tradičně probíhá ve Vizovicích v délce jednoho týdne, ve druhém ročníku se žáci účastní lyžařského kurzu. Sjíždění některé z českých řek je pak ve třetím ročníku poslední povinná forma

⁷¹ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Výroční zpráva 2013-2014*. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 2013. s. 21

⁷² VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Školní vzdělávací program obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost*. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 2009. č.j. VPŠH-412/SP-2009.

⁷³ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Školní vzdělávací program obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost*. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 2009. č.j. VPŠH-412/SP-2009.

kurzu, kterou musí žák absolvovat. Čtvrtý ročník žáci ukončí maturitní zkouškou, která se řídí školským zákonem č. 561/2004 Sb. a příslušnými prováděcími předpisy.⁷⁴

Maturitní zkouška se skládá ze dvou částí a to ze společné (státní) části a profilové (školní) části.⁷⁵ Společná (státní) část povinné zkoušky obsahuje zkoušku z českého jazyka a literatury, z matematiky nebo zkoušku z občanského a společenského základu nebo z informačních a komunikačních technologií (podle volby žáka), dále je zde zkouška z cizího jazyka. Tato společná (státní) část povinné zkoušky obsahuje i nepovinnou zkoušku. V nepovinné části žák může vykonat až 3 nepovinné zkoušky z předmětů matematika, fyzika, chemie, biologie, zeměpis, občanský a společenskovední základ, cizí jazyk, dějiny umění.

Do profilové (školní) části povinné zkoušky má škola zařazenu zkoušku z předmětu právo, kontrola kriminality a praktickou zkoušku z odborných předmětů (bezpečnostní činnost, dopravní činnost, právo, kontrola kriminality, tělesná příprava). V rámci profilové části maturitní zkoušky může žák vykonat až dvě nepovinné zkoušky.

2.4 Policejní vzdělávání

Dne 8. července 2013 nabylo účinnosti Nařízení ministerstva vnitra č. 37 o vzdělávání v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra a v dalších vzdělávacích zařízeních. Z tohoto právního předpisu vyplývá, že vzdělávání policistů se člení na kvalifikační přípravu a další odbornou přípravu. Oproti předchozí právní úpravě není v současnosti platným a účinným znění uvedeného nařízení systém vzdělávání policistů dále členěn, pouze je odkazováno na skutečnost, že strukturu vzdělávání policistů stanoví policejní prezident interním aktem řízení.⁷⁶

Službou v bezpečnostních sborech se podle zvláštního právního předpisu „*rozumí služba fyzických osob v bezpečnostním sboru, kterým se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba*

⁷⁴ ČESKO. Vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 117/2009 Sb. O bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou.

⁷⁵ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Školní vzdělávací program obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost*. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 2009. č.j. VPŠH-412/SP-2009.

⁷⁶ ČESKO. Věstník Ministerstva vnitra, částka 68/2013, čl. 3 Nařízení Ministerstva vnitra č. 37/2013. O vzdělávání v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra a v dalších vzdělávacích zařízeních.

České republiky, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.⁷⁷

Kvalifikační příprava se nově člení na kvalifikační přípravu na služební místo a kvalifikační přípravu na vykonávanou činnost.

Kvalifikační příprava na služební místo dle § 19 zákona č. 361/2003 Sb.
„Příslušník musí pro služební místo, na které je ustanoven, splňovat vedle stupně vzdělání též požadavek oboru nebo zaměření vzdělání, jsou-li pro služební místo stanoveny, další odborný požadavek a jiný zvláštní požadavek, jestliže je pro toto místo stanoven.“⁷⁸
Oborem vzdělání se v tomto případě rozumí ucelená část vzdělání, jíž se dosahuje stupně vzdělání a která poskytuje kvalifikaci pro výkon povolání, nebo studijní obor, který je součástí studijního programu vysoké školy.⁷⁹ Zaměřením vzdělání se rozumí vzdělání dosažené v odborném studiu určeném k doplnění odborných vědomostí a dovedností potřebných pro výkon služebních činností, nebo v programech celoživotního vzdělávání orientovaných na výkon služby.⁸⁰ Dalším odborným požadavkem se rozumí požadavek na užší vymezení odborné způsobilosti pro služební místo a jiným zvláštním požadavkem se rozumí způsobilost zdravotní, fyzická nebo osobnostní.⁸¹ Jedním z kurzů kvalifikační přípravy je základní odborná příprava policistů.

Základní odborná příprava je povinná pro všechny policisty nově přijaté do služebního poměru a jejím cílem je, aby absolvent získal základní kompetence k výkonu policejních činností ve smyslu zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Absolvování základní odborné přípravy naplňuje další odborný požadavek a poskytuje policistům zaměření vzdělání v oboru bezpečnostně právní činnost formou odborného vzdělávání v policejních školách Ministerstva vnitra ve smyslu příslušného právního předpisu⁸² pro vybraná služební místa.

⁷⁷ ČESKO. Zákon č. 361/2003 Sb., § 1 odst. 1. O služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění,

⁷⁸ ČESKO. Zákon č. 361/2003 Sb., § 19 odst. 2. O služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění.

⁷⁹ ČESKO. Zákon č. 111/1998 Sb., § 44 odst. 2. O vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).

⁸⁰ ČESKO. Zákon č. 111/1998 Sb., § 60. O vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).

⁸¹ ČESKO. Zákon č. 361/2003 Sb., § 19 odst. 3-6. O služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

⁸² ČESKO. Zákon č. 361/2003 Sb., § 19 odst. 3-6. O služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

V průběhu základní odborné přípravy jsou policisté seznámeni se základními odbornými teoretickými vědomostmi a praktickými dovednostmi nezbytnými pro výkon základních policejních činností.

Cíle a obsah základní odborné přípravy jsou charakterizovány těmito hlavními principy:

- *policejní práce musí být službou občanovi,*
- *policista musí být vysoce profesionální, kvalifikovaný, motivovaný, disponující vysokým etickým standardem,*
- *vzdělávání a výcvik policisty musí být založeny na kompetenčním přístupu,*
- *ve vzdělávání a výcviku policistů je nutno zdůraznit osobní odpovědnost každého policisty za sebevzdělávání.⁸³*

Vzdělávání v rámci základní odborné přípravy (ZOP) dosud bylo značně roztržité, komplikovaně členěné a zahrnovalo několik druhů studia. Jednalo se o tyto druhy základní odborné přípravy:

- *„Základní odborná příprava pro absolventy vysokých škol – mimoprávní obor – služba pořádkové a dopravní policie v délce trvání 3 měsíce.*
- *Základní odborná příprava pro absolventy čtyřletého studijního oboru 68-42-M/003 pro službu pořádkové a dopravní policie v délce trvání 6 měsíců.*
- *Základní odborná příprava pro policisty služby pořádkové a služby dopravní policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě v délce trvání 6 měsíců.*
- *Základní odborná příprava pro policisty služby cizinecké policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě v délce trvání 10 měsíců.“⁸⁴*

Od září, resp. prosince 2013 je na základě požadavku oddělení vzdělávání odboru personálního Policejního prezidia ČR realizována Základní odborná příprava 2013 (dále jen ZOP 2013) pro všechny policisty nově přijaté do služebního poměru. Cílem této odborné přípravy je především zjednodušit dosavadní systém více druhů ZOP zaměřených pro policisty jednotlivých policejních služeb a vybavit absolventy jednotnými kompetencemi pro výkon základních policejních činností.

Zásadní změna u ZOP 2013 spočívá v upuštění od tzv. předmětového pojetí výuky a přechodu k modulárnímu uspořádání vzdělávání za využití učebních modulů. Nově je

⁸³ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků policie České republiky. MV: Praha, 2008. s. 18

⁸⁴ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Přehled vzdělávacích programů MV a Policie České republiky*. MV: Praha, 2014

ZOP 2013 rozčleněna na čtyři části: nástupní příprava v délce 1 měsíc, I. školní část v délce 6 měsíců, řízená praxe v délce 2 měsíce a II. školní část v délce 3 měsíce. Nástupní příprava a řízená praxe jsou realizovány ve školních policejních střediscích, I. a II. školní část jsou realizovány v policejních školách. Celková délka ZOP 2013 činí dvanáct měsíců.⁸⁵

I. školní část je tematicky rozdělena do 18 modulů. Názvy jednotlivých modulů a jejich časová dotace je uvedena v tabulce (Tab. 1). Výuka je z 60% teoretická a z 40% praktická. Podmínkou pro účast v I. školní části je úspěšné absolvování nástupní přípravy.

Studující jsou průběžně hodnoceni, klasifikace je uzavírána po každém modulu a na konci I. školní části. Na závěr I. školní části je zařazena písemná zkouška (didaktický test). Jejím cílem je ověření teoretické připravenosti na absolvování řízené praxe. Společně s písemnou zkouškou probíhá zkouška z úrovně fyzické zdatnosti a prověřkové cvičení ze střelecké přípravy a z použití donucovacích prostředků.⁸⁶

⁸⁵ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V PRAZE. *Školní vzdělávací program: Základní odborná příprava 2013*. Praha: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Praze, 1. prosince 2013. Kódové označení: P1/0032/B.

⁸⁶ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V PRAZE. *Školní vzdělávací program Základní odborná příprava 2013*. Praha: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Praze, 1. prosince 2013. Kódové označení: P1/0032/B.

Tab. 1. Seznam učebních modulů I. školní části ZOP 2013

Poř. č.	Název modulu	Hodinová dotace
1.	Základy práva	85
2.	Řešení přestupku, blokové řízení	10
3.	Trestní řízení a zkrácené přípravné řízení	8
4.	Postavení a úkoly Policie ČR	21
5.	Ochrana státních hranic, pobytová kontrola a doklady cizinců	22
6.	Oprávnění policisty	66
7.	Domácí násilí a vykázaní násilné osoby	12
8.	Formy činnosti příslušníka	53
9.	IS Policie ČR, komunikační systémy	54
10.	Základy kriminalistiky	33
11.	Kriminalisticko-taktická činnost při práci s informacemi	6
12.	Aplikovaná kriminalistika, místo činu, provádění neodkladných a neopakovatelných úkonů	30
13.	Komunikace a etika policejní práce	22
14.	Zdravotnická příprava	26
15.	Dohled nad silničním provozem, kontrola vozidla, detekce alkoholu a jiných návykových látek, měřiče, ADR, AETR	108
16.	Příprava k použití donucovacích prostředků a taktika služebních zákroků	80
17.	Příprava k použití zbraně	56
18.	Souběžná příprava	48

Zdroj: VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V PRAZE. *Školní vzdělávací program Základní odborná příprava 2013*. Praha: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Praze, 1. prosince 2013. s. 24 Kódové označení: P1/0032/B.

II. školní část je tematicky rozdělena do 6 modulů. Názvy jednotlivých modulů a jejich časová dotace je uvedena v tabulce (Tab. 2). Výuka je z 10% teoretická a z 90% praktická. Podmínkou pro účast ve II. školní části je úspěšné absolvování řízené praxe.

Tab. 2. Seznam učebních modulů II. školní části ZOP 2013

Poř. č.	Název modulu	Hodinová dotace
1.	Příprava k použití zbraně	20
2.	Souběžná příprava	30
3.	Specifika řízení služebních vozidel	16
4.	Zdokonalení řízení služebních vozidel	22
5.	Jazyková příprava	48
6.	Modelové situace	234

Zdroj: VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V PRAZE. *Školní vzdělávací program Základní odborná příprava 2013*. Praha: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Praze, 1. prosince 2013. s. 26. Kódové označení: P1/0032/B.

Základní odborná příprava je ukončena vykonáním závěrečné zkoušky. Podmínkou přistoupení k závěrečné zkoušce je splnění všech předchozích předepsaných zkoušek. Závěrečná zkouška je tvořena ústní částí a praktickou částí. Ústní část závěrečné zkoušky probíhá formou odpovědi na zkušební otázku, která může být obsahově tvořena podotázkami, anebo formou odpovědi na několik zkušebních otázek z různých vzdělávacích modulů, nebo může mít formu obhajoby písemné závěrečné práce anebo řešení reálné případové situace. Praktická zkouška je realizována jako řešení modelového případu.

Kvalifikační příprava na vykonávanou činnost dle § 45 zákona č. 361/2003 Sb. slouží k získání způsobilosti nezbytné pro vykonávané specifické služební činnosti, které pro služební místo přímo nevyplývají z katalogu činností v Policii České republiky, a vykonává je pouze ten příslušník, který je určen z rozhodnutí služebního funkcionáře podle individuálních potřeb a dispozic.

Další odborná příprava dle § 45, § 72 a § 77 zákona č. 361/2003 Sb. slouží k soustavnému udržování a prohlubování kvalifikace potřebné pro výkon činností na zastávaném služebním místě. Do této oblasti jsou zahrnuty především služební příprava,

tělesná, střelecká a taktická příprava, další odborná příprava ve vztahu ke služebnímu místu a další odborná příprava ve vztahu k vykonávané činnosti. Další odborná příprava je určena všem policistům a je diferencována obsahově podle rozsahu oprávnění a povinností policisty vyplývajícím obecně ze služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru, profilových činností jednotlivých služeb Policie České republiky nebo rozsahu oprávnění a povinností policisty vyplývajícím z konkrétních služebních činností.

2.5 Vyšší odborné vzdělání

Od 1. září 2008 bylo na VPŠ a SPŠ MV v Holešově nově otevřeno Vyšší odborné vzdělání. Jde o studium vzdělávacího programu 68-42-N/04 Bezpečnostně právní činnost. Studium je realizováno jako tříleté kombinované studium a dálkové studium v rozsahu tři a půl roku. Vyšší odborné vzdělání je určeno především pro policisty zařazené ve službě pořádkové policie, cizinecké policie, kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky. Toto studium je také určeno pro příslušníky bezpečnostních sborů – Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Úřadu pro zahraniční styky a informace, ale i zaměstnance Policie České republiky Ministerstva vnitra a resortních škol Ministerstva vnitra a ostatní zaměstnance organizační složek státu uvedených ve zvláštním právním předpise.⁸⁷

Vzdělávací program je zaměřen na společenské požadavky v souvislosti s celoživotním vzděláváním. Především pak na výkon služby, potřebnou kvalifikaci a odbornost u každého policisty. Učivo tvoří povinné, povinně volitelné a volitelné učební moduly, které jsou hierarchicky uspořádány do struktury, která odpovídá daným zaměřením vzdělávacího programu:

- pro službu pořádkové policie,
- pro službu cizinecké policie,
- pro službu kriminální policie a vyšetřování,
- pro občanské zaměstnance Ministerstva vnitra a Policie České republiky.⁸⁸

Vyšší odborné vzdělávání je ukončeno absolutoriem v souladu s platnou legislativou.⁸⁹ Absolutorium je složeno ze tří odborných předmětů, cizího jazyka

⁸⁷ ČESKO. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 2/2006 Sb., § 35 odst. 3. Vyhláška, kterou se pro školy a školská zařízení zřizované Ministerstvem vnitra provádějí některá ustanovení školského zákona.

⁸⁸ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Vzdělávací program 68-42-N/04 Bezpečnostně právní činnost*. Holešov, 2007.

a obhajoby absolventské práce. U odborných předmětů je zkouška pro občanské zaměstnance Ministerstva vnitra a Policie České republiky odlišná, skládají ji z ekonomiky a ne z trestního práva jako policisté České republiky. Po ukončení vyššího odborného vzdělání získají absolventi tohoto studia Vysvědčení o absolutoriu a diplom absolventa vyšší policejní školy. Po úspěšném absolvování studia jsou oprávněni používat titul diplomový specialista (Dis.).

⁸⁹ ČESKO. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 2/2006 Sb. Vyhláška, kterou se pro školy a školská zařízení zřizované Ministerstvem vnitra provádějí některá ustanovení školského zákona.

3 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVÁNÍ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN VE VPŠ A SPŠ MV V HOLEŠOVĚ

Už od roku 2007 se škola podílí formou vzdělávání v oboru Bezpečnostně právní činnost na začleňování cizinců a národnostních menšin do společnosti. Dva roky byla tato forma vzdělání zahrnuta do Projektu pod názvem „Policie pro všechny.“ Po celou tuto dobu byl projekt financován z vlastních prostředků VPŠ a SPŠ MV. Až v roce 2009 podala škola na základě 14. Výzvy Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy Projekt „Policie pro všechny“ ke schválení, aby mohla získat finanční podporu z Evropských sociálních fondů. Projekt „Policie pro všechny“ splnil stanovené podmínky a byl téhož roku schválen. Škola dostala na Projekt v roce 2009 také finanční podporu z Evropských sociálních fondů, které čerpala do jara letošního roku.

3.1 Základní informace o projektu Policie pro všechny

Projekt zaručuje rovné příležitosti žákům minorit vycházejících z devátých tříd základních škol, kteří žijí v České republice. Hlavním cílem vzdělávání žáků minorit ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově je, aby měli tito žáci možnost získat středoškolské vzdělání v oboru Bezpečnostně právní činnost, díky kterému budou moci pomáhat při řešení konfliktů mezi majoritní a minoritní společností a budou schopni obstát v konkurenci na trhu práce po ukončení vzdělávání.

Projekt se skládá ze dvou projektů, které se nazývají:

- Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově,
- Vzdělávání žáků národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově.

U žáků z řad národnostních menšin se předpokládá, že po úspěšném ukončení vzdělávání a při splnění podmínek přijímacího řízení budou přijati do služebního poměru příslušníka Policie České republiky nebo se uplatní v dalších bezpečnostních sborech a ve veřejné správě. I když žák nebude přijat do služebního poměru příslušníka Policie České republiky, je připraven ke studiu na vyšší odborné nebo vysoké škole.⁹⁰

⁹⁰ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově - určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha, 26. února 2010. Č.j. 28225/2009-46, s. 39

Konspekt projektu je orientován na vytváření podmínek pro integraci osob se speciálními vzdělávacími potřebami do obvyklého vzdělávacího proudu, se zabezpečením nezbytných speciálně pedagogických a psychologických podpůrných služeb. Zvláštní pozornost je věnována prevenci rasismu a xenofobie, podpoře multikulturní výchovy a vzdělávání s důrazem na problematiku romského etnika.⁹¹

VPŠ a SPŠ MV v Holešově v letošním roce navštěvuje 356 žáků z celé České republiky, z toho je 50 žáků cizí národnosti. Aktuálně jsou v projektu zařazeni žáci z 15 národnostních menšin – slovenské, romské, kyrgyzské, vietnamské, mongolské, ukrajinské, polské, řecké, albánské, bulharské, angolské, chorvatské, arménské, kazašské a kubánské. Nejvíce žáků je národnosti ukrajinské (13 žáků), následuje národnost vietnamská (9 žáků) a národnost romská (7 žáků). Slovenská a mongolská menšina mají stejné zastoupení (5 žáků), polská menšina (3 žáci) a ostatní menšiny jsou poté zastoupeny po jednom žáku.⁹²

3.2 Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově

K realizaci prvního projektu Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově vznikl dvacetičlenný pracovní tým, který plní úkoly vyplývající z klíčových aktivit projektu. Jednou z priorit Policie ČR je, aby u jednotlivých služeb policie pracovali příslušníci národnostních menšin, kteří jsou proto cílovou skupinou projektu. Realizační tým velmi úzce spolupracuje s nejvýznamnějším partnerem projektu pro přípravu žáků, kterým je Policie ČR, a to zejména cestou ředitelů krajských ředitelství a preventivně informačních oddělení a skupin Policie ČR v jednotlivých krajích. Projekt se skládá ze čtyř klíčových aktivit, které na sebe navazují a jsou základním pilířem celého projektu. Klíčové aktivity jsou rozpracovány na jednotlivé kroky, aby bylo dosaženo co nejefektivněji daného cíle projektu.⁹³ Jedná se o tyto klíčové aktivity:

- a) Příprava vzdělávacích kurzů a proškolení pracovního týmu
- b) Vytipování vhodných uchazečů

⁹¹ Projekty [online]. neuveveno [cit. 2011-12-15]. Sps.km.jm. Dostupné z WWW: <http://www.sps.km.jm/joomla/images/stories/informace_o_skole/narodnostni_mensiny>.

⁹² VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Výroční zpráva 2012-2013*. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově. 2013. s. 36

⁹³ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově - určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha, 2010. Č.j. 28225/2009-46. s. 37

- c) Příprava na přijímací řízení
- d) Příprava na 1. ročník studia

ad a) Příprava vzdělávacích kurzů a proškolení pracovního týmu

Hlavním úkolem této aktivity je vytvoření pracovního týmu, který se bude podílet na zahájení, průběhu a závěrečném vyhodnocení všech čtyř klíčových aktivit. Nejdůležitější součástí uvedené aktivity bylo proškolení pracovníků týmu v oblasti komunikace s příslušníky národnostních menšin.

Školení na téma „**Multikulturní integrace**“ se uskutečnilo v roce 2007 a školitelem byl Mgr. Ondřej Klíma, vedoucí sekretariátu Rady vlády České republiky pro národnostní menšiny.

Následné školení realizačního týmu na téma „**Národnostní menšiny v České republice**“ školil RNDr. Milan Pospíšil, tajemník sekretariátu Rady vlády České republiky pro národnostní menšiny.

ad b) Vytipování vhodných uchazečů

Úkolem této aktivity je vytipování vhodných uchazečů ke vzdělávání ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově v rámci projektu.

Realizační tým navštívil v době od 1. 3. 2010 do 30. 6. 2013 celkem 147 úřadů, 368 základních škol a vytipoval 506 žáků z 9. tříd, se kterými systematicky pracoval. Ke vzdělávání bylo přijato 65 žáků z 15 národnostních menšin. V současné době se v rámci projektu vzdělává 50 žáků z 15 národnostních menšin (1. ročník - 10 žáků, 2. ročník – 12 žáků, 3. ročník - 13 žáků, 4. ročník - 15 žáků).⁹⁴

V rámci řešitelského týmu projektu byly vytvořeny dvoučlenné týmy, kterým byly „přiděleny“ jednotlivé regiony v České republice (s výjimkou hl. m. Prahy). Jako členka realizačního týmu působím na území Jihomoravského kraje a okresu Bruntál. Základní pracovní pomůckou každého týmu jsou adresy a kontakty základních škol v rámci určených lokalit. Na základě dostupných informací jsou telefonicky kontaktováni výchovní poradci jednotlivých škol a je s nimi konzultována vhodnost případných uchazečů o vzdělávání z řad minorit. Pokud na některé oslovené základní škole takového uchazeče mají, navštíví realizační tým tuto školu a osobně pohovoří s žákem a pokud je to možné

⁹⁴ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. Monitorovací zpráva č. 1/2013 o realizaci projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost CZ.1.07/1.2.00/14.006. Holešov, 2013.

i s rodiči. Při individuálním pohovoru jsou seznámeni s projektem formou prezentace školy, získají informace o možnostech dalšího studia a také jsou jim předány propagační materiály. Tento osobní přístup se za dobu realizace projektu osvědčil, nicméně je potřeba zmínit i skutečnost, že v některých případech se pracovníci realizačního týmu setkávají s nepochopením od některých pedagogů základních škol. Někteří z nich projekt vnímají jako pozitivní diskriminaci žáků majoritní společnosti.

V rámci projektu byla navázána úzká spolupráce s dalšími subjekty zabývající se problematikou integrace národnostních menšin, např. s Centrem IQ Roma Servis. Toto centrum se převážně zaměřuje na motivaci, stimulaci a vzdělání romských dětí. Významnými partnery při realizaci projektu jsou preventivně informační oddělení a skupiny jednotlivých krajských ředitelství Policie České republiky a odbory školství jednotlivých krajských úřadů. Dalšími subjekty spolupráce jsou dětské domovy a vesničky SOS.

ad c) Příprava na přijímací řízení

Aktivita zahrnuje především vlastní přípravu žáků minoritních společností na přijímací řízení. Žák z uvedené minoritní společnosti, který při individuálním pohovoru projevil zájem o vzdělávání v rámci projektu, je následně pozván na Den otevřených dveří. Při Dnu otevřených dveří pedagogičtí pracovníci působící v Projektu seznámí uchazeče i jejich rodiče s chodem školy, organizací vzdělávání, ale především se středním vzděláváním v oboru bezpečnostně právní činnost. Přímou v areálu školy je poskytováno ubytování a stravování.

V případě, že žáka z minority zaujala nabídka účasti v projektu a podá si přihlášku ke vzdělávání, může využít možnosti účasti na seminářích, která se uskuteční v blízkosti jeho bydliště nebo v blízkosti místa, kde navštěvuje základní školu. Tyto semináře (výuková setkání) jsou tři a žákům se při nich nasimulují reálné podmínky přijímacího řízení. Žák si zde ověřuje své dosavadní znalosti a dovednosti, které získal na základní škole, pomocí vědomostních testů z předcházejících let a zkouší si test fyzické zdatnosti. Tato aktivita je přijatými žáky zpětně velmi pozitivně hodnocena.

Vzhledem ke každoročnímu opakování těchto přípravných setkání vznikly podpůrné materiály, které se průběžně doplňují, především pak praktická část (cvičení včetně testů,

úkoly pro samostudium a kontrolní otázky). Tyto podpůrné materiály se týkají především předmětů český jazyk a literatura, matematika a cizí jazyk.⁹⁵

ad d) Příprava na 1. ročník studia

V této klíčové aktivitě realizační tým pracuje s již přijatými uchazeči v rámci Projektu příprava a výběr vzdělávání žáků z národnostních menšin ke studiu. Cílem této aktivity je zajištění snadného a bezproblémového nástupu žáků minorit do prvního ročníku. Proto je v této aktivitě zahrnuto pětidenní soustředění, které se uskutečňuje poslední prázdninový týden před zahájením školního roku. Soustředění je zaměřeno na výuku k prevenci rasismu a xenofobie, prevenci případných problémů, přípravu na skupinovou integraci, adaptaci na nové prostředí školy a motivaci ke studiu a budoucímu povolání.⁹⁶

Na soustředění se žáci seznamují s prostředím školy, jejími vnitřními řády (školní řád, ubytovací řád, stravovací řád, projekt kázeň) a pravidly chování. Každý den soustředění je rozdělen do dvou bloků a to dopoledního a odpoledního. Dopolední blok zahrnuje výukové aktivity. Ve výukové části je opakováno učivo ze základní školy, které je zaměřeno především na procvičení a upevnění znalostí z českého jazyka, matematiky a cizího jazyka. Odpolední blok je věnován volnočasovým aktivitám, jako jsou hry, soutěže, silové aktivity. Nedílnou součástí je blok aktivit zaměřený na profesní motivaci, kde se žáci seznamují s činností policie.

3.3 Vzdělávání žáků národnostních menšin ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově

Druhý projekt je zaměřen na podporu žáků z řad národnostních menšin během studia střední školy tak, aby se co nejvíce eliminovaly rozdíly vyplývající z jejich znevýhodněného sociokulturního prostředí⁹⁷. Tento projekt je zaměřen na rovné příležitosti mezi žáky majority a minority. Klíčové aktivity vytvořené pro tento projekt jsou zaměřeny na výuku, doučování a volnočasové aktivity. Hlavním úkolem daného projektu

⁹⁵ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově - určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha, 2010. Č.j. 28225/2009-46. s. 48

⁹⁶ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově - určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha, 2010. Č.j. 28225/2009-46. s. 49

⁹⁷ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově - určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha, 2010. Č.j. 28225/2009-46. s. 45

je vybudovat u žáků vědomí sounáležitosti s Českou republikou, rozvoj etiky, právního vědomí, vhodný postoj ke korupci apod.⁹⁸

Realizační tým druhého projektu byl sestaven podle činností, které budou v rámci projektu probíhat. Tým je složen ze čtyřiceti pedagogů školy, kteří se podílejí na výuce, volnočasových aktivitách a naplňování klíčových aktivit projektu, kterými jsou:

- a) Školení pedagogického sboru
- b) Doučování a tvorba podpůrných (výukových) materiálů
- c) Volnočasové aktivity

ad a) Školení pedagogického sboru

Úkolem školení pedagogického sboru je, aby všichni pedagogové zvládli jednotlivá témata multikulturní výchovy. Přednášková činnost umožňuje pedagogům seznámit se s různými národy a jejich kulturami. Tato forma výuky je přínosná nejen pro žáky, ale především pro pedagogy, kteří získávají řadu praktických zkušeností, ještě než se setkají s minoritní skupinou žáků. Současně byl při školení kladen důraz na otázky kulturního relativismu, kulturní plurality a egocentrismu, postoje a přesvědčení, uvědomování si vzájemných odlišností, na rovnováhu mezi individualitou a kolektivní identitou, stereotypizaci a předsudky na interkulturní dovednosti jako způsob eliminace stereotypního myšlení, praktické využití multikultury ve vzdělávacím procesu.⁹⁹

Školení probíhá i v rámci workshopů. Tyto formy školení umožňují aktivní získávání vědomostí, dovedností a zkušeností na základě vlastní činnosti. Je obecně známé, že takto osvojené poznatky jsou trvalejší. V rámci školení jsou využívány i metody hraní rolí. Při přehrávání těchto rolí pedagogové nacvičují situace, se kterými se mohou v multikulturní výchově reálně setkat. Smyslem není dokonalé ztvárnění situace, ale vyjadřované postoje, názory a strategie jednání.

Pedagogové si v rámci školení uvědomili, že motivační charakter přináší význam osobního příspěvku každého žáka k řešení skupinového úkolu, praktický charakter učebního úkolu, úspěšnost řešení, uznání a respekt vrstevníků a zdravá soutěživost. Tím, že je podporováno utváření přátelských vztahů uvnitř skupiny, týmová spolupráce, přijetí

⁹⁸ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Vzdělávání národnostních menšin*. Spschol.cz [online]. [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: http://www.sps.km.jm/joomla/images/stories/informace_o_skole/narodnostni_mensiny

⁹⁹ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově - určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha, 2010. Č.j. 28225/2009-46. s. 52

rolí a jejich dynamika je dán prostor pro sebereflexi, rozvíjení komunikativních dovedností i vlastností jako je samostatnost, spoluzodpovědnost, tolerance, preciznost a podobně.

Zvládání konfliktních situací je také jednou z důležitých rolí pedagoga. Musí se naučit eliminovat případný problém a konflikt, který může vzniknout mezi žáky majority a minority. Tyto přednášky a semináře zabezpečilo Centrum podpory inkluzivního vzdělávání v Olomouci a Rada vlády České republiky pro národnostní menšiny.¹⁰⁰

Bauman uvádí: „*At' děláme cokoli, vždycky si musíme dělat starost s tím, jak naše jednání ovlivní představu, již o nás mají ti, kteří nás sledují.*“¹⁰¹

ad b) Doučování a tvorba podpůrných (výukových) materiálů

Žákům – cizincům je třeba věnovat velkou individuální péči a na hodiny, ve kterých je český jazyk bariérou, jim vytvářet zvláštní přípravy tak, aby byli schopni pochopit učivo daného předmětu. V rámci studia přibylo žákům z minorit více předmětů, které vyžadují znalost českého odborného jazyka a o to je pro ně studium těžší.

Zprvu je nutné si stanovit priority – co je a není pro žáky minorit důležité, co by se měli naučit v prvních měsících. Důležité je, aby jim byl umožněn co nejsnadnější vstup do třídního kolektivu.

Mimo individuální péči v rámci školního vyučování je vhodné cizincům umožnit i doučování. Řešitelský tým si tento problém uvědomuje a realizuje doučování všech vyučovacích předmětů pro všechny žáky.

Další problém vznikl při výběru vhodných materiálů, se kterými by se dalo pracovat s žáky minorit. V rámci doučování učitelé tvoří podpůrné výukové materiály, zejména v předmětech český jazyk, cizí jazyky, matematika a v odborných předmětech. V letošním roce už je pro tyto účely vypracováno dvacet podpůrných materiálů.

V oblasti multikultury odborní řešitelé zpracovali na základě získaných zkušeností z průběhu projektu tři nové vzdělávací programy:

a) Multikultura a migrace v dnešním světě,

¹⁰⁰ VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. Monitorovací zpráva č. 1/2010 o realizaci projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost CZ.1.07/1.2./14.0009. Holešov, 2010.

¹⁰¹ BAUMAN, Zygmunt. *Myslet sociologicky: netradiční uvedení do sociologie*. Praha: Slon, 2000. ISBN: 80-85850-90-7. s. 69.

- b) Migrace v ČR,
- c) Romové v české společnosti.

Tyto programy byly akreditovány MŠMT a slouží k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. Lze je využít pro učitele a vychovatele všech typů škol v rámci celoživotního učení, kteří v rámci vzdělávání přichází do kontaktu s příslušníky národnostních menšin.

Úkolem odborných předmětů je osvojit si znalosti v oblasti práva se zaměřením na ústavní právo, odborný základ v předmětu kriminalistika, v oblasti dopravně-bezpečnostní činnosti, ochrany osob, majetku a veřejného pořádku.¹⁰²

Doučování je pravidelně monitorováno a vyhodnocováno na poradách učitelů s odbornými řešiteli projektu.

ad c) Volnočasové aktivity

Volnočasové aktivity neodmyslitelně patří k procesu vzdělávání mladé generace. Tyto aktivity především utvářejí sebevýchovu a sebevzdělávání. Volný čas slouží především k relaxaci a odpočinku našich žáků. Škola je místem, které se podílí na kultivaci mladého člověka. Především vychovatelé zde plní funkci pedagoga, ale zároveň i funkci rodiče.¹⁰³ Volnočasové aktivity jsou promyšleně a cíleně zaměřeny na přirozené a nenásilné začleňování žáků do majoritní společnosti. Dále pak tyto aktivity navazují na výchovně vzdělávací proces ve škole. Hlavním cílem je pomoc žákům při vzdělávání a zvyšování fyzické kondice. Snaha o jejich celkový rozvoj slouží k smysluplnému využití volného času a tím i k předcházení a ochraně před sociálně patologickými jevy

Ze své desetileté praxe mohu uvést, že žáci, kteří nastupují do prvního ročníku, pocházejí z celé České republiky, proto se musí vyrovnávat s novým prostředím, kamarády a hlavně s nejtěžší životní změnou, za kterou považují první dlouhodobé odloučení od rodiny. Každý z nich na tuto situaci reaguje jinak. Někteří, to vnímají pozitivně a myslí si, že konečně budou bez dozoru svých rodičů, jiní mají pocit, že to bez jejich pomoci nemohou zvládnout. Toto období v životě dospívajícího lze také charakterizovat jako

¹⁰² VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Školní vzdělávací program obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost*. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 2009. Č.j. VPŠH-412/SP-2009.

¹⁰³ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově - určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha, 2010. Č.j. 28225/2009-46. s. 52

hledání vlastní identity, jako období boje s nejistotou a pochybnostmi o sobě samém a své pozici ve společnosti.

Tyto problémy škola eliminuje vhodným, individuálním přístupem pedagogů a vychovatelů. Žáci mají široké možnosti využití volného času formou sportovních aktivit, exkurzí, výchovně vzdělávacích zájezdů, besed, přednášek a také výtvarných a rukodělných činností. Dobrá fyzická kondice našich žáků je zároveň nezbytným předpokladem pro výkon jejich budoucího povolání. Příklad plánu volnočasových aktivit je uveden v příloze č. 1.

3.4 Financování projektu „Policie pro všechny“

„Evropská unie prostřednictvím politiky soudržnosti usiluje o rovnoměrný hospodářský a společenský rozvoj všech svých členských států a jejich regionů. Cílem je, aby se zmírnily rozdíly v životní a ekonomické úrovni mezi chudšími a bohatšími zeměmi Evropské unie a zároveň se zvyšovala schopnost Evropské unie jako celku čelit výzvám 21. století.“¹⁰⁴

Celý projekt „Policie pro všechny“, který se skládá ze dvou projektů je financován z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.¹⁰⁵ Tento Operační program je víceletým tematickým programem v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, v jehož rámci je možné čerpat v období let 2007-2013 finanční prostředky z Evropského sociálního fondu.¹⁰⁶ Evropský sociální fond byl schválen 12. října 2007 Evropskou komisí. Operační program je složen z pěti prioritních os, které jsou zaměřeny na tvorbu vhodných podmínek v počátečním a terciárním systému vzdělávání, s důrazem na propojení do systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. Tyto příslušné prioritní osy vymezují, do jaké oblasti podpory daný typ projektu bude spadat. Tato podpora je určena především pro školy a školská zařízení, instituce vědy a výzkumu, organizace, které působí ve vzdělávání a kariérovém poradenství, ústřední orgány státní správy, obce, města, kraje, nestátní neziskové

¹⁰⁴ Fondy Evropské unie. Strukturální fondy EU: Informace o fondech EU [online]. neuvvedno [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>

¹⁰⁵ OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost období 2007-2013 [online]. neuvvedno [cit. 2011-12-15]. Msmt. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>>.

¹⁰⁶ OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost období 2007-2013 [online]. neuvvedno [cit. 2011-12-15]. Msmt. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>>.

organizace.¹⁰⁷ Na oficiální ukončení projektu Policie pro všechny, které nastalo v roce 2013, navázalo období udržitelnosti v délce pět let.

¹⁰⁷ Operační program: Vzdělávání pro konkurenceschopnost. In *Česká republika Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Zář 2007*, str. 156. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/files/podpory/090206_OPVK.pdf>.

4 PODPŮRNÉ PREVENTIVNÍ PROGRAMY VE VPŠ A SPŠ MV V HOLEŠOVĚ

Preventivní činnost ve školním roce 2013/2014 vychází z cílů Školní preventivní strategie na toto období. Zvýšená pozornost prevenci kriminality a rizikového chování je věnována především čtyřletému maturitnímu vzdělávání. Všechny aktivity spadající do této oblasti jsou koordinovány metodikem pro prevenci. Prevence rizikového chování je samozřejmě zakotvena ve vzdělávacím programu a prostupuje prakticky většinou předmětů. Na škole dlouhodobě působí také Sdružení rodičů a přátel školy, jehož zástupci se pravidelně setkávají s vedením školy, třídními učiteli a vychovateli, navzájem se informují a koordinují své postupy při prevenci rizikového chování mládeže.

Od 1. září 2013 je účinný nový Školní řád pro maturitní vzdělávání, který ve své páté části pojednává o bezpečnosti a ochraně zdraví žáků před sociálně patologickými jevy před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

4.1 Přednášková činnost pro pedagogy a žáky

K zajištění odborného růstu pedagogických pracovníků škola pořádá krátkodobé specializační kurzy, stáže, semináře a konference, které jsou zaměřeny na prohloubení znalostí a dovedností, především na získání aktuálních poznatků. Ty byly následně zapracovány do vzdělávacích programů školy. Stáže se uskutečnily ve spolupráci s organizačními články Krajských ředitelství policie Moravskoslezského, Olomouckého a Zlínského kraje, dále pak inspektoráty cizinecké policie v Praze. Vzdělávání pedagogických pracovníků školy lze pozitivně hodnotit nejen z hlediska prohloubení odborných kompetencí učitelů, ale i s ohledem na navázání nových kontaktů a získání osobních vzeb.

- Seminář interkulturních dovedností pro pedagogy ZŠ a SŠ pracujících s národnostními menšinami - lektoři ze Střediska integrace menšin z Olomouce proškolili celkem 40 pedagogů a vychovatelů, kteří v závěru školení obdrželi certifikát.
- Dvě na sebe navazující přednášky JUDr. Dlouhého z Krajského státního zastupitelství v Ostravě, na téma „Trestné činy policistů“. Přednášky byly určeny pro učitele školy.
- Krajská konference k primární prevenci sociálně patologických jevů, které se zúčastnili i zástupci školy.
- Mezinárodní seminář k problematice domácího násilí.

- Interaktivní besedy na téma rasismus, xenofobie a extremismus. Besedy, které zabezpečovaly lektorky z Pedagogicko -psychologické porady v Kroměříži byly určeny pro první ročník. Po absolvování přednášek žáci o této problematice diskutovali v hodinách českého jazyka a občanské výchovy. Jako zpětná vazba pedagogům posloužily i písemně zpracované názory žáků na tuto problematiku.
- Návštěva Muzea romské kultury v Brně.
- Návštěva synagogy v Holešově, kde se žáci seznámili s židovskou historií a kulturou v podmínkách města Holešova. Následně se uskutečnila přednáška k extremismu, kterou vedl odborný učitel předmětového oddělení služby pořádkové policie.
- Víkendový kurz zaměřený na proškolení vybraných studentů prvního a druhého ročníku ve vrstevnickém programu peer z oblasti xenofobie, extremismu a rasismu. Hlavní lektor, který naše žáky školil, pracuje ve Středisku výchovné péče ve Zlíně. Dvacet žáků získalo osvědčení o absolvování vrstevnického programu peer v oblasti xenofobie, rasismu a extremismu. Následně tito vyškolení žáci pracovali se svými spolužáky a proškolili je v peer programu z oblasti xenofobie, rasismu a extremismu. Kromě absolvování peer programu žáci během víkendového kurzu pracovali ve skupinách nad svými vlastními projekty. První skupina si vybrala téma „Alkohol a drogy“, druhá skupina zpracovala téma „Domácí násilí“, třetí skupina pracovala s tématem „Bohatství versus chudoba“, další skupina si vybrala grafity a poslední skupina se zabývala tématem „Pohádka prostupuje generacemi“. V závěru víkendového pobytu proběhla prezentace prací před učiteli i spolužáky. Projekty se všem vydařily a výstup žáků byl na profesionální úrovni. Zpracované projekty jsou vystaveny v prostorách školy.
- Projekt Je majorita více než minorita? Jedná se o projekt schválený Ministerstvem vnitra v oblasti prevence kriminality. Hlavním cílem projektu je populární formou přispět k prevenci kriminality s rasistickým a extrémistickým podtextem a prevence xenofobických otázek a současně mládeži přiblížit negativní dopady tohoto druhu jednání. Součástí tohoto projektu byla také motivace žáků majority, která vede k lepšímu soužití se spolužáky z minorit.
- Adaptační pobyt pro žáky prvního ročníku střední školy. Žáci aktivním zapojením procházeli prvotními volnočasovými a zážitkovými aktivitami, které jsou koncipovány tak, aby umožnily bližší neformální seznámení se s novými spolužáky a aby se nastartovaly pozitivní vazby v nově vznikajícím kolektivu založené na soudržnosti

a spolupráci. Žáci tak absolvují sebeprožitkové a sebepoznávací aktivity podporující pozitivní klima ve třídě.

Přednášková činnost a další aktivity pro žáky školy jsou především specifickou prevencí v rámci Projektu Policie pro všechny, která je zaměřená na integraci národnostních menšin, na xenofobii, extremismus a rasismus. Z této skutečnosti vyplývá, že preventivní aktivity ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově jsou směřovány k plné integraci národnostních menšin do kolektivu a k výchově k toleranci v multikulturní společnosti.

4.2 Volnočasové aktivity

Volnočasovým aktivitám je ze strany VPŠ a SPŠ MV v Holešově věnována nadstandardní pozornost. Zabývají se jí nejen třídní učitelé, ale především pedagogové z oddělení vychovatelů. V minulém školním roce pracovalo ve škole cca 15 kroužků volnočasových aktivit, například: střelecký, šachový, ruční práce, judo, streetdance, aerobic, florbal, kulturistika, odbíjená, košíková, kroužek vaření. Žáci pravidelně navštěvují kulturní a sportovní akce.

Od roku 2006 jsou žáci maturitního vzdělávání aktivně zapojeni do programu pro mládež „Cena vévody z Edinburghu“. Vybraní žáci plní v rámci svých mimoškolních aktivit úkoly dané programem. Hlavní myšlenkou je zdokonalování vlastních schopností a volných vlastností. Do programu se zapojilo více než 30 žáků, z nichž 10 získalo zlatý diplom, 12 stříbrný a 4 bronzový. 13. března 2013 ve Velkém sále Černínského paláce převzalo 6 žákyň školy z rukou Jeho královské Výsosti hraběte z Wessexu, britského prince Edwarda zlatý odznak. Při slavnostním aktu byla přítomna i britská velvyslankyně v České republice.

Po dobu trvání programu žáci navázali těsnou spolupráci s Centrem pro seniory v Holešově a s Charitou Holešov.

Žáci ve svém volném čase navštěvují jednou týdně domov pro seniory, kde každý z nich má svoji adoptivní babičku. Jedná se o babičky, na které jejich vlastní rodina mnohdy nemá dostatek času. Zpestřují jim odpoledne společným povídáním, procházkami a čtením knih. Kromě toho jim pomáhají při různých akcích, které jsou organizovány domovem např. Josefovské posezení, vánoční besídka, Mikulášská nadílka. Pro všechny klienty domova každoročně uspořádáváme vánoční jarmark s výrobky, které sami žáci vytvoří v kroužcích na internátě. Myslím si, že tahle činnost se staršími lidmi je velmi zajímavá, protože právě na tyto lidi se často zapomíná. Největší odměnou je pro žáky, když vidí slzy radosti v očích

svých adoptivních babiček. Mojí snahou je, abych naučila žáky jak správně vstoupit do uzavřeného světa seniorů a tím jim dodat radost do dalšího života.

Dále jsou organizovány akce, které mají charitativní podtext jako např. benefiční jarmark. Každoroční výtěžek, který letos činil 12 000Kč je věnován holčičce Mervis ze Zambie, kterou si naše škola adoptovala na dálku a domovu pro osoby se zdravotním postižením Kvasice, kde každoročně vystupujeme s naším kulturním programem.

Před Vánocemi oddělení vychovatelů připravilo s žáky přehlídku zájmových aktivit, které na škole probíhají. Na přehlídce se přijeli podívat i žáci střední školy oděvní a služeb Vizovice, se kterou škola již několik let spolupracuje. Hlavním cílem této přehlídky bylo ukázat, že VPŠ a SPŠ MV v Holešově je multikulturní. V programu akce předvedli žáci školy, že se umí bavit bez předsudků a stereotypů, které patří mezi základní pojmy multikulturní výchovy a mají podstatný vliv na postoje jedinců k národnostním menšinám. V programu se představili jak žáci s majoritou tak minority.

Další akce, která proběhla v lednu 2013 na internátě pod názvem Život mládeže v Kyrgyzstánu. Žákyně 3. ročníku z Kyrgyzstánu si formou sdíleného příběhu připravila pro žáky besedu o životě mládeže v její rodné zemi. Nejvíce žáky zaujal tradiční zvyk únos manželky. Přestože byl tento zvyk postaven mimo zákon, z důvodu porušování osobní svobody, je stále běžný. Někteří mladí lidé se na „únosu“ domluví, po něm proběhne jednání rodin a svatba. Bohužel jsou i případy únosu, ve kterých dívka únosce nezná, či se nechce stát jeho manželkou. Pochopitelně na besedě nechybělo také srovnání s naší tradiční kulturou. Beseda tak byla příležitostí pro společné multikulturní setkání a poznání, že jsme lidmi jedné země.

4.3 Aktivity informačního a poradenského charakteru

Do této oblasti patří především kulturní, sportovní a osvětové aktivity realizované nejen pedagogy, ale i oddělením vychovatelů na škole. Žáci 3. ročníku se zúčastnili celodenní konference ve Zlíně s názvem „Cesty krve“. Pravidelně se pořádají alternativní víkendové pobyty, které organizují ve spolupráci se 3. ZŠ v Holešově. V rámci téže spolupráce se v prosinci 2010 uskutečnil Vánoční benefiční koncert s jarmarkem, jehož výtěžek byl věnován postiženým dětem. Žáci školy se také účastnili v dubnu „Dne zdraví“ na 3. ZŠ.

V březnu 2009 proběhla na škole vernisáž putovní výstavy fotografií s názvem „Ukrajina očima dobrovolníků“. Výstavu instalovalo občanské sdružení Dobrovolnického

centra Samari Zlín. Jedná se o sérii fotografií, které byly pořízeny dobrovolníky ze Samari, kteří pracovali jako brigádníci na Ukrajině. Cílem výstavy je seznámit zejména mladé lidi s životem v chudších oblastech světa a zároveň je zainteresovat do pomoci potřebným v zahraničí.

V průběhu školního roku pracuje seminář „Mravní a křesťanská výchova“, který mimo jiné obsahuje také otázky lidských práv, multikultury a korupce.

Nadále pokračovala práce našich žáků v orgánech studentské samosprávy v rámci města Holešova, stejně tak jako i v Parlamentu dětí a mládeže města Holešova.

Ke zlepšení životního prostředí a vzhledu školy přispěl projekt žáků maturitního vzdělávání s názvem „Zasad' si svůj strom...“. Na jaře 2013 si tři třídy maturitního vzdělávání zasadily „svůj strom“ v areálu školy, na který si finančně přispěly. „Jejich strom“ bude připomínkou na léta strávená ve škole v Holešově.

Škola se také prezentuje akcemi, které jsou pořádány pro širokou veřejnost. Akce jsou organizovány v areálu školy, v kulturních, školských a sportovních zařízeních města Holešova i v širokém okolí. Při organizování sportovních, kulturních, a společenských akcí škola spolupracuje se sociálními partnery, např. město Holešov, základní a střední školy holešovského regionu, Územní odbory policie Kroměříž, Zlín, Vsetín atd. Bližší informace o vybraných akcích jsou uvedeny v příloze č. 2.

Za další důležitou podpůrnou preventivní aktivitu, kterou škola zajišťuje, považují poradenství. Tuto oblast zabezpečuje Předmětové oddělení společensko-vědních předmětů ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově, které úzce spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Kroměříži. Tato činnost je průběžná a je realizována vlastními psychology, kteří mají pro svou práci vytvořené podmínky včetně speciální místnosti pro konzultace. Pracovníci oddělení se setkávají s představiteli „Linky bezpečí“ na společných jednáních a seminářích.

V průběhu školního roku 2012/2013 v souladu s plánem prevence vzniklo Centrum vzdělávacích aktivit a osobnostního poradenství (CEVAP). Jeho hlavní náplní je zlepšení vztahů ve třídních kolektivech, zlepšit ve spolupráci třídních učitelů a pedagogů vztahy ve třídních kolektivech, vztahy mezi vyučujícími a žáky, eliminovat konfliktní situace s využitím mediace a koučinku.

Své cíle centrum naplňuje prostřednictvím seminářů a dalších aktivit:

- seminář Techniky zvládání stresu, Techniky efektivního učení, Firemní kultura,

- seminář Pedagogicko andragogické minimum pro žáky druhého, třetího a čtvrtého ročníku,
- exkurze do protialkoholní léčebny (oddělení závislostí, záchytná stanice, oddělení rychlé záchranné služby),
- příprava a výroba propagačních letáků,
- výzdoba školy pomocí prací žáků (projekt Největší konflikty současného světa),
- zpracování dotazníků na zjišťování preferencí postojů v rámci třídnických hodin,
- návštěva výslechové místnosti spojená s besedou na téma Dítě jako svědek a oběť trestné činnosti,
- příprava lektorů z řad našich žáků, kteří se zapojují do vzdělávacích aktivit CEVAP a zároveň fungují jako skupinka laické krizové intervence a lektoři pro svoje spolužáky.

4.4 Uplatnění sociálního pedagoga

Na začátku bychom se měli seznámit se základním pojetím profese sociálního pedagoga a upozornit na jeden z důležitých faktorů, který souvisí s touto profesí a který ji velmi negativně ovlivňuje. Charakteristika sociálního pedagoga je víceméně pouze modelem dané profese, protože jako taková v nomenklatuře profesí v České republice chybí, ačkoliv bylo vyvinuto mnoho úsilí o její zařazení. V praxi je sociální pedagog tradičně označován jako vychovatel, přesto že v některých případech toto označení není nejvýstižnější.¹⁰⁸

Kraus uvádí, že „hlavní funkce sociálního pedagoga lze zásadně charakterizovat dvěma oblastmi: činnosti integrační a činnosti rozvojové. Jde-li o funkci integrační, pak se tyto činnosti týkají osob, jež potřebují odbornou pomoc a podporu. Stojí-li v popředí funkce rozvoje, pak nejde o žádné specifické situace, ale o zajištění žádoucího rozvoje osobnosti ve směru správného životního stylu, hodnotného a užitečného naplnění volného času, což v sobě zahrnuje moment prevence a týká se prakticky celé populace (dětí a mládeže především).“¹⁰⁹

Také Mühlpachr uvádí, že „model profese „sociální pedagog“, který není jednoduchý (ve srovnání např. s povoláním učitel). Pole praxe sociálního pedagoga jsou zřetelně mnohem četnější a nevykazují často stejnou časovou konstantu jako škola. Také nemá žádné standardizované předlohy, jakou jsou třeba učební plány, apod. Jeho práce je blízká profesi

¹⁰⁸ KRAUS, Blahoslav a Věra POLÁČKOVÁ et al. *Člověk - prostředí - výchova*. Brno: Paido, 2001. s. 33. ISBN 80-7315-004-2

¹⁰⁹ KRAUS, Blahoslav a Věra POLÁČKOVÁ et al. *Člověk - prostředí - výchova*. Brno: Paido, 2001. s. 34. ISBN 80-7315-004-2

učitele, psychologa, psychoterapeuta, ale v žádném případě je nenahrazuje. Můžeme tedy říci, že profesi sociálního pedagoga lze zahrnout mezi pomáhající profese. ¹¹⁰

Dále bych zde chtěla zmínit studium sociální pedagogiky, které je velmi důležité pro výkon dané profese. Jako studentka sociální pedagogiky mohu uvést, že jsem vybavena profesionálními kompetencemi, které v sobě zahrnují teoretické vědomosti, spektrum praktických sociálních dovedností a také profesionálně etickou identitu. Činnost oboru sociální pedagogika je zaměřena na práci s lidmi všech věkových a sociálních skupin, proto ji považuji za velmi přínosnou a nepostradatelnou pro svět. Všechny edukační dovednosti, ať už teoretické nebo praktické, které jsem během studia sociální pedagogiky získala, využívám každý den při své pracovní činnosti vychovatelky středoškolské mládeže. Za nejtěžší období dítěte považuji dobu dospívání, protože vede k jeho proměně. Pocit jistoty a bezpečí, který vazba na rodinu poskytovala, se v tomto období transformuje do symbolické roviny. Rodičovské hodnoty a normy jsou dítětem zpochybněny. Chce žít přítomností a nemyslí na budoucnost. Mladý člověk má pocit, že už je dospělý, proto se chce osamostatnit od rodičovského vlivu a touží po jediném – objevovat nový svět. Na základě těchto změn je logické, že adolescenti potřebují více pozornosti a odborné péče, proto je sociální pedagog nucen volit jiné výchovné prostředky a metody. Při snaze pozitivně jedince ovlivnit, musí užívat vhodné komunikační přístupy založené mimo jiné na empatii a akceptaci. Na profesionální komunikaci a psychoterapeutické prvky v práci sociálního pedagoga se klade stále větší důraz. Sociální pedagog se ve svém profesním působení neobejde bez odborných znalostí z oblastí pedagogiky, psychologie, práva, sociální práce. Velmi důležitými a nepostradatelnými vlastnostmi jsou u sociálního pedagoga jeho osobní charakter, psychická odolnost, autoregulační schopnosti, důstojnost, morální vyzrálost, ale také by měl splňovat i určité pedagogické kvality, například umění komunikovat, pedagogický optimismus a takt, láska a úcta k dětem a mládeži, schopnost komunikace, intuice, empatie, tolerance. Nikdy nepracuje pouze se žákem, musí brát v úvahu vliv rodiny.

¹¹⁰ MÜHLPACHR, Pavel et al. *Sociální pedagogika II*. Brno: Institut mezioborových studií Brno, 2011. s. 234

5 UPLATNĚNÍ ŽÁKŮ Z NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN V ŘADÁCH POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

S otevřením hranic ČR došlo ke zvýšení přílivu cizinců do republiky a s ohledem na demografický vývoj Evropy, stagnaci populace v České republice a s tím spojenou potřebu pracovní síly lze očekávat další ožívování migrace. Tato fakta přináší samozřejmě nová rizika a výzvy pro policii. Je samozřejmostí, že je policie schopna profesionálního výkonu, reflektuje na rozložení společnosti a přispívá ke snaze o otevřenější a snášenlivější přístup všech členů společnosti.

Jedním z cílů Policie ČR je zajištění bezpečnosti všech občanů státu. Činnost policie při práci s menšinovou společností je mimo jiné usměrňována Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin, dle které má občan právo na uchovávání a rozvíjení své kultury a na uchování základních prvků své identity, zejména náboženského vyznání, jazyka, tradic a kulturního dědictví. Tímto úmluva přispívá k plné a rovnoprávné účasti na životě minorit v majoritní společnosti, ale také opačně, k přínosu dovedností a schopností minorit majoritě.

Právě problematikou policejní práce ve vztahu k menšinám se Policie ČR a Ministerstvo vnitra systémově zabývají od roku 2003, kdy byla vládou přijata první Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám. Za posledních 10 let se tato problematika stala již nedílnou součástí práce Policie ČR.

Podarilo se konsolidovat základní nástroje umožňující Policii ČR efektivní práci ve vztahu k minoritním skupinám a to nejen ze strany policistů majoritní skupiny, ale i vypracováním mechanismů pro zaměstnávání členů minorit u Policie ČR.

Probudit zájem a navázat kontakt s potenciálními uchazeči o práci u policie mají za úkol informační kampaně formou propagačních materiálů a policejních akcí určených pro veřejnost. Samozřejmostí je, že uchazeči, kteří projeví zájem o práci u policie, projdou standardním přijímacím řízením a musí také splnit podmínky k přijetí tj. minimálně středoškolské vzdělání ukončené maturitou, české státní občanství, trestní bezúhonnost, dobrou fyzickou a psychickou kondici.

Poté, co uchazeč úspěšně absolvuje přijímací řízení a je přijat do služebního poměru příslušníka Policie České republiky, je ustanoven na služební místo a následně je vyslán ke studiu Základní odborné přípravy. Po jejím absolvování se vrací ke svému „kmenovému“ útvaru. Další postup ke specializovaným policejním útvarům záleží jen na jeho pílí, schopnostech a svědomitosti.

Počet příslušníků policie z řad národnostních menšin nelze numericky vyjádřit, jelikož se u policistů národnost neeviduje (bylo by to v rozporu se zákonem o právech příslušníků národnostních menšin).¹¹¹ Z tohoto důvodu je také obtížné vyhodnotit úspěšnost probíhajících náborových kampaní.

Umožnění vstupu členů minoritních komunit do řad příslušníků policie přispívá jak k zamezení jejich sociálního vyloučení, tak i k prevenci možného zvyšujícího se napětí mezi minoritou a majoritou. Setká-li se občan minority s příslušníkem policie stejné části společnosti, stoupá tím jeho důvěra v policii.

Budoucnost každé správně fungující multikulturní společnosti je v tom, že jde ruku v ruce rovnost (všichni lidé jsou si rovni a mají stejná práva) s rozmanitostí (všichni lidé se liší a mají právo se lišit). Jen tak má šanci vztah člověka s člověkem, porozumění, pochopení, tolerance a pokora.¹¹²

V souladu s výše uvedenými skutečnostmi zahájila Policie České republiky v roce 2000 realizaci projektu, jehož cílem bylo vytvořit příslušníkům národnostních menšin předpoklady pro úspěšné vykonání přijímacího řízení do služebního poměru příslušníka Policie ČR. Ve Střední policejní škole MV v Brně bylo realizováno 6 jednoměsíčních kurzů „Příprava občanů národnostních menšin k přijetí do služebního poměru příslušníků Policie ČR“. Celkem se projektu zúčastnilo 91 uchazečů, z tohoto počtu bylo přijato do služebního poměru příslušníka Policie ČR 21 osob.

Cílem těchto kurzů bylo prohloubit a rozšířit vědomosti a dovednosti studentů tak, aby mohli absolvovat dvouleté studium, kterým získají úplné středoškolské vzdělání, absolvují základní odbornou přípravu a stanou se plně kvalifikovanými policisty.

Na podzim roku 2006 zahájila Policie ČR novou kampaň, jejímž cílem bylo získat do řad policie více příslušníků menšin. Kampaň sestávala ze dvou částí, informační a výběrové. První část spočívala v informování občanů o možnosti práce u policie formou letáků, plakátů, radiových spotů, styčných důstojníků i přes úřady práce, a to v Praze, Ústí nad Labem a Brně. Cílovou skupinou byli příslušníci všech národnostních a etnických menšin v ČR, kteří splňují základní podmínky pro přijetí k policii (podmínky pro přijetí zájemců o práci u policie z řad menšin jsou stejné, jako u kohokoli jiného).

¹¹¹ ČESKO. Sbírka zákonů České republiky č. 96/1998 Sb. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998. Dostupný také z: <http://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/ramcova-umluva-o-ochrane-narodnostnich-mensin>

¹¹² NIESEN, Jan. *Rozmanitost a soudržnost*. Štrasburk: Rada Evropy, 2000. s. 36-37. ISBN 92-871-4345-5

Kampaň měla poměrně dobrý ohlas, tzv. dnů s policií, se kterými byla propojena, se účastnilo vždy několik desítek osob, následně se na personální pracoviště policie obraceli, telefonicky či osobně, zájemci o bližší informace o práci u Policie ČR. Jednalo se opět o desítky osob z celé ČR, které projevily vážnější zájem o vstup do policie právě na základě kampaně a které zároveň deklarovaly jinou než českou národnost. Většina z nich nesplňovala základní podmínky pro vstup do policie.

Uvedené zkušenosti a poznatky získané v průběhu realizace projektu Příprava občanů národnostních menšin k přijetí do služebního poměru příslušníků Policie ČR byly jedním z východisek projektů následně realizovaných ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově (viz kapitola 3).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Výzkumná problematika vychází z projektu Policie pro všechny, který se zabývá integrací národnostních menšin do vzdělávání ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově. Projekt byl zahájen v roce 2007. Projekt je určen pro žáky z národnostních menšin s velmi dobrým prospěchem. U žáků je uplatňován individuální přístup ke vzdělávání, zejména ve výuce českého jazyka. Výzkum, který škola provedla, v roce 2010 u 2. ročníku v jedné třídě ukázal, že v kolektivu ostatních žáků tito žáci nemají problémy se začleněním. Proto bych svým výzkumem chtěla zjistit, zda jsou názory žáků ve všech ročnících čtyřletého maturitního vzdělávání ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově i po čtyřech letech k problematice začleňování žáků minorit do policejního vzdělávání stejné.

6.1 Cíl, metody výzkumu a stanovení hypotéz

Cílem empirické části diplomové práce je zjistit postoje žáků majority i minority k policejnímu vzdělávání a k uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky. Dále bych se chtěla zaměřit na vliv osobní zkušenosti v národnostně různorodém kolektivu žáků školy. Zda tato osobní zkušenost ovlivnila jejich předsudky a stereotypy.

Dílčí úkoly výzkumu:

- Zjistit uplatnění národnostních menšin v řadách Policie ČR.
- Získat základní údaje o rizicích ve vzdělávání národnostních menšin.
- Získat základní údaje o předsudcích a stereotypech u žáků VPŠ a SPŠ MV v Holešově vůči minoritám.
- Zjistit vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám.

Hypotézy

- H1** Národnostně různorodý školní kolektiv způsobuje, že budoucí policisté nejsou ovlivněni předsudky a stereotypy vůči minoritám
- H2** Národnostní menšiny v řadách Policie ČR lépe zvládnou problémy s minoritami než policisté majoritní společnosti
- H3** Budoucí policisté považují práci s cizinci spíše za potřebnou než za zbytečnou
- H4** Budoucí policisté odsuzují rasistické útoky, a přesto je nepovažují za závažný problém současné společnosti

Ke splnění výzkumného cíle bude využita postojová škála. Postoje jsou nedílnou částí osobnosti a k jejich zjišťování lze využít sumační posuzovací škálu, označovanou jako škála Likertova typu.¹¹³

„Jedná se o soubor postojových položek, z nichž se všechny pokládají za přibližně stejné co do „postojové hodnoty“ a na každou z nich jedinci reagují stupni souhlasu či nesouhlasu. Skóre položek takovéto škály se sčítají, nebo se sečtou a dělí na průměr, aby se získalo jedincovo postojové skóre. Účelem sumační posuzovací škály je umístit jedince někam na kontinuum souhlasu s předmětem dotyčného postoje.“¹¹⁴

„Sumační postojové škály berou ohled na intenzitu vyjádření postoje. Zkoumané osoby (škálování jedinci) mohou souhlasit nebo silně nesouhlasit s daným tvrzením. V tom je možno spatřovat výhody stejně jako nevýhody. Hlavní výhodou je větší rozptyl. V daném případě existuje pět možných kategorií; rozhodně nesouhlasím (rozhodně ne), nesouhlasím (ne), nemám vyhraněný názor, souhlasím (ano), rozhodně souhlasím (rozhodně ano). Nevýhodou je, že při využití této metody chybí osobní kontakt se zkoumanou osobou a dále to, že jedinci mají diferenční tendence užívat jistých typů odpovědí – extrémních, neutrálních, souhlasných, nesouhlasných.“¹¹⁵

V praxi to znamená, že zkoumaná osoba nemusí odpovídat pravdivě nebo se snaží odpovídat podle domnělého přání badatele.

Respondenti v dotazníku odpovídali na 28 otázek (tvrzení), které byly rozděleny do tří okruhů. Jednotlivé okruhy jsem nazvala:

- 1) rizika ve vzdělávání minorit,
- 2) vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám,
- 3) uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky

V závěru dotazníku odpovídali žáci na otázku zaměřenou na zjištění, s kolika žáky z řad národnostních menšin za poslední týden trávili volný čas.

¹¹³ KERLINGER, Fred, Nichols. *Základy výzkumu chování*. 1. vyd. Praha: Academia, 1972. s. 471

¹¹⁴ KERLINGER, Fred, Nichols. *Základy výzkumu chování*. 1. vyd. Praha: Academia, 1972. s. 472

¹¹⁵ KERLINGER, Fred, Nichols. *Základy výzkumu chování*. 1. vyd. Praha: Academia, 1972. s. 472

6.2 Výběr respondentů

Výběrovým souborem budou žáci čtyřletého maturitního studia na Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV v Holešově, Zlínská 991, 769 01 Holešov. Výzkum je zaměřen na mládež ve věku od šestnácti do dvaceti let.

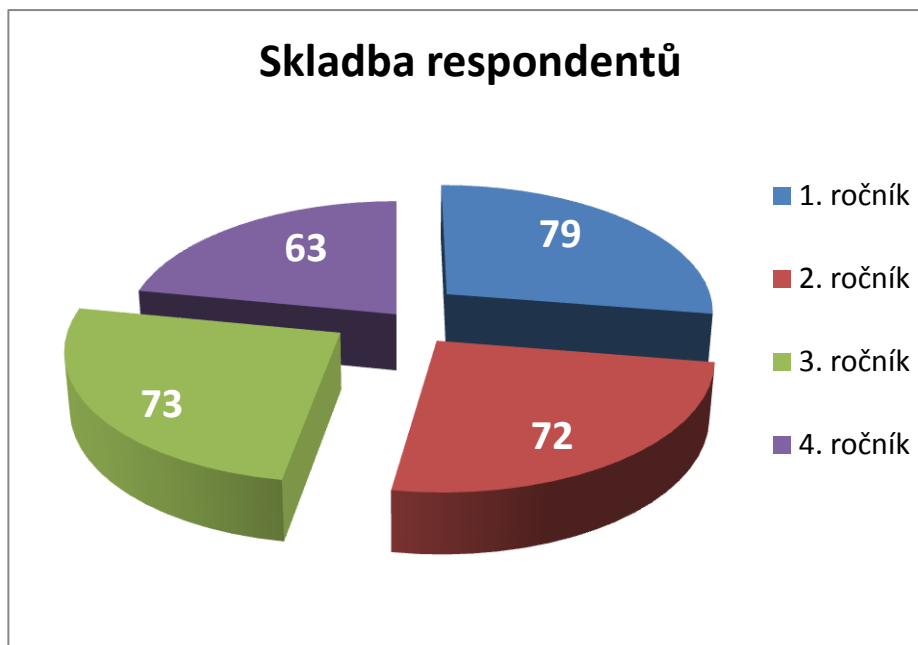
Do výzkumu se zapojilo celkem 287 žáků z 12 tříd ze všech 4 ročníků, což představuje přibližně 81% žáků školy. Z tohoto počtu bylo 42 žáků cizí národnosti (příslušníků národnostních menšin). Za podpory vedení školy byla ke sběru dat použita školní elektronická aplikace Testy, umožňující zadávání testů a dotazníků. Tento způsob zjišťování dat nejen urychlil sběr dat a usnadnil zpracování výsledků výzkumu, ale především zajistil 100% návratnost dotazníků. S ohledem na tyto skutečnosti lze mít důvodně za to, že výsledky výzkumu přinesou ucelenou představu o postojích žáků VPŠ a SPŠ MV v Holešově k integraci cizinců a národnostních menšin v policejním školství. Údaje o počtu a složení respondentů jsou uvedeny v tabulce Skladba respondentů (Tab. 3).

Tab. 3. Skladba respondentů.

Ročník	Chlapci	Dívky	Z toho příslušníků národnostních menšin	Celkem
1. ročník	46	33	11	79
2. ročník	42	30	11	72
3. ročník	45	28	9	73
4. ročník	31	32	11	63
CELKEM	164	123	42	287

Zdroj: Vlastní.

Obr. 2. Graf Skladba respondentů.

Zdroj: Vlastní.

6.3 Vlastní výzkum

Otázky z dotazníku jsem si rozdělila do tří oblastí, které jsou nazvány: Rizika ve vzdělávání minorit, Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám, Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie ČR. Každá z těchto oblastí je relativně samostatným celkem. Při vyhodnocování a popisu získaných dat jsem se zaměřila u každého okruhu otázek na odpovědi s nejvyšší, průměrnou a nejnižší hodnotou.

Okruh výroků Rizika ve vzdělávání minorit

Tab. 4. Znění výroků náležejících do okruhu Rizika ve vzdělávání minorit.

Číselné označení tvrzení	Znění tvrzení z dotazníku
1	Národnostně různorodé složení ve třídách je pro žáky a jejich vzdělávání přínosem.
2	Učitelé by při výuce měli brát v úvahu, že učí také cizince.
3	Rasová nesnášenlivost by v žádném případě neměla být ve škole tolerována.
4	Ve škole by se mělo více hovořit o rasismu ve společnosti.
5	Naši školu by mělo navštěvovat více žáků z minority.
6	Přístup učitelů je ke všem žákům stejný bez ohledu na národnost.
7	Žákům z minorit je věnována stejná pozornost jak žákům z majority.
15	Výuka multikulturní výchovy přispívá k odstranění předsudků a stereotypů.

Zdroj: Vlastní.

Tab. 5. Rizika ve vzdělávání minorit – sumarizace odpovědí.

Rizika ve vzdělávání minorit						
Číselné označení tvrzení	Rozhodně souhlasím	Souhlasím	Nemám vyhraněný názor	Nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím	Celkem
1	21	70	139	39	18	287
2	33	88	60	53	53	287
3	112	104	59	6	6	287
4	19	101	97	58	12	287
5	4	18	123	75	67	287
6	57	82	38	62	48	287
7	32	98	33	76	48	287
15	16	95	122	37	17	287

Zdroj: Vlastní.

Tab. 6. Rizika ve vzdělávání minorit – sumarizace odpovědí (v %) ve vztahu k Tab. 5.

Rizika ve vzdělávání minorit						
Číselné označení tvrzení	Rozhodně souhlasím	Souhlasím	Nemám vyhraněný názor	Nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím	Celkem
1	7,3%	24,4%	48,4%	13,6%	6,3%	100,0%
2	11,5%	30,7%	20,9%	18,5%	18,5%	100,0%
3	39,0%	36,2%	20,6%	2,1%	2,1%	100,0%
4	6,6%	35,2%	33,8%	20,2%	4,2%	100,0%
5	1,4%	6,3%	42,9%	26,1%	23,3%	100,0%
6	19,9%	28,6%	13,2%	21,6%	16,7%	100,0%
7	11,1%	34,1%	11,5%	26,5%	16,7%	100,0%
15	5,6%	33,1%	42,5%	12,9%	5,9%	100,0%

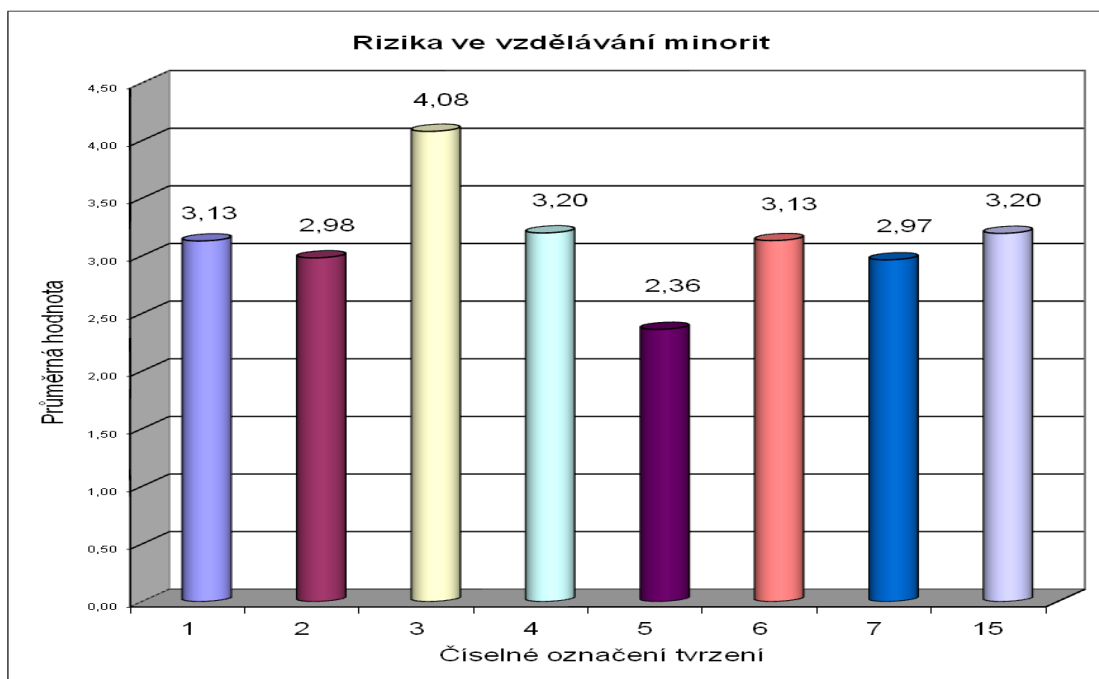
Zdroj: Vlastní.

Tab. 7. Rizika ve vzdělávání minorit – přepočtená hodnota postoje.

Rizika ve vzdělávání minorit						
Číselné označení tvrzení	Rozhodně souhlasím	Souhlasím	Nemám vyhraněný názor	Nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím	Průměrná hodnota
1	105	280	417	78	18	3,13
2	165	352	180	106	53	2,98
3	560	416	177	12	6	4,08
4	95	404	291	116	12	3,20
5	20	72	369	150	67	2,36
6	285	328	114	124	48	3,13
7	160	392	99	152	48	2,97
15	80	380	366	74	17	3,20

Zdroj: Vlastní.

Obr. 3. Graf Rizika ve vzdělávání minorit – hodnota postoje.

Zdroj: Vlastní.

Tabulka č. 4 zobrazuje souhrn výroků okruhu Rizika ve vzdělávání minorit, v tabulkách č. 5, 6 a 7 jsou uvedeny odpovědi respondentů, týkající se okruhu Rizika ve vzdělávání minorit. V tabulce č. 5 jsou uvedena absolutní čísla, tj. kolik respondentů dalo přednost dané variantě odpovědi. Tabulka č. 6 obsahuje tytéž údaje v procentuálním vyjádření. Tabulka č. 7 obsahuje odpovědi respondentů po vynásobení příslušným koeficientem. Sloupec „průměrná hodnota“ v tabulce č. 7 byl vypočítán tak, že počet odpovědí ve sloupci „Rozhodně souhlasím“ byl vynásoben koeficientem 5, ve sloupci „Souhlasím“ koeficientem 4, ve sloupci „Nemám vyhraněný názor“ koeficientem 3, ve sloupci „Nesouhlasím“ koeficientem 2 a ve sloupci „Rozhodně nesouhlasím“ koeficientem 1. Získané hodnoty byly sečteny a součet vydělen počtem respondentů (287). Vzhledem k tomu, že respondenti vyjadřovali svůj souhlas či nesouhlas s daným tvrzením pomocí pětistupňové škály, průměrná hodnota převyšující číslo 3 vyjadřuje souhlasný postoj s daným tvrzením, nižší než 3 nesouhlasný postoj. Všechny následující okruhy výroků, budou prezentovány a vyhodnoceny stejným způsobem jako okruh Rizika ve vzdělávání minorit.

Nejvyšší hodnota byla dosažena u otázky č. 3 (4,08) čímž respondenti jasně dávají najevo skutečnost, že rasová nesnášenlivost by v žádném případě neměla být ve škole tolerována. Shodná hodnota (3,20) byla dosažena u tvrzení č. 4 a č. 15 z čehož vyplývá,

že respondenti souhlasí s tím, že výuka multikulturní výchovy přispívá k odstranění předsudků a stereotypů, a že by se ve škole mělo více hovořit o rasismu ve společnosti. Další shodná hodnota (3,13) byla dosažena u tvrzení č. 1 a č. 6. Zde respondenti souhlasí s výrokem, že národnostně různorodé složení ve třídách je pro žáky a jejich vzdělávání přínosem a zároveň je i přístup učitelů na VPS a SPŠ MV v Holešově ke všem žáků stejný bez ohledu na národnost. Z průměrné hodnoty, které bylo dosaženo u tvrzení č. 2 (2,98) vyplývá, že respondenti nesouhlasí s tvrzením, že by učitelé při výuce měli brát v úvahu, že učí také cizince. Nejnižší průměrnou hodnotu (2,36) mělo tvrzení č. 5, u kterého respondenti nesouhlasili s výrokem, že by policejní školu mělo navštěvovat více žáků z minority.

Okruh výroků Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám

Tab. 8. Znění výroků náležejících do okruhu Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám.

Číselné označení tvrzení	Znění tvrzení z dotazníku
8	Ve škole dochází ke konfliktům mezi žáky majority a minority.
9	Vzdělání, které získám na naší škole, bude pro můj život prospěšné i v jiných oblastech.
10	Ve škole jsem se setkal/a s jednáním, které jsem vnímal/a jako diskriminaci.
11	Všichni žáci naší školy se baví společně bez předsudků a stereotypů.
12	Bez problémů komunikuji s žáky z minorit.
13	Nová přátelství s žáky jiných národností se mi navazují snadno.
14	Pro žáka z minority je těžké začlenit se mezi žáky z majority.
23	Dnešní mládež trpí předsudky a stereotypy méně než starší generace.
25	Národnostně různorodý kolektiv můj vztah k minoritám pozitivně ovlivnil.
26	Baví mě volnočasové aktivity trávené společně s kamarády jiných národností.
27	Minoritní společnost by měla přijmout kulturu majoritní společnosti.

Zdroj: Vlastní.

Tab. 9. Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám – sumarizace odpovědí.

Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám						
Číselné označení tvrzení	Rozhodně souhlasím	Souhlasím	Nemám vyhraněný názor	Nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím	Celkem
8	15	66	83	103	20	287
9	64	147	38	24	14	287
10	44	86	57	83	17	287
11	24	92	65	76	30	287
12	96	149	22	16	4	287
13	36	152	78	14	7	287
14	8	39	80	125	35	287
23	28	88	68	69	34	287
25	17	94	114	35	27	287
26	15	106	129	18	19	287
27	96	85	78	20	8	287

Zdroj: Vlastní.

Tab. 10. Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám – sumarizace odpovědí (v %) ve vztahu k Tab. 9.

Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám						
Číselné označení tvrzení	Rozhodně souhlasím	Souhlasím	Nemám vyhraněný názor	Nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím	Celkem
8	5,2%	23,0%	28,9%	35,9%	7,0%	100,0%
9	22,3%	51,2%	13,2%	8,4%	4,9%	100,0%
10	15,3%	30,0%	19,9%	28,9%	5,9%	100,0%
11	8,4%	32,1%	22,6%	26,5%	10,5%	100,0%
12	33,4%	51,9%	7,7%	5,6%	1,4%	100,0%
13	12,5%	53,0%	27,2%	4,9%	2,4%	100,0%
14	2,8%	13,6%	27,9%	43,6%	12,2%	100,0%
23	9,8%	30,7%	23,7%	24,0%	11,8%	100,0%
25	5,9%	32,8%	39,7%	12,2%	9,4%	100,0%
26	5,2%	36,9%	44,9%	6,3%	6,6%	100,0%
27	33,4%	29,6%	27,2%	7,0%	2,8%	100,0%

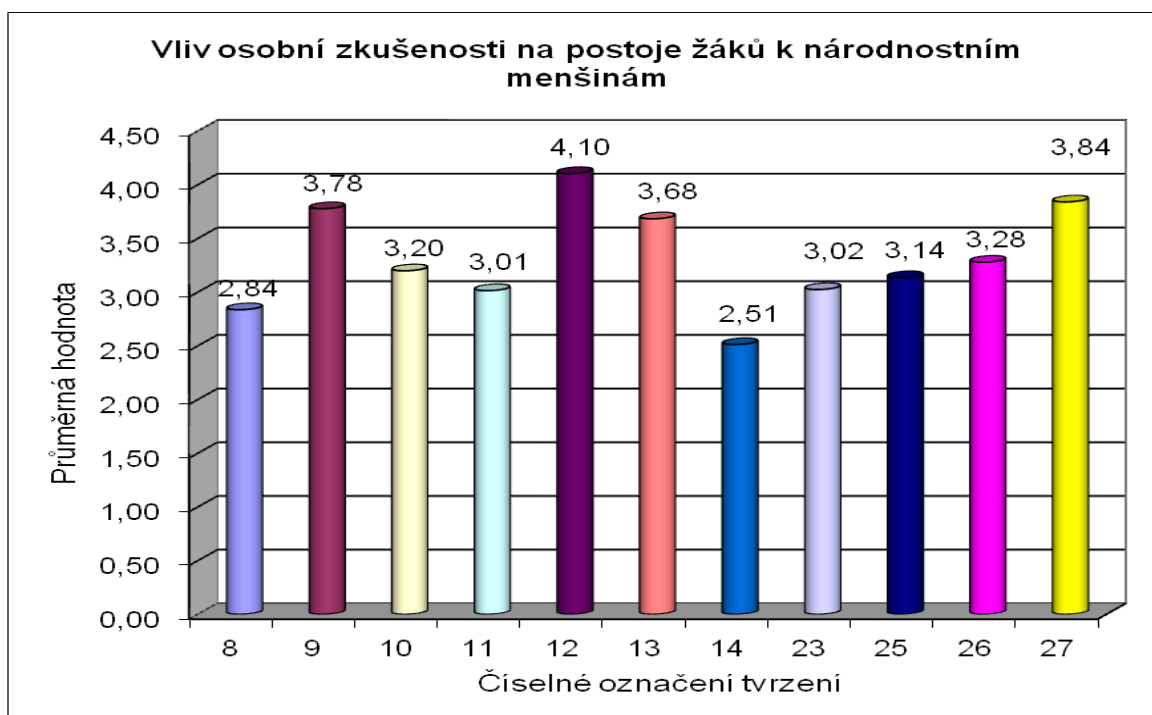
Zdroj: Vlastní.

Tab. 11. Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám – přepočtená hodnota postoje.

Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám						
Číselné označení tvrzení	Rozhodně souhlasím	Souhlasím	Nemám vyhraněný názor	Nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím	Průměrná hodnota
8	75	264	249	206	20	2,84
9	320	588	114	48	14	3,78
10	220	344	171	166	17	3,20
11	120	368	195	152	30	3,01
12	480	596	66	32	4	4,10
13	180	608	234	28	7	3,68
14	40	156	240	250	35	2,51
23	140	352	204	138	34	3,02
25	85	376	342	70	27	3,14
26	75	424	387	36	19	3,28
27	480	340	234	40	8	3,84

Zdroj: Vlastní.

Obr. 4 Graf Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám – hodnota postoje.

Zdroj: Vlastní.

Tabulka č. 8 zobrazuje souhrn výroků k okruhu Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám, tabulky č. 9, 10 a 11 vyjadřují výsledky odpovědi respondentů, týkající se okruhu Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám.

Nejvyšší hodnota (4,10) byla dosažena u tvrzení č. 12, čímž respondenti jasně vyjadřují souhlas s výrokem, že bez problémů komunikují s žáky z minorit. Vysoké hodnoty bylo dosaženo i u tvrzení č. 27 (3,84), z čehož vyplývá, že respondenti souhlasí s tím, že by měla minoritní společnost přijmout kulturu majoritní společnosti. Další vysoké hodnoty bylo dosaženo u tvrzení č. 9 (3,78), kde respondenti souhlasí s výrokem, že vzdělání, které získají na VPS a SPŠ MV v Holešově, bude pro jejich život prospěšné i v jiných oblastech. Také u tvrzení č. 13 byla vysoká hodnota (3,68) čímž respondenti vyjádřili souhlas s výrokem, že nová přátelství s žáky jiných národností se jim navazují snadno. Průměrná hodnota u tvrzení č. 8 (2,84) ukazuje, že respondenti nesouhlasí s výrokem, že ve škole dochází ke konfliktům mezi žáky majority a minority. Nejnižší hodnoty (2,51) bylo dosaženo u tvrzení č. 14, čímž respondenti dávají najevo nesouhlas s výrokem, že pro žáka z minority je těžké začlenit se mezi žáky z majority.

Okruh výroků Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky

Tab. 12. Znění výroků náležejících do okruhu Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky.

Číselné označení tvrzení	Znění tvrzení z dotazníku
16	Policie lépe zvládne problémy s minoritami, pokud je bude mít ve svých řadách.
17	Je žádoucí, aby u Policie ČR pracovalo více policistů z národnostních menšin.
18	Dovedu si představit pracovat v kolektivu, kde jsou zastoupeny různé národnosti.
19	Projekt „Policie pro všechny“ napomáhá k odstraňování problémů mezi majoritou a minoritou.
20	Práce s cizinci je pro majoritní společnost velmi důležitá a potřebná.
21	Rasisticky motivované útoky by se měly trestat mnohem přísněji než doposud.
22	Preventivní programy u Policie snižují počet případů s projevem rasismu.
24	Rasistické násilí v České republice nepředstavuje žádný problém.

Zdroj: Vlastní.

Tab. 13. Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky – sumarizace odpovědí.

Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky						
Číselné označení tvrzení	Rozhodně souhlasím	Souhlasím	Nemám vyhraněný názor	Nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím	Celkem
16	36	105	83	37	26	287
17	8	45	98	84	52	287
18	53	155	52	16	11	287
19	13	117	109	29	19	287
20	27	144	87	19	10	287
21	39	81	89	51	27	287
22	4	61	151	52	19	287
24	12	29	61	127	58	287

Zdroj: Vlastní.

Tab. 14. Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky – sumarizace odpovědí (v %) ve vztahu k Tab. 13.

Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky						
Číselné označení tvrzení	Rozhodně souhlasím	Souhlasím	Nemám vyhraněný názor	Nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím	Celkem
16	12,5%	36,6%	28,9%	12,9%	9,1%	100,0%
17	2,8%	15,7%	34,1%	29,3%	18,1%	100,0%
18	18,5%	54,0%	18,1%	5,6%	3,8%	100,0%
19	4,5%	40,8%	38,0%	10,1%	6,6%	100,0%
20	9,4%	50,2%	30,3%	6,6%	3,5%	100,0%
21	13,6%	28,2%	31,0%	17,8%	9,4%	100,0%
22	1,4%	21,3%	52,6%	18,1%	6,6%	100,0%
24	4,2%	10,1%	21,3%	44,3%	20,2%	100,0%

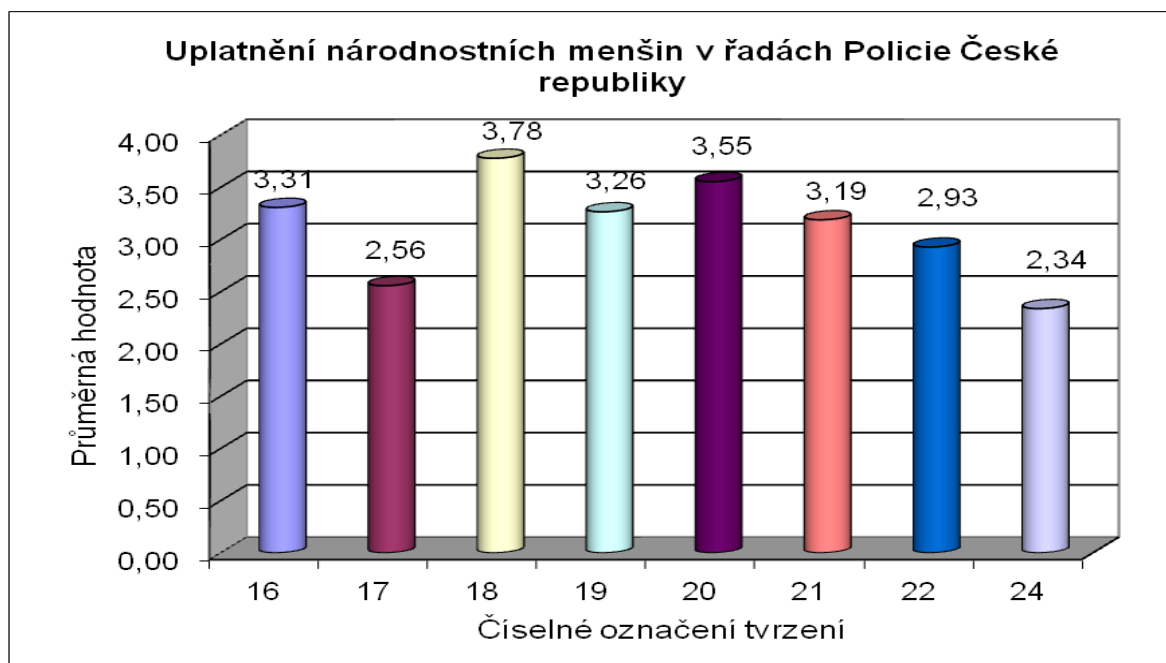
Zdroj: Vlastní.

Tab. 15. Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky – přepočtená hodnota postoje.

Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky						
Číselné označení tvrzení	Rozhodně souhlasím	Souhlasím	Nemám vyhraněný názor	Nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím	Průměrná hodnota
16	180	420	249	74	26	3,31
17	40	180	294	168	52	2,56
18	265	620	156	32	11	3,78
19	65	468	327	58	19	3,26
20	135	576	261	38	10	3,55
21	195	324	267	102	27	3,19
22	20	244	453	104	19	2,93
24	60	116	183	254	58	2,34

Zdroj: Vlastní.

Obr. 5. Graf Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky – hodnota postoje.

Zdroj: Vlastní.

Z tabulky č. 12 je patrný souhrn výroků k okruhu Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky, v tabulkách č. 13, 14 a 15 jsou odpovědi respondentů, týkající se okruhu Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky.

Nejvyšší hodnota (3,78) byla dosažena u tvrzení č. 18, čímž respondenti jasně vyjadřují souhlas s výrokem, že si dovedou představit pracovat v kolektivu, kde jsou zastoupeny různé národnosti. Vysoké hodnoty bylo dosaženo i u tvrzení č. 20 (3,55), z čehož vyplývá, že respondenti souhlasí s výrokem, že práce s cizinci je pro majoritní společnost velmi důležitá a potřebná. Vyšší hodnoty bylo dosaženo i u tvrzení č. 16 (3,31), kde respondenti souhlasí s výrokem, že Policie lépe zvládne problémy s minoritami, pokud je bude mít ve svých řadách. U tvrzení č. 19 byla hodnota (3,26), čímž respondenti vyjádřili souhlas s výrokem, že Projekt Policie pro všechny, který je realizován ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově, napomáhá k odstraňování problémů mezi majoritou a minoritou. Z vyjádření respondentů k tvrzení č. 21 s hodnotou (3,19) vyplývá, že respondenti souhlasí, aby se rasisticky motivované útoky trestaly mnohem přísněji než doposud. U tvrzení č. 17 s hodnotou (2,56) a č. 22 s hodnotou (2,93) respondenti vyjádřili nesouhlas jak s výrokem, že je žádoucí, aby u Policie ČR pracovalo více policistů z národnostních menšin, tak s výrokem, že preventivní programy u Policie snižují počet případů s projevem rasismu. Nejnižší průměrné hodnoty (2,34) bylo dosaženo u tvrzení č. 24, čímž respondenti odmítli výrok, že rasistické násilí v České republice nepředstavuje žádný problém.

Tab. 16. Znění otázky z dotazníku.

Číselné označení	Znění otázky z dotazníku
28	S kolika žáky z národnostních menšin jsi za poslední týden trávil/a volný čas?

Zdroj: Vlastní.

Tab. 17. Otázka S kolika žáky z národnostních menšin jsi za poslední týden trávil/a volný čas? – sumarizace odpovědí.

S kolika žáky z národnostních menšin jsi za poslední týden trávil/a volný čas?					
s žádným	s jedním	se dvěma	se třemi	s více než třemi	CELKEM
60	50	69	34	74	287

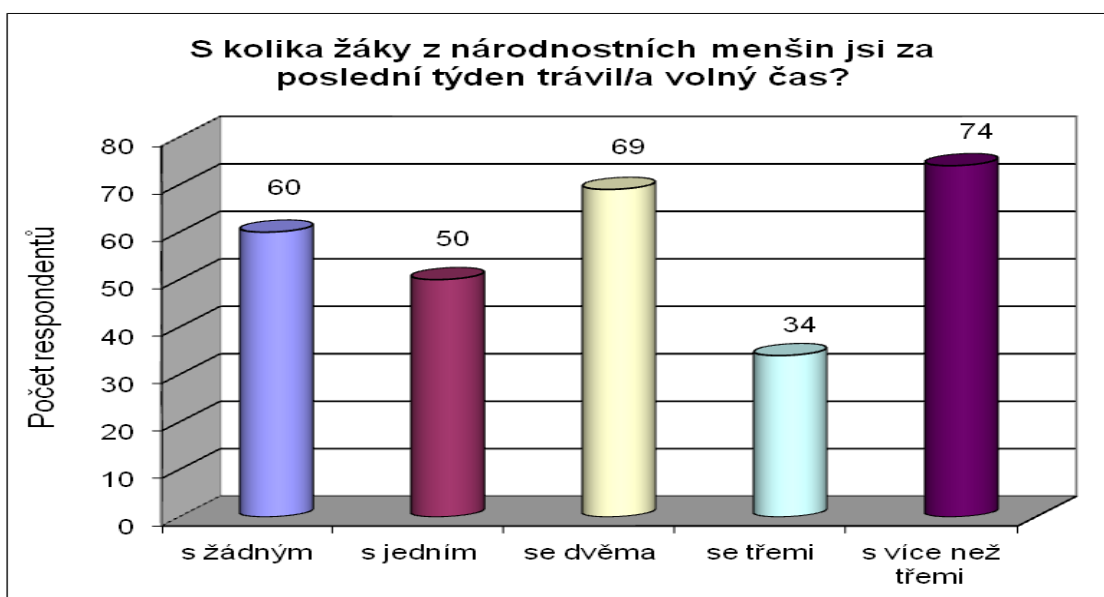
Zdroj: Vlastní.

Tab. 18. Otázka S kolika žáky z národnostních menšin jsi za poslední týden trávil/a volný čas? – sumarizace odpovědí (v %) ve vztahu k Tab. 17.

S kolika žáky z národnostních menšin jsi za poslední týden trávil/a volný čas?					
s žádným	s jedním	se dvěma	se třemi	s více než třemi	CELKEM
20,9%	17,4%	24,0%	11,8%	25,8%	100,0%

Zdroj: Vlastní.

Obr. 6. Graf S kolika žáky z národnostních menšin jsi za poslední týden trávil/a volný čas?

Zdroj: Vlastní.

Otázka č. 28 se zaměřuje na zjištění, s kolika žáky z národnostních menšin jsi za poslední týden trávil/a volný čas. 60 (20,9%) respondentů netrávilo za poslední týden svůj volný čas se žákem z národnostních menšin, 50 (17,4%) respondentů trávilo volný čas s jedním žákem z národnostních menšin, 69 (24,0%) respondentů se dvěma žáky z národnostních menšin a se třemi žáky z národnostních menšin trávilo za poslední týden 34 (11,8%) respondentů. Z celkového počtu dotázaných respondentů 74 (25,8%) uvedlo, že trávili za poslední týden volný čas s více než třemi žáky z národnostních menšin.

6.4 Analýza a prezentace výsledků výzkumu

Na základě získaných výsledků výzkumného šetření a stanovených hypotéz lze konstatovat, že hypotéza:

- H1** Národnostně různorodý školní kolektiv způsobuje, že budoucí policisté nejsou ovlivněni předsudky a stereotypy vůči minoritám, byla potvrzena.
- H2** Národnostní menšiny v řadách Policie ČR lépe zvládnou problémy s minoritami než policisté majoritní společnosti, byla potvrzena.
- H3** Budoucí policisté považují práci s cizinci spíše za potřebnou než za zbytečnou, byla potvrzena.
- H4** Budoucí policisté odsuzují rasistické útoky, a přesto je nepovažují za závažný problém současné společnosti, byla potvrzena.

Výzkum na základě dotazníkového šetření probíhal v únoru 2014, vyhodnocení se uskutečnilo v následujícím měsíci téhož roku. Je třeba poděkovat vedení školy za vstřícnost a ochotu při realizaci výzkumného šetření. Ke sběru dat byla použita školní elektronická aplikace Testy, umožňující zadávání testů a dotazníků. Dotazník respondenti vyplňovali s učiteli v hodinách informační a komunikační technologie. Poděkování patří také všem respondentům za jejich zodpovědný přístup k vyplňování dotazníků. Výsledky šetření budou sloužit při analýze účinnosti v současnosti používaných opatření v rámci integrace a vzdělávání národnostních menšin a pro stanovení strategie další preventivní práce s touto věkovou skupinou v policejním školství.

Z výsledků výzkumu vyplývají jistá zajímavá zjištění, která se promítají do různých oblastí našeho života. Za zmínku stojí to, že respondenti, jejichž věk se pohybuje od 16 do 20 let, považují za důležité, aby rasová nesnášenlivost nebyla v žádném případě ve škole tolerována, a že policejní vzdělání, které získají, bude pro jejich další život prospěšné i v jiných oblastech. Dalším pozitivním zjištěním je, že národnostně různorodý kolektiv velmi kladně ovlivňuje vztah budoucích policistů vůči minoritám, a proto si dovedou představit, že budou pracovat v kolektivu, kde jsou zastoupeny různé národnosti, a že považují za velmi důležitou a potřebnou práci s cizinci. Respondenti mají dobré povědomí o rasisticky motivovaných útocích jak u nás, tak i ve světě, a přesto nemají pocit, že by toto rasistické násilí představovalo pro naši společnost v současné době

nějaký vážnější problém. Budoucí policisté tvrdí, že je baví trávit volný čas společně s kamarády jiných národností. Dále z výzkumného šetření vyplývá zjištění, že Projekt Policie pro všechny napomáhá k odstranění problémů mezi majoritní společností a minoritní společností. Kladně také respondenti hodnotili přístup učitelů, který je ke všem žákům stejný bez ohledu na národnost.

ZÁVĚR

Je třeba konstatovat, že vzdělávání minorit v České republice byla problematika dlouhodobě přehlížena a podceňována. Přesto se domnívám, že nedůležitější a také hlavní integrační úlohu v naší společnosti hraje především vzdělávací systém. Dříve byla škola nucena se s touto novou zkušeností vyrovnávat bez jakékoliv metodické a finanční podpory státu. V současné době škola přebírá i některé funkce, které tradičně připadaly rodině a nejen vzdělává, ale i vychovává. Povědomí o mnoha důležitých společenských normách, hodnotách a pravidlech získává člověk právě ve škole. V perspektivě integrace cizinců do české společnosti se jejich začlenění do procesu školního vzdělávání jeví jako klíčový faktor ovlivňující míru úspěšné integrace. Nejedná se pochopitelně o jednostranný proces přizpůsobení cizince českému prostředí, ale dobře nastavené školní prostředí dokáže využít i jazykovou a kulturní rozmanitost k rozvoji mezikulturních kompetencí všech žáků. Člověk se mění spolu s tím, jakým prostředím, situacemi a vztahy od chvíle svého narození prochází.

Z výzkumu, který jsem provedla mezi žáky VPS a SPŠ MV v Holešově vyplynulo, že žáci sice chápou důležitost, aby rasová nesnášenlivost nebyla v žádném případě jak ve škole, tak i ve společnosti tolerována, ale přesto nemají pocit, že by toto rasistické násilí představovalo pro naši společnost v současné době nějaký vážnější problém. Současné vzdělávání se mění, tak jak se mění celá společnost. Tradiční vzdělávací model se vytrácí a nastupuje nové pojetí. Jestli je správné nebo ne, to ukáže až budoucnost. V posledních letech se počet národnostních menšin v naší zemi značně zvýšil a dnešní mladá generace se s touto problematikou bude muset v dospělosti vážně zabývat, proto je důležité, abychom jim ukázali, která cesta je ta správná. Možné řešení vidím v potřebě naučit dnešní mladou generaci, jak od nás pedagogů, tak od svých rodičů, toleranci, úctě k jiným kulturám, lásce, bezpečí a pocitu, že někam patří. Pokud jim tyto základy dáme, jsem přesvědčena, že z nich vychováme vyrovnané tolerantní jedince, kteří si poradí i s předsudky minulých generací.

Z vlastní pedagogické praxe s národnostně různorodým kolektivem budoucích policistů mohu konstatovat, že při vnímání jiných národnostních menšin nás nejvíce ovlivňují naše osobní zážitky a zkušenosti. Právě toto soužití velmi kladně ovlivňuje vztah budoucích policistů vůči minoritám, a proto nevidí problém, že by v budoucnosti pracovali v kolektivu, kde budou zastoupeny různé národnosti. Budoucí policisté nevnímají svého

spolužáka jako cizince, pro ně je to kamarád, se kterým rád tráví svůj volný čas nebo spolužák, který je součástí třídního kolektivu. Důkazem může být skutečnost, že za šest roků realizace Projektu Policie pro všechny ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově pedagogové ani vychovatelé na domově mládeže neřešili žádný problém, který by měl rasistický podtext. Myslím si, že je to důsledkem přístupu učitelů a vychovatelů, který je ke všem žákům stejný bez ohledu na národnost, ale i preventivními programy, které ve škole probíhají v rámci projektu. Kritéria vzdělávání v policejním školství jsou pro všechny žáky stejná, a pokud některý z nich studium nezvládá, musí školu opustit bez ohledu na národnost.

Na závěr už bych jen dodala, že pokud se nám podaří motivovat nějakého našeho žáka z řad národnostních menšin k výběru povolání ve státní správě, je to krok tím správným směrem, k porozumění a integraci jednotlivých národnostních menšin do většinové společnosti.

Výzkum, který jsem prováděla, byl pro mě samotnou velkým přínosem ze dvou důvodů. Jednak téma, které jsem si zvolila pro svoji diplomovou práci, se týká oboru, který studuji, tedy sociální pedagogiky. A také jsem měla možnost se svými žáky více probírat jejich názory na začleňování národnostních menšin do české společnosti a především jejich vzdělávání v policejním školství. Myslím si, že cíle, které jsem si na začátku vytýčila pro svoji diplomovou práci, byly splněny. Výsledky mé práce budou použity při realizaci Projektu Policie pro všechny ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ALLPORT, Gordon Willard. *O povaze předsudků*. Praha: Prostor 2004. ISBN 80-7260-125-3.
- [2] BAUMAN, Zygmunt. *Myslet sociologicky: netradiční uvedení do sociologie*. Praha: Slon, 2000. ISBN: 80-85850-90-7.
- [3] BLAFKOVÁ, Martina. *Specifika života vietnamské komunity v ČR* [online]. E-polis.cz, 22. leden 2009. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.e-polis.cz/nezarazene-clanky/343-specifika-zivota-vietnamske-komunity-v-cr.html>>. ISSN 1801-1438.
- [4] BURYÁNEK, Jan. (ed.) *Interkulturní vzdělávání: Příručka nejen pro středoškolské pedagogy*. Praha: Člověk v tísní – společnost při ČT, o.p.s., 2002. ISBN 80-7106-614-1.
- [5] BURYÁNEK, Jan. *Multikulturní výchova v RVP*. rvp.cz [online], [cit. 2013-11-18]. Dostupné z <http://www.rvp.cz/clanek/276/450>.
- [6] ČENĚK, Aleš. *Být Polákem na Zaozliu. Reflexe a autoreprodukce minoritní kultury*, in: *Antropologické symposium II.*, ed. Ivo Budil a Marta Ulrychová, Plzeň: FHS ZČU, 2003. ISBN: 80-86473-29-5. s. 113 - 131 Dostupné také z: <http://www.asimilovani.estranky.cz/clanky/narodnosti-v-cr/Polaci.html>.
- [7] ČERNÍK, Jan., a kol., *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Jinočany:2007, Nakladatelství H&H.
- [8] ČESKO. Nařízení Ministerstva vnitra č. 5/2011. Nařízení, kterým se vydává organizační řád Ministerstva vnitra. In: *Věstník Ministerstva vnitra*. 2011.
- [9] ČESKO. *Prevence-praha.cz: rasismus-a-xenofobie* [online]. [cit. 2011-10-01]. *Rasismus a xenofobie*. Dostupné z WWW: <<http://www.prevence-praha.cz/rasismus-a-xenofobie>>.
- [10] ČESKO. Sbíрка zákonů České republiky č. 96/1998 Sb. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin. In: *Sbíрка zákonů České republiky*. 1998. Dostupný také z: <http://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/ramcova-umluva-o-ochrane-narodnostnich-mensin>

- [11] ČESKO. Věstník Ministerstva vnitra, částka 68/2013. Nařízení Ministerstva vnitra č. 37/2013. O vzdělávání v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra a v dalších vzdělávacích zařízeních.
- [12] ČESKO. Vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 117/2009 Sb. O bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou.
- [13] ČESKO. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 2/2006 Sb. Vyhláška, kterou se pro školy a školská zařízení zřizované Ministerstvem vnitra provádějí některá ustanovení školského zákona.
- [14] ČESKO. Zákon č. 111/1998 Sb. Zákon o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).
- [15] ČESKO. Zákon č. 361/2003 Sb. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění,
- [16] ČESKO. Zákon č. 561 ze dne 10. listopadu 2004. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 190.
- [17] DUBSKÝ, Jan. *Stručná vojenská historie posádky Holešov*. Holešov: RVO VŠ SNB F OSH, 1980.
- [18] DUFEK, Jiří. VÚ 7374: 7. výsadkový pluk zvláštního určení. Svět křídel, Cheb, 2013, ISBN-978-80-87567-32-6.
- [19] Fondy Evropské unie. Strukturální fondy EU: Informace o fondch EU [online]. neuedno [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>
- [20] FONTANA, David. *Psychologie ve školní praxi*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-725-1.
- [21] HARTL, Pavel. *Stručný psychologický slovník*. Praha: Portál 2004. ISBN 80-7178-803-1.
- [22] HAVLÍK, Radomír a Jaroslav KOŤA. *Sociologie výchovy a školy*, Praha: Portál, 2002. ISBN 978-80-7367-327-7.
- [23] HLADÍK, Jakub. *Integrální přístup k multikulturní edukaci: cesta k efektivnímu osvojování multikulturní kompetence*. In VETEŠKA, J. a kol. *Teorie a praxe*

- kompetenčního přístupu ve vzdělávání. Praha: EDUCA Service, 2011. ISBN 978-80-87306-09-3
- [24] HLADÍK, Jakub. *Multikulturní výchova (Socializace a integrace menšin)*. Zlín: UTB, 2006. ISBN 80-7318-424-9.
- [25] HORÁKOVÁ, Milada. Zaměstnávání cizinců v České republice : Integrace cizinců na trhu práce v České republice [online]. [s.l.] : VÚPSV, prosinec 2001 [cit. 2011-10-01]. Dostupné z www: <<http://praha>.
- [26] KERLINGER, Fred, Nichols. *Základy výzkumu chování*. 1. vyd. Praha: Academia, 1972.
- [27] KRATOCHVÍL, Karel. Hraničáři v Holešově. *Holešovsko*. 2012, č. 2. MK ČR E 12040
- [28] KRATOCHVÍLA, Arnošt. *VPŠ a SPŠ MV v Holešově*. [CD]. Holešov:VPŠ a SPŠ MV v Holešově, 2014
- [29] KRAUS, Blahoslav a Věra POLÁČKOVÁ et al. *Člověk - prostředí - výchova*. Brno: Paido, 2001. s. 34. ISBN 80-7315-004-2
- [30] KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál. 2008. ISBN 978-80-7367-383-3.
- [31] LHOTKA, Petr. *Romové v Českých zemích*. [online]. Asimilovani.cz, 4. 4. 2008. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.asimilovani.estranky.cz/clanky/narodnosti-v-cr/Romove.html>
- [32] LHOTKA, Petr. *Romové* [online]. Asimilovani.cz, 4. 4. 2008. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.asimilovani.estranky.cz/clanky/narodnosti-v-cr/Romove.html>
- [33] MIKOVÁ, Marcela. Příprava budoucího učitele pro práci s dětmi z národnostních menšin. In GULOVÁ, Lenka a. Ema ŠTĚPAŘOVÁ. *Multikulturní výchova v teorii a praxi*. Brno: MU, 2004. ISBN 80-86633-14-4.
- [34] MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově - určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha, 2010. Č.j. 28225/2009-46.

- [35] MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost*. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2008. č.j. 6 907/2008-23.
- [36] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků policie České republiky*. MV: Praha, 2008.
- [37] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Přehled vzdělávacích programů* MV a Policie České republiky. MV: Praha, 2014.
- [38] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Rámcový vzdělávací program - ZOP*. Praha: OVSPŠ, 2008. Č.j. MV-25639-9/VO-2008
- [39] MOORE, Dana. Než začneme s multikulturní výchovou od skupinových konceptů k osobnostnímu přístupu. Praha: Člověk v tísni. 2008. ISBN 978-80-86961-61-3.
- [40] MURPHY, Robert F. *Úvod do kulturní a sociální antropologie*. Vyd. 2. Praha: Slon, 2004. ISBN 978-80-86429-25-0.
- [41] MÜHLPACHR, Pavel et al. *Sociální pedagogika II*. Brno: Institut mezioborových studií Brno, 2011.
- [42] NAKONEČNÝ, Milan. *Lexikon psychologie*. Praha: Vodnář 1995. ISBN 80-85255-74-X.
- [43] NIESEN, Jan. *Rozmanitost a soudržnost*. Štrasburk: Rada Evropy, 2000. s. 36-37. ISBN 92-871-4345-5
- [44] NIKOLAI, Tomáš. *Příběhy ze špatné čtvrti aneb jak pracovat s tématem segregace nejen ve školství*. Praha: Člověk v tísni. 2007. ISBN 978-80-86961-45-3.
- [45] NOSKOVÁ, Helena. *K historii Slováků v českých zemích* [online]. Asimilovani.cz, 4. 4. 2008. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.asimilovani.estranky.cz/clanky/narodnosti-v-cr/Slovaci.html>>
- [46] Operační program: Vzdělávání pro konkurenceschopnost období 2007-2013 [online]. neuvvedeno [cit. 2011-12-15]. Msmt. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>>.
- [47] Operační program: Vzdělávání pro konkurenceschopnost. In *Česká republika Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Září 2007*. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/files/podpory/090206_OPVK.pdf>.

- [48] Projekty [online]. neuveveno [cit. 2011-12-15]. Sps.km.jm. Dostupné z WWW: <http://www.sps.km.jm/joomla/images/stories/informace_o_skole/narodnostni_mensiny>.
- [49] PRŮCHA, J., E. WALTEROVÁ a J. MAREŠ. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál 2003. ISBN 80-7178-772-8.
- [50] PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-280-5.
- [51] PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie: Sociopsychologické zkoumání kultur, etnik, ras a národů*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-280-5.
- [52] PRŮCHA, Jan. *Moderní pedagogika*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-631-4.
- [53] PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova: teorie - praxe – výzkum*. Praha: ISV nakladatelství, 2001. ISBN 80-85866-72-2.
- [54] RÄSÄNENOVÁ, Rauni. *Kompetencia učiteľa pre multikultúrnu výchovu*. In MISTRÍK, E., a kol. *Kultúra a multikultúrna výchova*. Bratislava: IRIS, 1999. ISBN 80-88787-81-6.
- [55] SIROVÁTKA, Tomáš. (ed.) *Menšiny a marginalizované skupiny v České republice*. Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-2791-6.
- [56] ŠVINGALOVÁ, Dana. *Multikulturní výchova*. [ucitelskyzpravodaj.cz](http://www.ucitelskyzpravodaj.cz) [online], [cit. 2009-09-22]. Dostupné z <http://www.ucitelskyzpravodaj.cz/multukulturni-vychova/vychozipojmy/multukulturni-vychova>.
- [57] VÁGNEROVÁ, Marie. *Školní poradenské psychologie pro pedagogy*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1074-4.
- [58] VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Výkaz o studiu*. RVO Holešov, 1975.
- [59] VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. Monitorovací zpráva č. 1/2010 o realizaci projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost CZ.1.07/1.2./14.0009. Holešov, 2010.
- [60] VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Školní vzdělávací program obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost*. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 2009. Č.j. VPŠH-412/SP-2009.

- [61] VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Výkaz o studiu*. RVO Holešov, 1980.
- [62] VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Protokol o maturitní zkoušce*. RVO Holešov, 1989.
- [63] VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Výkaz o studiu*. RVO Holešov, 1991.
- [64] VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Seznam žáků 1. ročníku 4-MV*. Holešov, 1990.
- [65] VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Výroční zpráva 2013-2014*. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 2013.
- [66] VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Výroční zpráva 2012-2013*. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově. 2013.
- [67] VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. Monitorovací zpráva č. 1/2013 o realizaci projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost CZ.1.07/1.2.00/14.006. Holešov, 2013.
- [68] VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Vzdělávání národnostních menšin*. Spshol.cz [online]. [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: http://www.sps.km.jm/joomla/images/stories/informace_o_skole/narodnostni_mensiny
- [69] VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ. *Vzdělávací program 68-42-N/04 Bezpečnostně právní činnost*. Holešov, 2007.
- [70] VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA MINISTERSTVA VNITRA V PRAZE. *Školní vzdělávací program: Základní odborná příprava 2013*. Praha: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Praze, 1. prosince 2013. Kódové označení: P1/0032/B.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CEVAP	Centrum vzdělávacích aktivit a osobnostního poradenství.
ČR	Česká republika.
ČSSR	Československá socialistická republika.
Dis.	Diplomovaný specialista.
Hl. m. Praha	Hlavní město Praha.
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky.
NB	Národní bezpečnost.
PČR	Policie České republiky.
PS	Pohraniční stráž.
Sb.	Sbírka zákonů České republiky.
SNB	Sbor národní bezpečnosti.
SŠ	Střední škola.
VMV	Vojska ministerstva vnitra.
VPŠ a SPŠ MV	Vyšší policejní škola a Střední policejní škola.
ZOP	Základní odborná příprava.
ZŠ	Základní škola.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Systém policejního vzdělávání	27
Obr. 2. Graf Skladba respondentů.	66
Obr. 3. Graf Rizika ve vzdělávání minorit – hodnota postoje.	69
Obr. 4 Graf Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám – hodnota postoje.	72
Obr. 5. Graf Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky – hodnota postoje.	75
Obr. 6. Graf S kolika žáky z národnostních menšin jsi za poslední týden trávil/a volný čas?	77

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Seznam učebních modulů I. školní části ZOP 2013	38
Tab. 2. Seznam učebních modulů II. školní části ZOP 2013.....	39
Tab. 3. Skladba respondentů.....	65
Tab. 4. Znění výroků náležejících do okruhu Rizika ve vzdělávání minorit.....	67
Tab. 5. Rizika ve vzdělávání minorit – sumarizace odpovědí.....	67
Tab. 6. Rizika ve vzdělávání minorit – sumarizace odpovědí (v %) ve vztahu k Tab. 5.	68
Tab. 7. Rizika ve vzdělávání minorit – přepočtená hodnota postoje.....	68
Tab. 8. Znění výroků náležejících do okruhu Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám.	70
Tab. 9. Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám – sumarizace odpovědí.....	71
Tab. 10. Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám – sumarizace odpovědí (v %) ve vztahu k Tab. 9.	71
Tab. 11. Vliv osobní zkušenosti na postoje žáků k národnostním menšinám – přepočtená hodnota postoje.	72
Tab. 12. Znění výroků náležejících do okruhu Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky.	73
Tab. 13. Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky – sumarizace odpovědí.....	74
Tab. 14. Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky – sumarizace odpovědí (v %) ve vztahu k Tab. 13.	74
Tab. 15. Uplatnění národnostních menšin v řadách Policie České republiky – přepočtená hodnota postoje.	75
Tab. 16. Znění otázky z dotazníku.....	76
Tab. 17. Otázka S kolika žáky z národnostních menšin jsi za poslední týden trávil/a volný čas? – sumarizace odpovědí.....	76
Tab. 18. Otázka S kolika žáky z národnostních menšin jsi za poslední týden trávil/a volný čas? – sumarizace odpovědí (v %) ve vztahu k Tab. 17.	77

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Plán volnočasových aktivit.
- P II: Příklady motivačně zaměřených výchovně vzdělávacích akcí pro žáky z národnostních menšin
- P III Vybrané akce školy zaměřené na prezentaci školy na veřejnosti.
- P IV Dotazník.
- P V Žáci VPŠ a SPŠ MV v Holešově v Centru pro seniory.
- P VI DofE - Cena vévody z Edinburghu, ocenění Jeho královské Výsosti hraběte z Wessexu, britského prince Edwarda.

PŘÍLOHA P I: PLÁN VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT

Leden 2013

- Turnaj v nohejbalu
- Turnaj v badmintonu
- Sportovní zájezd do Zlína (sportovní aktivity na ledě)
- Turnaj v bowlingu

Únor 2013

- Exkurze do psychiatrické léčebny v Kroměříži, přednáška na téma alkoholismus a dnešní mládež
- Zumba aerobic (sportovní akce)
- Návštěva hasičského muzea
- Šachový turnaj

Březen 2013

- Maturitní ples
- Turnaj ve volejbalu
- Kulturní akce pro seniory v Holešově – Josefovské posezení
- Turistická vycházka po okolí Holešova

Duben 2013

- Velikonoční diskotéka
- Rukodělná akce – výroba velikonočních kraslic a velikonočních beránků
- Dance aerobik (různé taneční styly, sportovní akce)
- Sportovní výlet na in-line bruslích

Květen 2013

- Turnaj ve stolním tenisu
- Sportovní zájezd do Přerova (Výlet na horských kolech, in-line bruslích, turistika)
- Exkurze do věznice Mírov
- Turnaj ve florbalu

Červen 2013

- Motivačně profesní zájezd – (Prohlídka policejní školy v Katowicích a vyhlazovacího tábora Osvětim v Polsku (dvoudenní zájezd)
- Zábavné odpoledne pro Ústav pro osoby se zdravotním postižením Kvasice (ve spolupráci s Kynologickým klubem Holešov)
- Turnaj v badmintonu mezi domovy mládeže ve Zlínském kraji

Září 2013

- Pasování žáků prvního ročníku (zábavné odpoledne s programem a diskotékou)
- Turnaj v tenisu
- Turistický výlet do Dobrotic spojený s táboračkem (poznávání místního regionu)
- Motivačně profesní zájezd do Ostravy – Integrované bezpečnostní centrum

Říjen 2013

- Výlet na horských kolech po krásách Hostýnských vrchů
- Víkendový kurz programu peer z oblasti xenofobie, extremismu a rasismu
- Step aerobik (sportovní akce)
- Víkendová expedice s žáky 3. ZŠ Holešov

Listopad 2013

- Turnaj ve florbalu
- Turnaj v halovém fotbalu
- Motivačně profesní zájezd do Brna (ukázky a beseda k speciálním pořádkovým jednotkám)
- Návštěva synagogy v Holešově (beseda o židovské kultuře a historii v Holešově)

Prosinec 2013

- Přehlídka zájmových aktivit (bavíme se bez předsudků a stereotypů)
- Vánoční adventní vystoupení (jarmark- pro podporu adopce na dálku, besídka zakončená diskotékou)
- Vánoční adventní vystoupení pro Centrum pro seniory v Holešově a Ústav pro osoby se zdravotním postižením v Kvasicích
- Rukodělná akce – výroba vánočních ozdob

PŘÍLOHA P II: PŘÍKLADY MOTIVAČNĚ ZAMĚŘENÝCH VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ PRO ŽÁKY Z NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN

Prohlídka muzea policie v Bratislavě a ve Vídni

Žáci navštívili v obou městech muzea policie. Muzeum v Bratislavě je jediné specializované zařízení v SR, které se zaměřuje na dokumentaci vzniku, vývoje a činnosti bezpečnostních a policejních složek na území Slovenska. Muzeum je především orientováno na preventivní činnost, zaměřenou na ochranu dětí a mládeže před jednotlivými druhy toxikomanie, problémy kriminality mládeže, výchovy k právnímu vědomí a problém dopravní výchovy.

Muzeum ve Vídni dokumentuje sociální historii a temné stránky života ve Vídni. Expozice je rozdělena do dvaceti místností, ve kterých se žáci seznámili s násilným zločinem a vražednými pudy vídeňského obyvatelstva od středověku až po současnost. Viděli rozsáhlou sbírku vražedných zbraní, fotografie a grafické listy s náměty zločinců.

Inspektorát cizinecké policie Brno - Tuřany

Žáci se seznámili s prací cizinecké policie na letišti v Tuřanech. Cizinecká policie zde koordinuje a kontroluje činnost v oblasti ochrany vnějších hranic. Připraveni byli pyrotechnici a psodví se speciálně vycvičenými psy na vyhledávání výbušnin, kteří žákům předvedli praktickou ukázkou výcviku a nácvičku.

Tuřanské letiště je také výjimečné tím, že jsou zde dislokovány dva policejní vrtulníky, které slouží pro potřeby hasičů, policistů a záchranářů při řízení dopravy, živelných katastrofách, pátrání po pohřešovaných osobách či zločincích, dopravních nehodách nebo při mimořádných kulturních a sportovních akcích. Tuřanské letiště je špičkové pracoviště, které slouží jako základna pro celou oblast jižní Moravy.

Návštěva parlamentu ČR a hradní stráže v Praze

Průvodkyně během prohlídky seznámila žáky školy s historií budov, architektonickými zajímavostmi jako je reprezentační sál, hlavní jednací síň, zasedací místnosti a kanceláře některých parlamentních výborů. Na závěr prohlídky byl žákům promítnut film o práci Parlamentu ČR, který je tvořen dvěma komorami, a to Poslaneckou sněmovnou a Senátem.

Dalším programem exkurze byla návštěva Hradní stráže a Útvaru pro ochranu prezidenta republiky. Žáci získali informace o každodenní činnosti Hradní stráže, která je specifickým vojenským útvarem brigádního typu a Útvaru pro ochranu prezidenta republiky, jehož cílem je zajištění maximální bezpečnosti hlavy státu.

Návštěva věznice Olomouc

Cílem exkurze bylo seznámit žáky s prostředím, ve kterém odsouzení vykonávají svůj trest. Vazební věznice Olomouc je věznice pro výkon vazby mužů, žen a mladistvých z regionu Olomouc, Prostějov, Kroměříž, Přerov, Svitavy, Šumperk a Zlín. Součástí věznice je oddělení pro výkon trestu odnětí svobody mužů s dozorem. Ubytovací kapacita věznice je 276 míst. Žáci získali informace o podmínkách přijetí odsouzených k výkonu trestu a o přemísťování vězňených osob.

Dále viděli oddělení se zmírněným režimem, kde se odsouzení v určeném čase mohou volně pohybovat a stýkat se s ostatními obviněnými umístěnými na tomto oddělení. Součástí tohoto oddělení je i kulturní místnost, kde jsou k dispozici různé společenské hry, stůl na stolní tenis, šipky, nechybí zde ani varná konvice a mikrovlnná trouba.

Návštěva Hasičského záchranného sboru ve Zlíně

U hasičského záchranného sboru ve Zlíně se žáci seznámili se způsobem práce hasičů jako součástí integrovaného záchranného systému v rámci Zlínského kraje. Byla jim vysvětlena činnost a vzájemná komunikace mezi jednotlivými složkami integrovaného záchranného systému.

Viděli praktickou ukázkou postupu hasičů od ohlášení požáru či jiné tísňové situace až po zásah samotný. Žáci si prohlédli veškeré vybavení hasičů, které potřebují pro svoji práci, proběhla i ukázkou techniky výcviku slaňování z výškové budovy. Exkurze byla

zakončena dokumentárním filmem zaměřeným na konkrétní akce a příklady z každodenní práce hasičů.

Letecké vojenské výcvikové středisko Přerov

Tato vojenská základna má statut neveřejného mezinárodního letiště se smíšeným provozem a je určena k přímé podpoře a zabezpečení bojové činnosti pozemních vojsk. K vidění byly statické ukázky historického a současného letectva, pozemní techniky a další techniky určené k zabezpečení leteckého provozu. Žáci se seznámili s hlavními úkoly základny, jako je vysazování průzkumných skupin, přeprava osob a materiálu, vzdušný průzkum a také zabezpečení velení a spojení. Na programu byly také praktické ukázky výcviku psů a dravců.

23. Základna vrtulníkového letectva je výjimečná také tím, že zde má své sídlo Letecká pátrací a záchranná služba (LZS a SAR), která pomáhala např. při záplavách v Troubkách.

Prohlídka policejní školy v Katowicích a vyhlazovacího tábora Osvětim v Polsku

Návštěva policejní školy v Katowicích, byla spojená s prohlídkou areálu školy a seznámením s podmínkami ke vzdělávání, umožnila žákům porovnání s podmínkami v naší škole. Velmi zajímavé srovnání bylo především v možnostech materiálně-technického vybavení pro potřeby praktických cvičení.

Dále účastníci exkurze navštívili bývalý největší nacistický koncentrační tábor v Osvětimi. První část byla zaměřena na výstavu, která prezentuje pravé dějiny tohoto tábora. Tato expozice se nachází přímo ve vězeňských barácích. Druhá část byla zaměřena na Brikenau, kde jsou dochovány zbytky plynových komor a krematorií. Působil zde i známý doktor pokusů - Josef Mengele (prohlídka obou částí tábora Auschwitz i Brikenau bude s českým výkladem).

V tomto vyhlazovacím táboře zahynulo asi 1, 5 miliónu vězňů. Hlavním cílem exkurze byla praktická ukázka velké zločinnosti nacistů a také možnost žáků rozšířit si své dějepisné a zeměpisné znalosti, spojené s hlubokým emocionálním prožitkem.

PŘÍLOHA PIII: VYBRANÉ AKCE ŠKOLYZAMĚŘENÉ NA PREZENTACI ŠKOLY NA VEŘEJNOSTI

Vánoce s Hvězdičkou

V prosinci 2011 proběhla v areálu VPŠ a SPŠ MV v Holešově předvánoční preventivní akce s názvem „Vánoce s Hvězdičkou“. Název akce vyjadřoval symboliku Vánoc, policejní hvězdu jako hodnostní označení a v neposlední řadě také cílovou skupinu žáků a studentů. Ze třech základních škol v Holešově a z Gymnázia L. Jaroše tento předvánoční dárek od policejní školy dostali žáci a studenti, kteří dosahují stabilně výborných studijních výsledků nebo jsou aktivní v práci pro svou školu. Akce měla tedy motivující charakter a zároveň byla zaměřena svým obsahem k prevenci rizikového chování mládeže (šikana, alkohol u mládeže, manipulace s výbušninou, domácí násilí, krádeže u mládeže...).

Večer bojovníků

V lednu 2012 škola uspořádala pro širokou holešovskou veřejnost „Večer bojovníků“, kde vystoupili zástupci oddílů Sportovního klubu policie Holešov a další účinkující, kteří se zabývají bojovými sporty. Součástí celé akce byl i info stánek, kde naši policisté nabízeli propagační materiály k prevenci rizikového chování a informace o práci P ČR.

Dnes odpoledne si to řekneme...

V dubnu a květnu 2009 vybraná pracoviště školy uspořádala pro 20 žáků ze základních škol v Holešově akci se zaměřením k prevenci rizikového chování. Ve dvou odpoledních se žáci mohli seznámit s některými aspekty policejní práce, zahrát si na kriminalistického technika nebo zastřílet si ze vzduchových zbraní.

Majáles

V květnu 2012 se žáci maturitního vzdělávání zapojili do studentských oslav středních škol v Holešově a zúčastnili se Majálesu 2012. Hlavním tématem byly „Události, které změnilý svět“. Žáci každé třídy maturitního vzdělávání si připravili scénku na dané téma a po školním kole žáci třetího ročníku slavili úspěch i v kole městském, které se konalo v areálu holešovského zámku.

Den Policie České republiky

V červnu 2013 proběhl v zámeckém parku holešovského zámku „Den Policie ČR“. Cílem bylo prezentovat práci policie jako velice náročnou a nebezpečnou činnost, ale o to více potřebnou. Naše škola předvedla ukázkou z výcviku služebních psů, výcvik studentů při použití donucovacích prostředků a prvků sebeobrany, ukázkou střelecké přípravy a práce služby dopravní policie. Velký ohlas mělo stanoviště kriminalistiky. Na programu se podílel útvar jízdny policie ve Zlíně, pyrotechnici z Olomouce a speciální pořádková jednotka z Prahy. Ukázky byly zaměřeny na propagaci policie jako služby občanovi v souladu s heslem „pomáhat a chránit“.

BESIP

Každoročně se pracovníci naší školy účastní na preventivně výchovných akcích v oblasti bezpečnosti silničního provozu (Na kole jen s přilbou, Mladý cyklista, Bezpečně do školy, Evropský den bez aut atd.).

PŘÍLOHA P IV: DOTAZNÍK

Vážené žákyně, vážení žáci,

obracím se na Vás se žádostí o pomoc při realizaci výzkumu, prováděného za účelem zjištění některých postojů mládeže k problematice začleňování národnostních menšin do vzdělávání ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově a následně jejich uplatněním u Policie ČR. Na základě výsledků výzkumu budou získané poznatky využity pedagogickými pracovníky k preventivním činnostem, zaměřeným na problematiku začleňování národnostních menšin do vzdělávání. Za tímto účelem si dovoluji předložit Vám dotazník, s prosbou o jeho řádné vyplnění. Samotné vyplnění nezabere mnoho času. Dotazník je anonymní a garantuji, že získané údaje nebudou zneužity. Výsledky budou statisticky zpracovány, proto přistupujte prosím k jeho vyplňování zodpovědně.

U každého výroku je Vám nabídnuta pětistupňová škála možných odpovědí, označených písmeny A až E. Zamyslete se prosím nad každým výrokem, pak označte Vámi vybranou odpověď, se kterou se nejvíce ztotožňujete.

Děkuji Vám za spolupráci.

Bc. Hana Bendová

Vychovatelka VPŠ a SPŠ MV v Holešově

Pohlaví: muž Jaký ročník navštěvujete?

žena

Pocházím z rodiny: úplné Pocházím z národnostní menšiny: ano

neúplné ne

Jednotlivá písmena označují následující odpovědi:

A = rozhodně souhlasím

B = souhlasím

C = nemám vyhraněný názor

D = nesouhlasím

E = rozhodně nesouhlasím

1. Národnostně různorodé složení ve třídách je pro žáky a jejich vzdělávání přínosem.	A	B	C	D	E
2. Učitelé by při výuce měli brát v úvahu, že učí také cizince.	A	B	C	D	E
3. Rasová nesnášenlivost by v žádném případě neměla být ve škole tolerována.	A	B	C	D	E
4. Ve škole by se mělo více hovořit o rasismu ve společnosti.	A	B	C	D	E
5. Naši školu by mělo navštěvovat více žáků z minority.	A	B	C	D	E
6. Přístup učitelů je ke všem žáků stejný bez ohledu na národnost.	A	B	C	D	E
7. Žákům z minorit je věnována stejná pozornost jak žákům z majority.	A	B	C	D	E
8. Ve škole dochází ke konfliktům mezi žáky majority a minority.	A	B	C	D	E
9. Vzdělání, které získám na naší škole, bude pro můj život prospěšné i v jiných oblastech.	A	B	C	D	E
10. Ve škole jsem se setkal/(a) s jednáním, které jsem vnímal/(a) jako diskriminaci.	A	B	C	D	E
11. Všichni žáci naší školy se baví společně bez předsudků a stereotypů.	A	B	C	D	E
12. Bez problémů komunikuji s žáky z minorit.	A	B	C	D	E
13. Nová přátelství s žáky jiných národností se mi navazují snadno.	A	B	C	D	E
14. Pro žáka z minority je těžké začlenit se mezi žáky z majority.	A	B	C	D	E
15. Výuka multikulturní výchovy přispívá k odstranění předsudků a stereotypů.	A	B	C	D	E
16. Policie lépe zvládne problémy s minoritami, pokud je bude mít ve svých řadách.	A	B	C	D	E
17. Je žádoucí, aby u Policie ČR pracovalo více policistů z národnostních menšin.	A	B	C	D	E

18. Dovedu si představit pracovat v kolektivu, kde jsou zastoupeny různé národnosti.	A	B	C	D	E
19. Projekt „Policie pro všechny“ napomáhá k odstraňování problémů mezi majoritou a minoritou.	A	B	C	D	E
20. Práce s cizinci je pro majoritní společnost velmi důležitá a potřebná.	A	B	C	D	E
21. Rasisticky motivované útoky by se měly trestat mnohem přísněji než doposud.	A	B	C	D	E
22. Preventivní programy u Policie snižují počet případů s projevem rasismu.	A	B	C	D	E
23. Dnešní mládež trpí předsudky a stereotypy méně než starší generace.	A	B	C	D	E
24. Rasistické násilí v České republice nepředstavuje žádný problém.	A	B	C	D	E
25. Národnostně různorodý kolektiv můj vztah k minoritám pozitivně ovlivnil.	A	B	C	D	E
26. Baví mě volnočasové aktivity trávené společně s kamarády jiných národností.	A	B	C	D	E
27. Minoritní společnost by měla přijmout kulturu majoritní společnosti.	A	B	C	D	E

28. S kolika žáky z národnostních menšin jsi za poslední týden trávil/(a) volný čas:

- A) žádným
- B) jedním
- C) dvěma
- D) třemi
- E) více

PŘÍLOHA P V: ŽÁCI VPŠ A SPŠ MV V HOLEŠOVĚ V CENTRU PRO SENIORY

Studenti adoptují prarodiče

HOLEŠOV/ S dvouletým předstihem oslavili svátek svatého Josefa ve společenském sále centra pro seniory v Holešově. Pracovníci tamního zařízení připravili pro své klienty Josefovskou zábavu.

K tanci i poslechu všem přítomným zahrál oblíbený muzikant Alois Cholasta. Středoškoláci z policejní školy odpoledne zpestřili ukázkou street dance a společenskými tanci. Budoucí policisté pomáhali i s obsluhou. „Kulturní společenská odpoledne pořádáme pravidla čtyřikrát do roka. Bývají u příležitosti svátků Josefa a Martina. Kromě toho se setkáváme také o vánočních svátcích a v létě zase při zahradní slavnosti. V programu vystupují dětské soubory. Pro seniory dále připravujeme spoustu jiných akcí podle nabídky,“

uvedla ředitelka holešovského centra pro seniory Ivana Bozděrchová.

Zdravotní sestry, sociální a rehabilitační pracovníce se tentokrát nastrojily do společenských šatů a s nejděním klientem si zatančily. „Společenské posezení je velmi příjemná záležitost jak pro seniory, tak i pro nás. Klienti nás znají pouze v pracovním a tady je to úplně něco jiného,“ řekl dobrovolný pomocník Jakub Šneidr.

Mezi studenty a seniory

Přítomnost studentů měla své opodstatnění. „Málokdo možná ví, že naše škola s místním centrem pro seniory spolupracuje dlouhodobě. Spousta našich studentů tady má svého stařečka, za kterým minimálně jed-

TANEČKY. Foto: NA/ Barbora Winklerová

nou týdně dochází. Mnohdy si vybudují takový vztah, že je děti berou opravdu jako své prarodiče. Senioři pak mají naše studenty rádi jako svá vnoučata,“ prozradila vychovatelka internátu Vyšší a Střední policejní školy Ministerstva vnitra Holešov Hana Bendová.

Poprvé se akce v domově pro seniory zúčastnila i Vendula Smítalová a Aleš Pavliňák. Oba si zde vybrali své spřízněné duše. „Je to o sympatiích. Hned po příchodu jsem si všiml pána, který seděl u okénka s výdejem občerstvení. Slovo dalo slovo, padli jsme si do oka a myslím, že začalo pěkné přátelství,“ řekl Pavliňák. Svou babičku v domově našla i Vendula Smítalová. „Těším se na to a doufám,

že paní povídáním a procházkami zpestřím stáří,“ nastínila plány studentka.

Smutek na duši i ve tváři měla obsluhující Milena Šupová. Její třiaosmdesátiletá babička byla právě v nemocnici. „Paní, za níž chodím, je již třiaosmdesát let a mám o ni velký strach. Strašně se bojím, že se jí do centra pro seniory nevrátí,“ povzdychla si Šupová, která s babičkou udržuje přátelství už více než tři roky. „Teď za ní jezdím do nemocnice. Je to špatné. Někdy se stane, že mne ani nepozná,“ dodala sklíčeným hlasem Šupová. „Studenti jsou báječní a dělají moc dobrou věc, než by jich bylo víc,“ řekla dobrovolná pomocnice Jarmila Pokorná. (bw)

SETKÁNÍ seniorů a studentů. Foto: NA/ Barbora Winklerová

**PŘÍLOHA P VI: DOFE - CENA VÉVODY Z EDINBURGHU,
OCENĚNÍ JEHO KRÁLOVSKÉ VÝSOSTI
HRABĚTE Z WESSEXU, BRITSKÉHO PRINCE
EDWARDA.**

